Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

31 Aarg. 50 Øre

Folkets Almanak 1905,

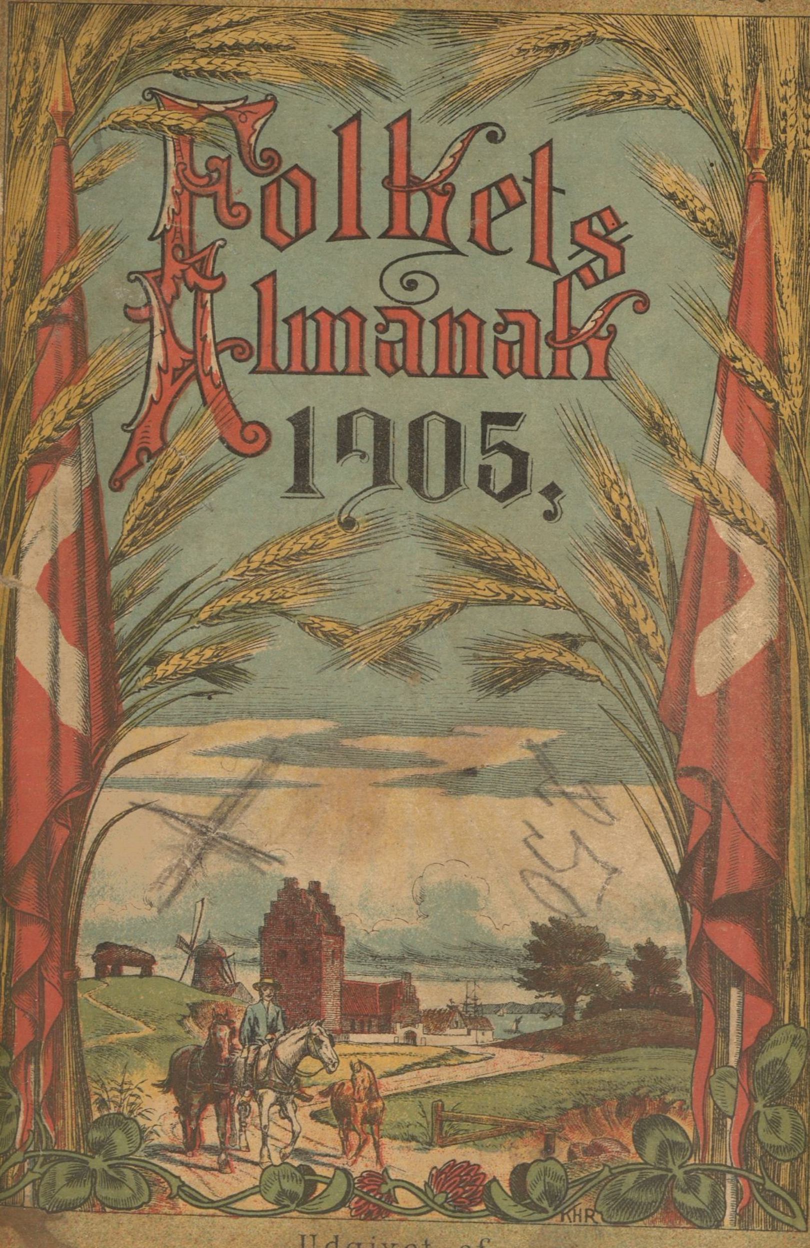

Udgivet af

N. C. ROM

N. C. Roms Forlagsforretning

JENS HANSEN,

Kjøbenhavn K. 15, Vestergade 15. Kjøbenhavn K

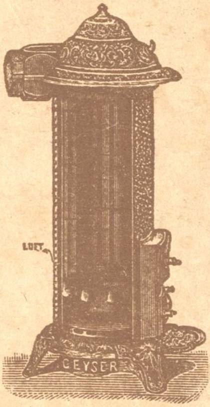

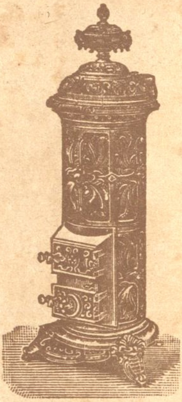

Geyser Ovnen fra 14 Kr.

Eneudsalg i Danmark. Patent 1903.

Absolut Fodvarmer, garanteret Stedsebrænder, har alle Kogeindretning, fortrinlig til Koks, Kul, Tørv, mindste Brændselsforbrug. Tusinde i Brug. Firkantede Ovne med 11½" Kogehul **26** Kr. Almindelig Magasinovn med Kogeindretning 72" **36** Kr. Stedsebrændende Ovne til 3 Værelser, Forbrug for ca. 40 Øre pr. Døgn **45** K Smaa Kogeovne **7** Kr. Fritstaaende Komfur, 2 Huller **14** Kr. Komfur, 2 Kogehuller **7** K Komfur 20×26", 3 Huller, Ovn, Endeplade, 165 Pd. **13** Kr. Komfur, 3 Huller, Ov Vandgryde, Endeplade, 28½×22½", 200 Pd. **16** Kr. Eneudsalg. Komfurer med støbt ell smedet Ovn samme Pris. Varerne sendes fragtfrit.

Geyser Komfuret kan kun erholdes hos mig, ingen andre Handlende eller Fab kanter i Danmark har det. Derfor skriv direkte til mig.

Geyser Komfuret er helt fritstaaende, kan af enhver opstilles paa 10 Minut færdig til Brug.

Geyser Komfuret har støbte Tr og støbt Stegeovn.

Geyser Komfuret leveres færdi med ildfast udmuret Fyr.

Geyser Komfuret er ved særli Konstruktion saaledes, at det paa faa Mi nuter kan rengøres, selv af Børn.

Geyser Komfuret har dobbelt Fyr dør og Regulering som en Magasinov derfor yderst sparsommelig med Brændse

Geyser Komfuret har emailler Vandgryde og Laag, Vandet derfor ren kan bruges til Mad. Gryden kan aftage og rengøres som en Kogegryde.

Geyser Komfuret har med et Gre Regulering til hurtig eller langsom Bagni og Stegning.

Geyser Komfuret kan leveres fuld stændig emailleret, kan da afvadskes.

Geyser Komfuret koster hos mi kun det halve af hvad der ellers i Danma tages for fritstaaende Komfurer. Mit Nr. koster **39** Kr. (almindelig Pris ellers Kr.). Mit Nr. 2 koster **48** Kr. (alminde Pris ellers 82 Kr.).

Læs Annoncen paa Bagsiden.

Folkets

TILLADT AF UNIVERSITETET

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1905,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium,

af

C. F. Pechüle.

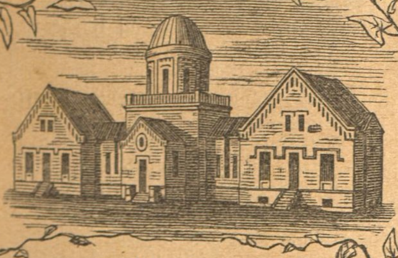

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.

N. C. Roms Bog- og Stentrykkeri. Kjøbenhavn.

Det danske Kongehus.

Kong Christian IX. til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 8 April 1818, sukcederede 15 November 1863, formælet 26 Maj 1842 med

Dronning Louise Vilhelmine Frederikke Caroline Augusta Julie, Prinsesse af Hessen-Cassel, født 7 Septbr. 1817, død 29 Septbr. 1898.

Børn:

1) Kronprins Christian **Frederik** Vilhelm Carl, født 3 Juni 1843, formælet 28 Juli 1869 med

Kronprinsesse Louise Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverige og Norge, født 31 Oktober 1851.

Børn:

1) **Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, f. 26 Sept. 1870, formælet 26 April 1898 med **Alexandrine** Augusta, Hertuginde af Mecklenburg-Schwerin, f. 24 Decbr. 1879. Sønner: 1) Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg, f. 11 Marts 1899. 2) **Knud** Christian Frederik Michael, født 27 Juli 1900.

2) Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel, f. 3 August 1872, formælet 22 Juli 1896 med Prinsesse **Maud** Charlotte Marie Victoria, Datter af Kong Edward VII. af England, født 26 Novbr. 1869. Søn: **Alexander** Eduard Christian **Frederik**, født 2 Juli 1903.

3) **Louise** Caroline Josephine Sophie Thyra Olga, f. 17 Febr. 1875, formælet 5 Maj 1896 med **Friedrich** Georg Wilhelm Bruno, Prins af Schaumburg-Lippe, født 30 Januar 1868.

4) **Harald** Christian Frederik, f. 8 Oktober 1876.

5) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, f. 2 August 1878, formælet 27 August 1897 med Oscar **Carl** Vilhelm, Prins af Sverige og Norge, Hertug af Vestgothland, født 27 Febr. 1861.

6) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, f. 14 Marts 1880.

7) Christian Frederik Vilhelm Valdemar **Gustav**, f. 4 Marts 1887.

8) **Dagmar** Louise Elisabeth, f. 23 Maj 1890.

2) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, f. 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med nuværende **Edward VII.**, Konge af Storbritanien og Irland, Kejser af Indien, f. 9 Novbr. 1841.

3) **Georg I.**, Hellenernes Konge, (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), f. 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktbr. 1867 med **Olga** Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, f. 3 Septbr. 1851.

4) **Maria** Feodorowna (Maria Sophie Frederikke **Dagmar**), f. 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med senere Kejser **Alexander III.** af Rusland, Enke 1 Novbr. 1894.

5) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte Anna, f. 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med **Ernst August** Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af Cumberland og Brunsvig-Lüneborg, f. 21 Septbr. 1845.

6) **Valdemar**, f. 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med **Marie** Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af Orléans, f. 13 Jan. 1865.

Børn:

1) **Aage** Christian Alexander Robert, f. 10 Juni 1887.

2) **Axel** Christian Georg, f. 12 August 1888.

3) **Erik** Frederik Christian Alexander, f. 8 Novbr. 1890.

4) **Viggo** Christian Adolph Georg, f. 25 Decbr. 1893.

5) **Margrethe** Françoise Louise Marie Helene, f. 17 Sept. 1895.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1905.

Efter Verdens Skabelse	5872.
Siden Reformationen	388.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Begyndelse i dette Rige	457.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Christian den Niendes Fødsel	87.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov	222.
Fra Danmarks Grundlov	56

Mellem Jul og Fastelavn er 10 Uger.

Aaret 1905 er det 6618de i den julianske Periode.

Mosaiske Festdage i 1905.

Purimfest	21	Marts.
* 1ste Paaskedag	20	April.
* 2den —	21	—
* 7de —	26	—
* Paaskens Ende	27	—
* Ugefest (Pinse)	9	Juni.
* Sammes 2den Festdag	10	—
Fastedag, Templets Ødelæggelse	10	August.
* Nytaarsfest (5666)	30	Septbr.
* Sammes 2den Dag	1	Oktbr.
* Store Forsoningsfest	9	—
* Løvsalsfest	14	—
* Sammes 2den Festdag	15	—
* Sammes Slutningsfest	21	—
* Thorah=Glædesfest	22	—
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage	23	Decbr.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strengt.

I Kirkeaaret 1904—1905, der ender med den 23de Søndag efter Trinitatis (26de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den første Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1905—1906, der begynder med 1ste Søndag i Advent (3die December), vil der ordentligvis blive prædiket over den anden Tekstrække.

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil de Tal, der findes i nedenstaaende Tabels første Talrække. Den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredie Middelspringflodhøjden i Fod.

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4 11	5 19	1
Altona	5 14	7 45	8
Amrum	1 22	6 49	9
Blaavandshuk	1 47	6 8	6
Blankenese	4 40	7 36	—
Blauort Sand	0 38	6 31	—
Bongsiel	2 13	6 38	12
Bordelum Siel	2 41	8 37	—
Brunsbüttel	1 57	7 14	11
Büsum, udenfor Havnen	1 21	6 15	—
Cuxhaven	1 8	6 53	12
Dagebøl	2 19	6 54	10
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	1 1	6 50	—
Esbjerg	2 58	6 3	—
Fanø, N. O. Pynt	2 43	—	—
„ N. V. „	2 23	—	—
„ Midten af Vestkysten	1 32	—	—
Frederikshavn	5 55	6 0	1
Frederiksstad	2 36	7 34	11
Glückstadt	3 6	7 13	12
Hals	8 44	4 57	1
Hamborg	5 24	7 48	—
Helgoland	12 14	6 51	10
Hirtshals	4 23	6 14	1

Hjerting	2 47	6 5	—
Husum Havn	2 35	7 25	—
Højer Kanal	3 20	6 33	7
Krück Aue	3 22	—	—
List	2 23	6 15	7
Meldorf Havn	1 31	7 45	12
Nordby	3 3	6 4	6
Norderpiep	0 51	6 18	13
Nymindegab	2 43	5 48	2
Ording	0 46	7 23	11
Pelvorm	1 58	6 14	12
Pin Aue	3 44	7 34	11
Rendsborg	7 39	7 18	4
Schulau	4 31	7 32	—
Seesand	0 52	6 54	10
Skagen	5 55	6 6	1
Skallingende	2 18	—	—
Støren { Itzehoe	3 57	—	—
Støren { Størort	2 46	7 17	—
Süderoog	1 10	6 44	11
Sydvesthorn	2 43	7 36	9
Sønderho	2 22	6 42	5
Teufelsbrücke	5 0	7 41	—
Thorsminde Gab	3 37	5 35	2
Tvilenfleth	3 54	7 27	—
Tønning	2 1	7 11	11
Vollervik	1 14	6 45	12
Vyk	2 22	6 21	10

Eksempel: at finde Klokkeslættet for Højvande og Lavvande den 7de Januar ved Agger:

Af Pillen for Højvande i Januar........ 0 Tim. 31 Min.
Hertil lægges for Agger................. 4 — 11 —

4 Tim. 42 Min.

Det udkomne er Klokkeslættet for Højvande om Formiddagen. Er det fundne Klokkeslæt større end 12 Timer, da trækkes 12 Timer fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Højvande om Eftermiddagen.

Klokkeslættet for det paafølgende Lavvande faas ved til Klokkeslættet for Højvande at lægge Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande. Da denne Mellemtid for Agger er 5 Tim. 19 Min., saa indtræffer Lavvande Kl. 10. 1' om Formidd. Blev Lavvandsklokkeslættet større end 12 Tim., da trækkes 12 Tim. fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Lavvande om Efterm.

Trækkes fra de fundne Klokkeslæt 25 Min., erholdes derved Klokkeslættene for de næstforegaaende Højvande og Lavvande; lægges derimod 25 Min. til, saa har man Klokkeslættene for de næstfølgende Højvande og Lavvande.

De fundne Klokkeslæt er ved denne Beregning stedse udtrykte i mellemeuropæisk Tid.

Ifølge Lov af 29de Marts 1893 skal Tiden for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. Alle Klokkeslæt i denne Almanak er derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og er 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der tidligere har været benyttet som fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaar foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredie Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med Op F. eller Op E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med Ned F. eller Ned E.

Den sidste Række paa enhver Side med Overskrift Højv. tjener til Beregning af Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Jan.	1	12 13'	Marts	30	12 14'	Aug.	13	12 14'	Oktbr.	30	11 53'
„	2	12 14'	April	2	12 13'	„	18	12 13'	Novbr.	8	11 54'
„	4	12 15'	„	6	12 12'	„	23	12 12'	„	17	11 55'
„	6	12 16'	„	9	12 11'	„	27	12 11'	„	21	11 56'
„	9	12 17'	„	13	12 10'	„	30	12 10'	„	25	11 57'
„	11	12 18'	„	17	12 9'	Septb.	2	12 9'	„	28	11 58'
„	14	12 19'	„	21	12 8'	„	5	12 8'	Decbr.	1	11 59'
„	17	12 20'	„	26	12 7'	„	8	12 7'	„	4	12 0'
„	20	12 21'	Maj	4	12 6'	„	11	12 6'	„	6	12 1'
„	23	12 22'	„	27	12 7'	„	14	12 5'	„	8	12 2'
„	27	12 23'	Juni	3	12 8'	„	17	12 4'	„	11	12 3'
Febr.	2	12 24'	„	9	12 9'	„	20	12 3'	„	13	12 4'
„	22	12 23'	„	14	12 10'	„	23	12 2'	„	15	12 5'
„	28	12 22'	„	19	12 11'	„	26	12 1'	„	17	12 6'
Marts	5	12 21'	„	23	12 12'	„	29	12 0'	„	19	12 7'
„	9	12 20'	„	28	12 13'	Oktbr.	2	11 59'	„	21	12 8'
„	13	12 19'	Juli	3	12 14'	„	5	11 58'	„	23	12 9'
„	17	12 18'	„	9	12 15'	„	8	11 57'	„	25	12 10'
„	20	12 17'	„	17	12 16'	„	12	11 56'	„	27	12 11'
„	24	12 16'	Aug.	6	12 15'	„	16	11 55'	„	29	12 12'
„	27	12 15'				„	21	11 54'	„	31	12 13'

*) Sand Middag er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Solen ses da lige mod Syd og staar højst paa Himlen, og Solskiven viser 12. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4' til eller trækkes 4' fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vest- eller østligere end Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang,

som angivne i denne Almanak, gælder for Kjøbenhavn. For af disse at finde vedkommende Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4' til for hver Længdegrad, Stedet ligger vestligere end Kjøbenhavn, eller trække 4' fra for hver Længdegrad, Stedet ligger østligere end Kjøbenhavn.

Eksempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestligere Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Slagelse 5′, Kallundborg 6′, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense $8^3/_4$′, Aarhus $9^1/_2$′, Horsens 11′, Kolding $12^1/_2$′, Skive $14^1/_4$,′ Ribe $15^1/_4$′, Holstebro 16′, Hjerting 17′, Ringkjøbing $17^1/_4$′, Blaavandshuk 18′, og hvor mange Min. der skal trækkes fra for følgende østligere Steder: Rønne $8^1/_2$′, Neksø $10^1/_4$′. For Steder, der ligger lige nord ell. syd for disse, gælder samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa der dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligger lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. **Kjøbenhavn** = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør = Hillerød, Nykjøbing p. S., Skanderborg.
B. Randers = Viborg, Grenaa.
C. Aalborg = Ribe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe = Odense, Nyborg, Korsør, Storehedinge, Kristiansø.
F. Nakskov = Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.,

saa er Rettelsen for Bredden altid nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.													Læg til Opg. Træk fra Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.													Træk fra Opg. Læg til Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang bliver de største Rettelser, som Bredden medfører: 2′ for Stederne A, 4′ for B, 7′ for C, 11′ for D, 2′ for E og 4′ for F. Disse skal for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S):

Jan.	Febr.	Marts.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Septb.	Oktb.	Novb.	Decbr.
5 S 19 N	1 S 15 N	1 S 15 N 27 S	11 N 24 S	8 N 21 S	5 N 18 S	2 N 15 S 29 N	11 S 26 N	8 S 22 N	5 S 19 N	1 S 16 N 29 S	13 N 26 S

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage. Eks. for Skagen 18. Jan.:

Kbhvn.	Sol op 8.29′,	Sol ned 4.12′,	Maane ned 5.17′ Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+12	÷12	+ 9
Skagen. . . .	**Sol op 8.49′,**	**Sol ned 4. 8′,**	**Maane ned 5.34′ Form.**

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret opresses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. Middagslinien er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 18de og 25de Juni eller imellem den 18de og 25de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag.

Formørkelser i Aaret 1905.

1) Maaneformørkelse den 19de Februar. Den varer fra Kl. 6.54' til Kl. 9.7' Eftm., er Kl. 8 størst, $^4/_{10}$ af Maaneskivens Diameter, og ses hos os i hele sit Forløb.

2) Solformørkelse den 6te Marts, usynlig hos os, synlig i det sydøstlige Afrika og i Australien. Den bliver ringformet for en smal Zone, der gaar over det indiske Ocean og Ny-Holland.

3) Maaneformørkelse den 15de August. Den varer fra Kl. 3.39' til 5.43' Form. og er Kl. 4.41' størst, $^8/_{10}$ af Maaneskivens Diameter. Hos os gaar Maanen ned, naar Formørkelsen er størst.

2) Solformørkelse den 30te August. Den ses i det østlige Nordamerika, i Europa, i en stor Del af Afrika og i det vestlige Asien, og bliver total for en smal Zone, der gaar hen over Labrador, det atlantiske Ocean, det nordlige Spanien, Tunis, Ægypten og Arabien. I Kjøbenhavn varer Formørkelsen fra Kl. 1.7' til Kl 3.16' Eftm. og er Kl. 2.12 størst, $^6/_{10}$ af Solskivens Diameter. De samme Tal gælder tilnærmelsesvis baade for Øerne og Jylland. Formørkelsen ses ogsaa paa Færøerne, paa Island og i Grønland, desto tidligere paa Dagen, jo vestligere Stederne ligger.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af 51800 Mil. Dens Diameter beløber sig til 469 Mil. **Mars** ledsages af 2, **Jupiter** af 5, **Saturn** af 8, maaske 9, **Uranus** af 4 Drabanter og **Neptun** i det mindste af 1 Drabant.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter findes en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke er synlige uden Kikkert. De opdagedes Antal var ved Slutningen af 1903 naaet op til 512, hvis Middelafstande fra Solen ligger imellem 39 og 85 Millioner Mil, og hvis Omløbstider om Solen er mellem 3 og 9 Aar. En lille Planet, Eros, opdaget i 1898, har dog en Middelafstand fra Solen af 29 Mill. Mil og en Omløbstid om Solen af $1^3/_4$ Aar. Den er altsaa lidt nærmere ved Solen, end Mars er.

Januar

1. Maaned eller Glugmaaned har 31 Dage. Aar 1905.

Nytaarsdag. Kristi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2den Række, Matth. 6, 5—13.

			Op F.		Høiv.
S.	1	Nytaar.	3 22	Solen nærmest Jorden.	7 39
M.	2	Abel	4 38		8 58
Ti.	3	Enoch	5 51		10 0
O.	4	Metusalem	6 55	Sol op 8 41′ n. 3 48′.	10 50
T.	5	Simeon	Ned E.	[Ny] n. M. 7 17′ Eftm.	11 33
F.	6	Hell. 3 Kong.	5 6		12 13
L.	7	Knud Hertug	6 12		0 31

1. S. e. H. 3 K. Da Jesus var 12 Aar gammel, Luk. 2, 42 til Enden. 2den Række, Mark. 10, 13—16.

S.	8	Erhardt	7 18		1 6
M.	9	Julianus	8 25		1 41
Ti.	10	Paul Eremit	9 32		2 14
O.	11	Hyginus	10 38	Sol op 8 37′ n. 3 59′.	2 48
T.	12	Reinhold	11 44	[sidste Kv.] fjernest Jorden.	3 22
F.	13	Hilarius	Ned F.	*Prinsesse Marie.* [første Kv.] f. Kv. 9 11′ Eftm.	4 1
L.	14	Felix	12 50		4 49

2. S. e. H. 3 K. Brylluppet i Kana, Joh. 2, 1—11. 2. Række, Luk. 19, 1—10.

S.	15	Maurus	1 57		5 46
M.	16	Marcellus	3 5		6 57
Ti.	17	Antonius	4 11		8 14
O.	18	Prisca	5 17	Sol op 8 29′ n. 4 12′.	9 23
T.	19	Pontianus	6 19		10 22
F.	20	Fab. og Sebast.	7 13		11 12
L.	21	Agnes	Op E.	[Fuld] f. M. 8 14′ Form.	11 55

3. S. e. H. 3 K. Jesus gik ned af Bjerget, Matth. 8, 1—13. 2den Række, Luk. 17, 5—10.

S.	22	Vincentius	6 22		0 18
M.	23	Emerentius	7 44	[sidste Kv.] nærmest Jorden.	0 58
Ti.	24	Timotheus	9 7		1 38
O.	25	Pauli Omv.	10 30	Sol. op 8 19′ n. 4 26′.	2 17
T.	26	Polycarpus	11 51		2 59
F.	27	Chrysostom.	Op F.		3 42
L.	28	Carolus Magnus	1 11	[sidste Kv.] f. Kv. 1 20′ Form.	4 35

4. S. e. H. 3 K. Jesus traadte i Skibet, Matth. 8, 23—27. 2den Række, Matth. 14, 22—33.

S.	29	Valerius	2 27		5 42
M.	30	Lovise	3 40		7 4
Ti.	31	Vigilius	4 46		8 28

Markedsfortegnelse for Januar 1905.

2. *Odense,*
\- *Thisted.*
3. *Aalborg,*
\- *Kolding,*
\- *Holstebro.*
4. *Hjørring,*
\- *Skive,*
\- *Ny Løgten,*
\- *Esbjerg.*
5. *Viborg.*
6. *Vordingborg,*
\- *Bjerringbro,*
\- *Randers (2).*
9. *Odense,*
\- *V.Brønderslev,*
\- *Aarhus,*
\- *Kolding.*
10. *Præstø,*
\- *Aalborg,*
\- *Skanderborg,*
\- *Kolding.*
11. *Helsinge,*
\- *Hjørring,*
\- *Ulstrup (Hornum St.),*
\- *Kolind,*
11. *Horsens,*
\- *Esbjerg.*
12. *Skjørping,*
\- *Vejle.*
13. *Hobro,*
\- *Fredericia.*
14. *Holsted.*
16. *Odense.*
17. *Aalborg,*
\- *Kolding.*
18. *Næstved,*
\- *Hjørring,*
\- *Aarhus,*
1 8 *Esbjerg.*
23. *Odense.*
24. *Aalborg,*
\- *Kolding.*
25. *Ølstykke,*
\- *Hjørring,*
\- *Aarhus,*
\- *Esbjerg.*
26. *Hammel.*
30. *Odense.*
31. *Frederikssund,*
\- *Aalborg,*
\- *Kolding.*

118de Fortsættelse

af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Ukrudtets Bekæmpelse.

Af K. Hansen,

Statskonsulent i Plantekultur.

> Hvor nødvendigt det er for Bonden at se sin Eng og Sæd befriet for disse næsvise Gæster, behøver man ikke at gøre nogen vidtløftig Snak om. Det er kun den dovne Bonde, der ikke gør sig Umage for at faa disse Snyltegæster til Dørs. Den flittige og stræbsomme derimod holder ikke op at slaas med dem, førend han har faaet dem alle under Bænken.
> (Efter Thomas Aabye 1789.)

De i Marken optrædende Ukrudtsplanter kunne i Henseende til Varighed og Formeringsmaade inddeles i 3 Grupper, nemlig:

1) Etaarige Ukrudtsplanter („Frøukrudt"). Formere sig som Regel kun ved Frø, spire om Foraaret, modne Frø samme Sommer og gaa derefter ud. De fleste etaarige Ukrudtsplanter frembringe meget rigeligt Frø, der bevarer Spireevnen i flere Aar.

2) Vedvarende eller fleraarige Ukrudtsplanter („Rodukrudt"). Formere sig for de flestes Vedkommende fortrinsvis ved krybende Stængler eller Rødder, ofte dog tillige ved Frø. De fleste af disse Planter have en ubegrænset Levetid.

3) Toaarige Ukrudtsplanter. Danne en Overgang mellem de to førstnævnte Grupper og formere sig næsten udelukkende ved Frø. Dette spirer i Foraaret, i Sommerens Løb eller i Efteraaret, Planterne overvintre og bære Frø i den følgende Sommer, hvorefter de gaa ud. Nogen skarp Grænse mellem de toaarige Planter og de to andre Grupper kan ikke drages.

Februar

2. Maaned — eller Blidemaaned har 28 Dage. — Aar 1905.

			Op F.		Høiv.
O.	1	Brigida	5 44	Sol. op 8 7′ n. 4 40′.	9 37
T.	2	Kyndelmisse	6 33		10 33
F.	3	Blasius	7 18		11 18
L.	4	Veronica	Ned E.	● n. M. 12 6′ Eftm.	11 55

5. S. e. H. 3 K. Klinten iblandt Hveden, Matth. 13, 24—30.
2den Række, Matth. 13, 44—52.

S.	5	Agathe	6 11		0 13
M.	6	Dorothea	7 18		0 46
Ti.	7	Richard	8 24		1 18
O.	8	Corintha	9 30	Sol. op 7 53′ n. 4 56′. ☾ fjernest Jorden.	1 49
T.	9	Apollonia	10 36		2 19
F.	10	Scholastica	11 42		2 51
L.	11	Euphrosyne	Ned F.		3 25

6. S. e. H. 3 K. Kristi Forklarelse, Matth. 17, 1—9.

S.	12	Eulalia	12 48	◐ f. Kv. 5 20′ Eftm.	4 6
M.	13	Benignus	1 54		4 56
Ti.	14	Valentinus	2 58		6 2
O.	15	Faustinus	4 1	Sol. op 7 38′ n. 5 11′.	7 25
T.	16	Juliane	4 57		8 47
F.	17	Findanus	5 47		9 56
L.	18	Concordia	6 30		10 52

Septuagesima. Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20, 1—16.
2den Række, Matth. 25, 14—30.

S.	19	Ammon	Op E.	○ f. M. 7 52′ Eftm. Maaneform. 6 54′ Eftm.	11 39
M.	20	Eucharias	6 39		0 1
Ti.	21	Samuel	8 5	☾ nærmest Jorden.	0 42
O.	22	Peders Stol	9 31	Sol. op 7 22′ n. 5 26′.	1 21
T.	23	Papias	10 54		2 0
F.	24	Matthias	Op F.		2 40
L.	25	Victorinus	12 15		3 23

Sexagesima. De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15.
2den Række, Mark. 4, 26—32.

S.	26	Inger	1 30	◑ s. Kv. 11 4′ Form.	4 14
M.	27	Leander	2 40		5 17
Ti.	28	Ollegaard	3 40		6 37

Markedsfortegnelse for Februar 1905.

1. *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Esbjerg.*
2. *Bjerringbro.*
3. *Vordingborg.*
4. *Frederiksværk.*
6. *Odense.*
7. *Aalborg,*
- *Kolding.*
8. *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Esbjerg.*
9. *Skjørping,*
10. *Aars.*
13. *Odense,*
- *Frederikshavn,*

13. *V. Brønderslev.*
14. *Præstø,*
- *Skjelskør,*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
15. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
16. *Græsted,*
- *Aalborg.*
17. *Hurup,*
- *Grenaa.*

17. *Hobro,*
- *Laasby.*
18. *Thisted.*
20. *Odense,*
- *Nykøbing (p. M).*
21. *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Ebeltoft,*
- *Kolding.*
22. *Nykøbing (p. F.),*
- *Hjørring,*
- *Viborg,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*

23. *Maribo,*
- *Faaborg,*
- *Ryom St.*
24. *Helsingør,*
- *Randers (2).*
25. *Lemvig,*
- *Skjern.*
27. *Bogense,*
- *Odense,*
- *Aarhus,*
- *Holstebro.*
28. *Frederikssund,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Ringkjøbing.*

Blandt de etaarige Ukrudtsplanter bør A g e r k a a l*) særlig fremhæves. Denne er utvivlsomt for Landet som Helhed den skadeligste af alle Ukrudtsplanter. Den findes fortrinsvis i Vaarsædmarkerne. Frøet, hvoraf en Plante kan frembringe indtil mange Tusinde, modnes omtrent samtidig med Vaarsæden; en Del deraf spildes før Høsten eller under Høstarbejdet i Marken, medens Resten kommer med Afgrøden hjem. Det bevarer Spireevnen i mange Aar; men det spirer mangelfuldt samme Aar, som det er modnet; først efter at have overvintret, helst ude i Jorden, har det fuld Spireevne. Det spirer ikke fra synderlig større Dybde end ca. 1 Tomme.

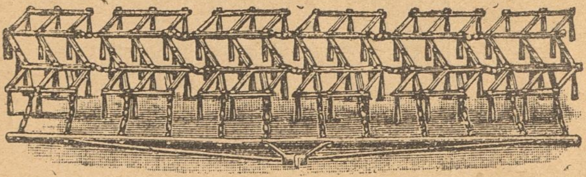

Fig. 1. Dansk Ukrudtsharve, 6-leddet, 90 Tænder, Vægt uden Hammel. 90 Pd. 12 Fods Bredde.

*) Ved „Agerkaal" forstaas her og i Almindelighed 3 beslægtede Plantearter, der ligne hinanden i Vækst- og Blomstringstiden, nemlig den egentlige A g e r k a a l, hvis øvre Blade er hele, omfattende, glatte og blaaduggede; Blomsterne stærkt gule; de smaa, kuglerunde, mørkebrune Frø (i Lighed med Turnips- og Sennepsfrø) falde ved Modningen ud af Frøhusene. A g e r s e n n e p har stilkede, stivhaarede, friskgrønne Blade; Blomster og Frø som hos Agerkaal, er den mest udbredte af de 3 Arter. K i d d i k k e har Blade omtrent som Agersennep; Blomsterne ere bleggule; Frøhusene dele sig ved Modningen paa tvært i 3 à 5 Brudstykker, hvoraf hvert vedblivende omslutter et Frø; Brudstykkerne nærme sig i Størrelse og Form til Bygkorn, som de derfor vanskeligt kunne sorteres fra. Medens Agerkaal er det almindeligst benyttede Fællesnavn for de 3 Arter, kaldes de i nogle Egne allesammen Kiddike.

Marts
eller Tordmaaned har 31 Dage

			Op F.		Høiv.
O.	1	Albinus	4 31	Sol. op 7 5′ n. 5 41′.	8 1
T.	2	Simplicius	5 14		9 15
F.	3	Kunigunde	5 49		10 12
L.	4	Adrianus	6 20		10 55

Fastelavn. Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden.
2den Række, Luk. 18, 31 til Enden.

S.	5	Theophilus	6 42		11 32
M.	6	Gotfred	Ned E.	● n. M. 6 19′ Form.	12 6
Ti.	7	Hv. Tirsdag	7 19	Perpetua	0 21
O.	8	Aske Onsdag	8 25	Beata Sol. op 6 47′ n. 5 55′. ☾ fjernest Jorden.	0 51
T.	9	40 Riddere	9 31		1 21
F.	10	Ædel	10 36		1 50
L.	11	Thala	11 42		2 22

1. S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11.
2den Række, Luk. 22, 24—32.

S.	12	Gregorius	Ned F.		2 56
M.	13	Macedonius	12 46		3 35
Ti.	14	Eutychius	1 48		4 23
O.	15	Zacharias	2 45	◐ f. Kv. 10 0′ Form.	5 27
T.	16	Gudmund	3 37	*Tamperdag.* Sol. op 6 29′ n. 6 10′.	6 48
F.	17	Gertrud	4 21		8 16
L.	18	Alexander	5 0		9 30

2. S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28.
2den Række, Mark. 9, 17—29.

S.	19	Joseph	5 32		10 31
M.	20	Gordius	6 1		11 18
Ti.	21	Benedictus	Op E.	○ f. M. 5 56′ Fm. ☾ nærmest Jorden.	12 2
O.	22	Paulus	8 27	*Jævndøgn, Foraar begynder.*	0 21
T.	23	Fidelis	9 51	Sol. op 6 11′ n. 6 24′.	1 1
F.	24	Ulrica	11 12		1 41
L.	25	Mariæ Bebud.	Op F.		2 21

3. S. i Fasten. Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28.
2den Række, Joh. 8, 42—51.

S.	26	Gabriel	12 27		3 5
M.	27	Kastor	1 33		3 54
Ti.	28	Eustachius	2 28	◑ s. Kv. 10 35′ Eftm.	4 55
O.	29	Jonas	3 15		6 9
T.	30	Quirinus	3 52	Sol. op 5 53′ n. 6 38′.	7 31
F.	31	Balbina	4 21		8 43

Markedsfortegnelse for Marts 1905.

1. *Hvalsø,*
- *Skjelskør,*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg,*
- *Varde.*

2. *Korsør,*
- *Assens,*
- *Bjerringbro,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*

3. *Roskilde,*
- *Vordingborg,*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Herning.*

4. *Silkeborg.*

6. *Odense,*
- *Aarhus.*

7. *Frederiksborg,*
- *Storehedinge,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*

8. *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*

9. *Slagelse,*
- *Nakskov,*

9. *Odder,*
- *Vejle.*

10. *Skibby,*
- *Sorø,*
- *Nibe,*
- *Kolding.*

11. *Randers.*

13. *Odense,*
- *V. Brønderslev,*
- *Aarhus,*
- *Tørring,*
- *Haderup.*

14. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*

15. *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Bælum.*
- *Mariager,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*

16. *Haarlev,*
- *Assens,*
- *Skjørping,*
- *Vejle.*

17. *Roskilde,*
- *Kjerteminde,*
- *Hobro,*
- *Sjelbro,*

17. *Kolding.*

18. *Kjøbenhavn,*
- *Randers.*

20. *Odense,*
- *Thisted,*
- *Videbæk.*

21. *Storehedinge,*
- *Sakskjøbing,*
- *Faaborg,*
- *Aalborg,*
- *Nykjøbing (p. M.),*
- *Kolding.*

22. *Gjørlev,*
- *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Aalestrup,*
- *Skive,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*

23. *Haslev,*
- *Slagelse,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Viborg,*
- *Holstebro.*

24. *Sorø,*
- *Middelfart,*
- *Høver Kro,*
- *Varde.*

25. *Hjørring,*
- *Fredericia,*

25. *Herning,*
- *Ribe.*

27. *Odense,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Give.*

28. *Ringsted,*
- *Maribo,*
- *Ø. Vraa,*
- *Aalborg,*
- *Bjerget,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*

29. *Fakse,*
- *Skjelskør,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *V. Hassing,*
- *Grenaa,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Struer,*
- *Esbjerg.*

30. *Tranebjerg,*
- *Nysted,*
- *Glamsbjerg,*
- *Ebeltoft,*
- *Vejle.*

31. *Frederikssund,*
- *Ærøskjøbing,*
- *N. Saltum,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Skjern.*

Agerkaalen bekæmpes ved følgende Midler:

1) Harvning af den tilsaaede Mark („Ukrudtsharvning") er Hovedmidlet imod Agerkaal. Hertil kræves en god Ukrudtsharve. Denne skal være forfærdiget til dette særlige Brug. Den skal være let, tættandet, og Tænderne maa ikke være spidse, men lige afskaarne forneden; de kunne saa iøvrigt være massive, hule eller i Tværsnit halvkredsformede. Harvens Vægt (uden Hammel) maa helst være 6 til $7^1/_2$ Pd. pr. løbende Fods Arbejdsbredde; en Harve paa 12 Fods Bredde maa herefter veje 75 til 90 Pd., lettest paa lette Sandjorder. En saadan Harve bør have 80 à 90 Tænder. Vægten maa saaledes være omtrent 1 Pd. for hver Tand. Omstaaende Fig. 1 viser

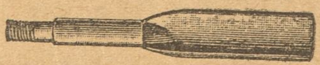

Fig. 2. En Tand af samme Harve; virkelig Længde ialt $5^1/_4$ Tomme, Bredde $^5/_8$ Tomme.

April

4. Maaned. eller Faaremaaned har 30 Dage. Aar 1905.

		Op F.		Højv.
L. 1	Hugo	4 47		9 40

Midfaste. Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15. 2den Række, Joh. 6, 35—51.

S. 2	Theodosius	5 9		10 26
M. 3	Nicætas	5 29		11 3
Ti. 4	Ambrosius	5 48	☾ fjernest Jorden.	11 35
O. 5	Irene	Ned E.	Sol. op 5 34′ n. 6 52′. ● n. M. 12 23′ Form.	12 8
T. 6	Sixtus	8 28		0 23
F. 7	Egesippus	9 34		0 53
L. 8	Janus	10 39	*Christian IX Fødselsd.*	1 23

5. S. i Fasten. Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38. 2den Række, Luk. 1, 46—56.

S. 9	Procopius	11 41		1 57
M. 10	Ezechiel	Ned F.		2 32
Ti. 11	Leo	12 40		3 13
O. 12	Julius	1 32	Sol. op 5 17′ n. 7 6′. ◐ f. Kv. 10 41′ Eftm.	3 59
T. 13	Justinus	2 18		4 59
F. 14	Tiburtius	2 57		6 18
L. 15	Olympia	3 30		7 48

Palmesøndag. Kristi Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9. 2den Række, Mark. 14, 3—9.

S. 16	Mariane	3 59		9 6
M. 17	Anicetus	4 26		10 7
Ti. 18	Eleutherius	4 51	☾ nærmest Jorden.	10 56
O. 19	Daniel	Op E.	Sol. op 4 59′ n. 7 20′. ○ f. M. 2 38′ Eftm.	11 39
T. 20	Skærtorsdag	8 43	Sulpicius	0 0
F. 21	Langfredag	10 4	Florentius	0 41
L. 22	Cajus	11 18		1 21

Paaske. Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7. 2den Række, Matth. 28, 1—8.

		Op F.		
S. 23	Paaskedag		Georgius	2 3
M. 24	2. Paaskedag	12 20	Albertus	2 47
Ti. 25	Mark. Evang.	1 12		3 34
O. 26	Cletus	1 53	Sol. op 4 42′ n. 7 34′. ◑ s. Kv. 12 14′ Em.	4 30
T. 27	Ananias	2 26	*Flyttedag.*	5 34
F. 28	Vitalis	2 53		6 50
L. 29	Peter Martyr	3 16		8 3

1. S. e. Paaske. Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20, 19 til Enden. 2den Række, Joh. 21, 15—19.

S. 30	Severus	3 36		9 3

Markedsfortegnelse for April 1905.

1. Kjerteminde,
- Hjørring,
- Randers,
- Silkeborg.
3. Jyderup,
- Stege.
- Odense,
- Gudumholm,
- Aarhus.
4. Frederiksværk,
- Fuglebjerg,
- Storeheddinge,
- Sakskjøbing,
- Bogense,
- Aalborg,
- Skanderborg,
- Kolding.
5. Ruds-Vedby,
- Ejby,
- Hjørring,
- Sæby,
- Hadsund,
- Fjerritslev,
- Kjellerup,
- Ny Løgten,
- Horsens,
- Esbjerg.
6. Nakskov,
- Assens,
- Aabybro,
- Bjerringbro,
- Vejle,
- Varde.
7. Aakirkeby,
- Roskilde,
- Vordingborg,
- Nyborg,
- Hadsten,
- Kolding.
8. Farum,
- Faaborg,
8. Læsø,
- Løgstør,
- Randers,
- Silkeborg,
- Vorbasse.
10. Odense,
- Brobyværk,
- Løkken,
- V.Brønderslev,
- Aarhus.
11. Præstø,
- Ringsted,
- Maribo,
- Aarup,
- Flauenskjold,
- Aalborg,
- Vilsund,
- Skive,
- Skanderborg,
- Kolding,
- Herning.
12. Helsinge,
- Holbæk,
- Kjøge,
- Skjelskør,
- Svendborg,
- Hjørring,
- Skjørping,
- Thisted,
- Trustrup,
- Horsens,
- Dalager,
- Esbjerg.
13. Slagelse,
- Nysted,
- Rudkjøbing,
- Frederikshavn,
- Hjallerup,
- Hørdum,
- Selde,
- Hobro,
13. Odder,
- Vejle,
- Holsted.
14. Sorø,
- Ringe,
- Ø. Svendstrup (Skovsg. St.),
- Skals,
- Allingaabro,
- N. Snede,
- Kolding.
15. Middelfart,
- Thiese,
- Viborg,
- Fredericia.
17. Helsingør,
- Odense,
- Aars,
- Sjelbro,
- Hornsyld,
- Holstebro,
- Foldingbro.
18. Hørsholm,
- Slangerup,
- Rødby,
- Aalborg,
- Hvidbjerg,
- Glæsborg,
- Ny Soelbjerg Kro,
- Kolding,
- Lemvig,
- Ribe.
19. Næstved,
- Ølstykke,
- Hjørring,
- Aalestrup,
- Aarhus,
- Bækmarksbro,
- Bramminge,
19. Esbjerg.
25. Frederikssund,
- Uggerløse,
- Dybvad St.,
- Aalborg,
- Aarhus,
- Hadsten,
- Kolding,
- Uldum,
- Ribe,
- Varde.
26. Middelfart,
- Odense,
- Hjørring,
- Nibe,
- Aarhus,
- Horsens,
- S. Omme,
- Ulfkjær,
- Esbjerg,
- Vejen.
27. Græsted,
- Veksø,
- Skamby,
- Hjallerup,
- Havndal,
- Odder,
- Kolding,
- Vejle,
- Ringkjøbing.
28. Nykb. (p. F.),
- Hesselager,
- Dronninglund,
- Nykb. (p.M.),
- Hammel,
- Give,
- N. Nebel.
29. N.-Sundby,
- Viborg,
- Ølgod.

en dansk Ukrudtsharve med halvkredsformede Tænder. Fig. 2 viser en Tand i større Maalestok, lidt over halv Størrelse.

Agter man at benytte Ukrudtsharven, bør der saas en Skæppe Sæd mere pr. Td. Land, end man ellers plejer, og Sæden skal helst dækkes noget stærkere; dyb Radsaaning er at foretrække, hvis man har en god Radsaamaskine, men er ingenlunde nødvendig. Straks efter Saaningen tiltromles Marken som sædvanlig. Harvningen bør foretages, før Sæden er oppe, saasnart man finder de allerførste Frøblade af Agerkaalen over Jorden, sædvanlig 4 à 6 Dage efter Saaningen efter Vejrets og Jordens Beskaffenhed. Paa dette Tidspunkt, medens de fleste lige spirede Agerkaalsplanter endnu befinde sig under Jorden, ere de saa skøre, at de knække over ved, at Harvetænderne

Maj

5. Maaned **eller Majmaaned har 31 Dage.** Aar 1905.

			Op F.		Højv.
M.	1	Voldermisse	3 55	☾ fjernest Jorden.	9 51
Ti.	2	Athanasius	4 14		10 30
O.	3	Korsmisse	4 32	Sol. op 4 26′ n. 7 48′.	11 6
T.	4	Florian	Ned E.	● n. M. 4 50′ Eftm.	11 39
F.	5	Gothard	8 31		12 11
L.	6	Joh. a Port.	9 36	*De lyse Nætter begynder.*	0 28

2. S. e. Paaske. **Jesus er en god Hyrde,** Joh. 10, 11—16.
2den Række, Joh. 10, 22—30.

S.	7	Flavia	10 36		1 2
M.	8	Stanislaus	11 31		1 36
Ti.	9	Caspar	Ned F.		2 14
O.	10	Gordianus	12 19	Sol. op 4 12′ n. 8 1′.	2 54
T.	11	Mamertus	12 59		3 41
F.	12	Pancratius	1 33	◐ f. Kv. 7 46′ Form.	4 38
L.	13	Ingenuus	2 3		5 48

3. S. e. Paaske. **Kristi Bortgang til Faderen,** Joh. 16, 16—22.
2den Række, Joh. 14, 1—11.

S.	14	Kristian	2 29		7 16
M.	15	Sophie	2 53		8 37
Ti.	16	Sara	3 17		9 42
O.	17	Bruno	3 43	Sol. op 3 59′ n. 8 15′. ☾ nærmest Jorden.	10 35
T.	18	Erik	Op E.	○ f. M. 10 36′ Eftm.	11 20
F.	19	**Bededag**	8 54	Potentiana	12 3
L.	20	Angelica	10 4		0 24

4. S. e. Paaske. **Den Helligaands Sendelse,** Joh. 16, 5—15.
2den Række, Joh. 8, 28—36.

S.	21	Helene	11 3		1 5
M.	22	Castus	11 50		1 46
Ti.	23	Desiderius	Op F.		2 27
O.	24	Esther	12 27	Sol op 3 48′ n. 8 26′.	3 10
T.	25	Urbanus	12 57		3 57
F.	26	Beda	1 22	◑ s. Kv. 3 50′ Form.	4 49
L.	27	Lucian	1 43		5 52

5. S. e. Paaske. **Beder i Jesu Navn,** Joh. 16, 23—28.
2den Række, Joh. 17, 1—11.

S.	28	Vilhelm	2 2		7 3
M.	29	Maximinus	2 21	☾ fjernest Jorden.	8 10
Ti.	30	Vigand	2 39		9 7
O.	31	Petronella	2 59	Sol. op 3 38′ n. 8 37′.	9 56

Markedsfortegnelse for Maj 1905.

1. *Odense,*
Sindal,
- *Gjerlev,*
- *Horsens,*
- *Høver Kro,*
- *Egtved,*
- *Tarm.*

2. *Glamsbjerg,*
- *Aalborg,*
- *Ans,*
- *Kolding,*
- *Vinderup,*
- *Ribe.*

3. *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*

4. *Bjerringbro,*
- *Vamdrup.*

5. *Frederiksborg,*
- *Vordingborg,*
- *Allingaabro.*

6. *Randers,*
- *Brædstrup,*
- *Kolding,*
- *Holstebro,*
- *Ansager.*

8. *Hvalsø,*
- *Odense,*
- *V.Brønderslev,*
- *Hadsund,*
- *Thisted,*
- *Kjellerup,*
- *Aarhus,*
- *Varde.*

9. *Præstø,*
- *Slagelse,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Silkeborg,*
- *Tørring,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

10. *Haslev,*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Hvalpsund,*
- *Kolind,*
- *Bryrup,*
Truust,
- *Vejle,*
- *Kibæk,*
- *Esbjerg.*

11. *Skjørping,*
- *Skive,*
- *Thorup Pakh.*

12. *Roskilde,*
- *Hobro,*
- *Mørke,*
- *Jellinge.*

13. *Storehedinge,*
- *Herning.*

15. *Slangerup,*
- *Odense.*

16. *Asnæs,*
- *Sorø,*
- *Aalborg,*
- *Stoholm,*
- *Sjelbro,*
- *Ry St.,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

17. *Næstved,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup St.,*
- *Aarhus,*
- *Skanderborg,*
- *Esbjerg,*

17. *Foldingbro.*

18. *Kjøge,*
- *Aabybro,*
- *Hammel.*

22. *Skjelskør,*
- *Odense,*

23. *Aalborg,*
- *Kolding.*

24. *Ringsted,*
- *Stubbekjøbing,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*

26. *Marstal,*
- *Aars,*
- *Vandel.*

27. *Viborg.*

29. *Odense,*
- *Hjørring.*

30. *Aalborg,*
- *Kolding.*

31. *Ringe,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*

---

komme i Berøring med dem. Der gives 2 indtil 3 Træk. Skulde der senere, naar Sæden er godt oppe, vise sig spirende Agerkaal i større Mængde, giver man paa dette Tidspunkt atter et Træk eller to af Harven. Tromling efter Harvningen bør som Regel ikke foretages. — Ukrudtsharven kan ogsaa med stor Fordel benyttes i Roemarken.

2) Et hensigtsmæssigt Sædskifte med udstrakt Dyrkning af Rodfrugter, Kartofler, Staldfoder og Vintersæd, og hvor der ikke nogensinde følger Vaarsæd efter Vaarsæd.

3) Anvendelse af ren Udsæd. Frøet af Agerkaal og Agersennep tages med stor Lethed fra paa Rensemaskinen. Er Sæden forurenet med Kiddike, kan den skilles fra ved at kaste Kornet i Vand; Kiddiken svømmer da ovenpaa og kan skumrenses af; vil man ikke benytte denne Fremgangsmaade, er det tilraadeligt at købe eller tilbytte sig Saasæd fra rene Marker.

4) Kraftig Vækst af Vaarsæden hæmmer det meste Ukrudt. Anvendelse af 20 à 30 Tdr. Ajle pr. Td. Land, udkørt kort før Marken besaas, eller af 100 à 150 Tdr. Chilisalpeter, i begge Tilfælde helst tillige 100 à 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat, vil i Reglen fremme Sædens Vækst saa stærkt, at Agerkaalen trykkes betydeligt deraf.

5) Lugning med Maskine eller Haandkraft vil som oftest findes uoverkommelig, men maa dog anbefales, hvor Agerkaalen kun optræder paa Smaapletter, eller hvor der paa en i Forvejen ren Mark begynder at vise sig enkelte spredte Agerkaalsplanter; bliver disse staaende og kaster Frø, vil hele Marken snart kunne være forurenet.

Juni

6. Maaned. eller Skærsommer har 30 Dage. Aar 1905.

			Op F.		Højv.
T.	1	Kr. Himmelf.	3 22	Nikomedes	10 37
F.	2	Marcellinus	3 48		11 15
L.	3	Erasmus	Ned E.	*Kronpr. Frederik.* ● n. M. 6 57′ Fm.	11 51

6. S. e. Paaske. Naar Trøsteren kommer, Joh. 15, 26—16, 4.
2den Række, Joh. 17, 20 til Enden.

S.	4	Optatus	9 27		0 9
M.	5	Bonifacius	10 19	*Grundlovsdag.*	0 45
Ti.	6	Norbertus	11 2		1 22
O.	7	Jeremias	11 38	Sol. op 3 32′ n. 8 45′.	2 0
T.	8	Medardus	Ned F.		2 41
F.	9	Primus	12 9		3 25
L.	10	Onuphrius	12 35	◐ f. Kv. 2 5′ Eftm.	4 16

Pinse. Hvo mig elsker, Joh. 14, 23 til Enden.
2den Række, Joh. 14, 15—21.

S.	11	Pinsedag	12 59	Barnab. Apost.	5 23
M.	12	2. Pinsedag	1 22	Basilius	6 43
Ti.	13	Cyrillus	1 46		8 6
O.	14	Rufinus	2 12	*Tamperdag.* Sol. op 3 28′ n. 8 51′. ☾ nærmest Jorden.	9 17
T.	15	Vitus	2 42		10 17
F.	16	Tycho	3 18		11 6
L.	17	Botolphus	Op E.	○ f. M. 6 52′ Form.	11 50

Trinitatis. Kristus og Nikodemus, Joh. 3, 1—15.
2den Række, Matth. 28, 18 til Enden.

S.	18	Leontius	9 42		0 11
M.	19	Gervasius	10 25		0 52
Ti.	20	Sylverius	10 59		1 30
O.	21	Albanus	11 26	Sol. op 3 28′ n. 8 55′.	2 8
T.	22	10,000 Mart.	11 49	*Solhverv, længste Dag, Sommer beg.*	2 46
F.	23	Paulinus	Op F.		3 24
L.	24	St. Hansdag	12 9	◑ f. Kv. 8 46′ Eftm.	4 6

1. S. e. Trin. Den rige Mand, Luk. 16, 19 til Enden.
2den Række, Luk. 12, 13—21.

S.	25	Prosper	12 27		4 56
M.	26	Pelagius	12 46	☾ fjernest Jorden.	5 54
Ti.	27	7 Sovere	1 5		7 4
O.	28	Eleonora	1 26	Sol. op 3 30′ n. 8 51′.	8 13
T.	29	Petr. Paulus	1 51		9 14
F.	30	Lucina	2 20		10 7

Markedsfortegnelse for Juni 1905.

2. *Vordingborg,*
- *Hjallerup (2),*
- *Bjerringbro.*
6. *Aalborg,*
- *Hurup,*
- *Kolding.*
7. *Nykjøb. (p.S.),*
- *Odense,*
- *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Ny Løgten,*
- *Esbjerg.*
8 *Kjerteminde,*
- *Skjørping,*
- *Nykb. (p.M.).*
9. *Skive,*
- *Hobro.*
- *Give.*
10. *Silkeborg,*
- *Lemvig.*
13. *Korsør,*
- *Præstø,*
13. *Maribo,*
- *V. Brøndersl.,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Holstebro.*
14. *Helsinge,*
- *Odense,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Horsens (2),*
- *Ringkjøbing, Esbjerg.*
15. *Græsted,*
- *Kallundb. (3),*
- *Varde.*
16. *Slangerup,*
- *Rudkjøbing,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*
17. *Kjøbenhavn,*
- *Faaborg.*
19. *Odense,*
- *Randers (2).*
20. *Holbæk,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
21. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg,*
- *Grindsted.*
22. *Hjørring,*
- *Knudstrup,*
- *Ebeltoft.*
23. *Skjelskør (2),*
- *Assens,*
- *Ø. Svendstrup (Skovsgaard St.),*
- *Herning,*
- *Vejen.*
24. *Øsløs,*
24. *Viborg,*
- *Videbæk.*
26. *Ringsted,*
- *Odense,*
- *Ulstrup (Hornum St.).*
27. *Aalborg,*
- *Skjørping,*
- *Thisted,*
- *Kolding.*
28. *Frederiksborg,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Hobro,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
29. *Sorø,*
- *Bogense,*
- *Grenaa,*
- *Laasby.*
30. *Randers (2).*

---

6) Hakning i radsaaet Sæd er et fortrinligt Middel, hvor Arbejdet hermed kan overkommes. Der maa da være 6 à 7 Tommer mellem Rækkerne.

7) Overbrusning med Jernvitriol har i de senere Aar faaet nogen Anvendelse, navnlig i Udlandet, forholdsvis faa Steder her hjemme, og er i og for sig et særdeles virksomt, men noget vanskeligt og bekosteligt Middel. Der kræves hertil et særligt Spredningsapparat, der til Hestekraft koster omkring et Par Hundrede Kr. Til hver Td. Ld. bruges 100 Pd. Jernvitriol, opløst i ca. 450 Potter (900 Pd.) rent Vand. Behandlingen af Marken finder Sted, naar Agerkaalplanterne have 3—4 Blade foruden Frøbladene og skal helst foretages i varmt Solskin, og naar Planterne ere tørre for Dug og Regn. Agerkaalen dræbes ved denne Overbrusning; Byg og Havre lider ikke synderligt derved, medens de fleste andre Kulturplanter svækkes mer eller mindre deraf; navnlig maa denne Behandling fraraades, hvor der findes Bælgsæd saavel som hvor der er lagt ud med Kløver.

Ved de ovennævnte Midlers Anvendelse vil ikke alene Agerkaalen, men tillige det meste andet Frøukrudt kunne bekæmpes. Ved den beskrevne Harvning kan man saaledes tillige for en væsentlig Del ødelægge Spergel, Melde, Pileurt, Pengeurt, Krumhals o. s. v.

De i visse Egne yderst besværlige Ukrudtsplanter Gul Okseøje og Valmue kan kun i ringe Grad svækkes ved Harvning. Overfor disse er det virksomste Middel en tæt og kraftig Vækst af Sæden, fremkaldt ved rigelig Gødning og tæt Udsæd.

Enkelte Ukrudtsplanter hidrøre saa godt som udelukkende fra uren Udsæd; dette er saaledes Tilfældet med Klinte og Hejre i Vintersæden, giftig Rajgræs i Vaarsæden (særlig i Vest- og Nordjylland) og Kløversilke i Kløvermarken. Til disses Bekæmpelse er ren Udsæd det eneste fornødne Middel.

Juli

7. Maaned. **eller Ormemaaned har 31 Dage.** Aar 1905.

			Op F.		Højv.
L.	1	Theobaldus	2 56		10 51
		2. S. e. Trin. Den store Nadvere, Luk. 14, 16—24. 2den Række, Luk. 14, 25 til Enden.			
S.	2	Mariæ Besøg.	Ned E.	● n. M. 6 50′ Eftm.	11 32
M.	3	Cornelius	9 1	Solen fjernest Jorden.	12 13
Ti.	4	Ulricus	9 41		0 32
O.	5	Anshelmus	10 14	Sol. op 3 36′ n. 8 51′.	1 10
T.	6	Dion	10 42		1 49
F.	7	Lov. Aug.	11 6		2 27
L.	8	Kjeld	11 29		3 9
		3. S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10. 2den Række, Luk. 15, 11 til Enden.			
S.	9	Sostrata	11 52	◐ f. Kv. 6 46′ Eftm.	3 56
M.	10	Knud Konge	Ned F.	☾ nærmest Jorden.	4 53
Ti.	11	Josva	12 17		6 5
O.	12	Henrik	12 44	Sol. op 3 44′ n. 8 45′.	7 33
T.	13	Margarethe	1 17		8 55
F.	14	Bonaventura	1 56		10 1
L.	15	Apostl. Del.	2 45		10 52
		4. S. e. Trin. Vær barmhjertige, Luk. 6, 36—42. 2den Række, Matth. 5, 43 til Enden.			
S.	16	Susanne	Op E.	○ f. M. 4 32′ Eftm.	11 36
M.	17	Alexius	8 57		12 18
Ti.	18	Arnolphus	9 27		0 37
O.	19	Justa	9 53	Sol. op 3 54′ n. 8 36′.	1 12
T.	20	Elias	10 14		1 46
F.	21	Evenus	10 33		2 19
L.	22	Mar. Magd.	10 52		2 53
		5. S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11. 2den Række, Matth. 16, 13—26.			
S.	23	Apollinaris	11 11	*Hundedagene begynder.* ☾ fjernest Jorden.	3 29
M.	24	Christina	11 31	◑ f. Kv. 2 9′ Eftm.	4 9
Ti.	25	Jacobus	11 53		4 57
O.	26	Anna	Op F.	Sol. op 4 5′ n. 8 26′.	5 58
T.	27	Martha	12 20		7 14
F.	28	Aurelius	12 53		8 29
L.	29	Oluf	1 33		9 33
		6. S. e. Trin. Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5, 20—26. 2den Række, Matth. 19, 16—26.			
S.	30	Abdon	2 24		10 29
M.	31	Germanus	3 25		11 16

Markedsfortegnelse for Juli 1905.

3. *Rødby,*	8. *Sakskjøbing.*	19. *Næstved,*	25. *Aalborg,*
- *Odense,*	10. *Slagelse (2),*	- *Nykb. (p. F.),*	- *Viborg,*
- *Aarhus.*	- *Odense,*	- *Hjørring,*	- *Kolding.*
4. *Middelfart,*	- *V.Brønderslev*	- *Løgstør,*	26. *Ølstykke,*
- *Aalborg,*	11. *Præstø,*	- *Aarhus,*	- *Hjørring,*
- *Salten,*	- *Aalborg,*	- *Kolding,*	- *Havndal,*
- *Kolding.*	- *Mariager,*	- *Esbjerg.*	- *Aarhus,*
5. *Frederiksværk,*	- *Kolding.*	20. *Fjerritslev,*	- *Holstebro,*
- *Hjørring,*	12. *Hjørring,*	- *Tørring.*	- *Esbjerg.*
- *Ny Løgten,*	- *Kolind,*	21. *Vilsund,*	27. *Odder,*
- *Silkeborg,*	- *Esbjerg.*	- *Allingaabro.*	- *Ringkjøbing.*
- *Esbjerg.*	17. *Odense,*	22. *Helsingør,*	28. *Hammel,*
6. *Bjerringbro,*	- *Svendborg.*	- *Nykb. (p.M.),*	- *Brande.*
- *Skanderborg.*	18. *Ærøskjøbing,*	- *Brædstrup.*	29. *Skjern.*
7. *Vordingborg,*	- *Aalborg,*	24. *Odense,*	31. *Kjøge,*
- *TorupPakhus,*	- *Kolding.*	- *Skive.*	. *Odense,*
- *Fredericia.*	19. *Frederikssund,*	25. *Roskilde,*	- *Varde.*

Ligesom Agerkaalen kan tjene som Eksempel paa „Frøukrudt", saaledes kan Ager=Tidslen (Marktidslen) drages frem som et typisk Eksempel paa „Rodukrudt" og som den i de fleste Egne skade-

Fig. 3. Agertidsel (efter E. Rostrup). a. fjorgamle, døde Rødder. b. og d. friske Rødder, der dels ligger vandret i Jorden og udvikle Knopper og Skud (c. og e.), dels gaa lodret ned til en Dybde af ca. 7 Fod.

ligste Art heraf. Tidslen er fleraarig (vedvarende) og formerer sig fortrinsvis ved krybende, vandret liggende Rødder, der befinde sig 10 à 15 Tommer under Jordoverfladen. Paa disse „Formerings-

August

8. Maaned. eller Høstmaaned har 31 Dage. Aar 1905.

			Ned E.		Højv.
Ti.	1	Peders Fængs.	8 14	● n. M. 5 3' Form.	11 58
O.	2	Hannibal	8 44	Sol. op 4 18' n. 8 13'.	0 18
T.	3	Nikodemus	9 11		0 57
F.	4	Dominikus	9 35	☾ nærmest Jorden.	1 34
L.	5	Osvaldus	9 59		2 13

7. S. e. Trin. Jesus bespiser 4000 Mand, Mark. 8, 1—9.
2den Række, Matth. 10, 24—31.

S.	6	Kr. Forklar.	10 23		2 53
M.	7	Donatus	10 49	◐ f. Kv. 11 17' Eftm.	3 38
Ti.	8	Ruth	11 20	*De lyse Nætter ophører.*	4 32
O.	9	Romanus	11 56	Sol. op 4 31' n. 7 58'.	5 42
T.	10	Laurentius	Ned F.		7 9
F.	11	Herman	12 40		8 35
L.	12	Clara	1 33		9 44

8. S. e. Trin. De falske Profeter, Matth. 7, 15—21.
2den Række, Matth. 7, 22 til Enden.

S.	13	Hippolytus	2 33		10 37
M.	14	Eusebius	3 39		11 21
Ti.	15	Mariæ Himf.	Op E.	○ f. M. 4 31' Form. Maaneform. 3 59' Form.	11 59
O.	16	Rochus	8 19	Sol. op 4 44' n. 7 42'.	0 16
T.	17	Anastatius	8 38		0 49
F.	18	Agapetus	8 57		1 20
L.	19	Sebaldus	9 16		1 50

9. S. e. Trin. Den utro Husfoged, Luk. 16, 1—9.
2den Række, Luk. 12, 32—48.

S.	20	Bernhard	9 35	☾ fjernest Jorden.	2 22
M.	21	Salomon	9 57		2 55
Ti.	22	Symphorian	10 21		3 32
O.	23	Zachæus	10 50	Sol. op 4 58' n. 7 26'. *Hundedagene ender.* ◑ f. Kv. 7 10' Fm.	4 14
T.	24	Bartholomæus	11 27		5 10
F.	25	Ludvig	Op F.		6 24
L.	26	Irenæus	12 11		7 47

10. S. e. Trin. Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden.
2den Række, Matth. 11, 16—24.

S.	27	Gebhardus	1 6		9 4
M.	28	Lovise	2 12		10 5
Ti.	29	Joh. Halsh.	3 25		10 55
O.	30	Benjamin	Ned E.	Sol. op 5 11' n. 7 9'. ● n. M. 2 13' Em. Solformørkelse 1 7' Eftm.	11 37
T.	31	Bertha	7 37		12 18

Markedsfortegnelse for August 1905.

1. *Aalborg,* - *Kolding,* - *Ribe.* 2. *Hjørring,* - *Ny Løgten,* - *Esbjerg,* - *Vorbasse.* 3. *Bjerringbro.* 4. *Vordingborg.* 7. *Odense.* 8. *Præstø,* 8. *Aalborg,* - *Kolding.* 9. *Hjørring,* - *Trustrup,* - *Esbjerg.* 11. *Hobro.* 14. *Odense,* - *V.Brønderslev.* 15. *Aalborg,* - *Kolding.* 16. *Næstved,* 16. *Hjørring,* - *Aarhus,* - *Esbjerg.* 21. *Odense.* 22. *Aalborg,* - *Kolding.* 23. *Hjørring,* - *Aarhus,* - *Esbjerg.* 28. *Odense,* - *Lemvig,* 28. *Holsted.* 29. *Aalborg,* - *Kolding,* - *Ramme,* - *Ringkjøbing.* 30. *Hjørring,* - *Aarhus,* - *Ulfkjær,* - *Esbjerg.* 31. *Dalager.*

---

rødder dannes Knopper,[1] der udvikle sig til grønne, blad- og blomsterbærende Skud; det underjordiske Parti af disse Skud, altsaa det Afsnit, der er beliggende mellem de vandrette Formeringsrødder og Jordoverfladen, bærer de egentlige *Ernæringsrødder* i Form af talrige fine Rodtrevler, der drage Næring af Muldlaget. Fra Formeringsrødderne gaa tillige kraftige Rødder flere Alen lodret ned i Undergrunden, hvorfra de hente Vand op til hele Plantens Forsyning, saaledes at Tidslen aldrig kommer til at lide af Tørke (se Fig. 3). De overjordiske Skud have en dobbelt Opgave. I de grønne Blade tilberedes Næring (Bygningsstof), der dels umiddelbart tjener til Plantens Vækst, dels vandrer ned gennem Stænglen til Formeringsrødderne, hvor det hengemmes som „*Oplagsnæring*“ og senere benyttes til Opbygning af de Skud, der udgaa fra disse Rødder, indtil Skuddene naar op til Lyset. Betingelsen for, at Formeringsrødderne kunne svare til deres Bestemmelse og udvikle Knopper og Skud, er saaledes, at de selv forsynes med den dertil fornødne Mængde Bygningsstof (Oplagsnæring). Tilvejebringelse heraf er altsaa den ene Opgave for de overjordiske Skud. Disses anden Opgave bestaar i at frembringe *Blomster* og Frø.

De vigtigste Midler til Tidslens Bekæmpelse ere følgende:

1) *Omhyggelig Behandling af Brakmarken.* Hvor man endnu har Brak, maa denne passes yderst omhyggelig og pløjes, hver Gang der *begynder* at vise sig de første grønne Skud af Tidsler eller andet Rodukrudt. Ved en omhyggelig Brakbehandling kan Tidslen udryddes fuldstændigt paa en Sommer; men det kan blive nødvendigt at pløje 8—10 Gange; hveranden Gang er god Skrællepløjning tilstrækkelig. Hvis Marken efter Pløjning letharves og ringtromles, vil en saadan Brakbehandling ogsaa være et fortrinligt Middel imod Agerkaalen. Helbrak bør beholdes, indtil Jorden er ren for Tidsler.

2) *Omhyggelig Pasning af Roemarken.* Man har altid forudsat at en udstrakt Roedyrkning foruden de øvrige Fordele herved ogsaa vilde vise sig som et virksomt Middel til Ukrudtets Bekæmpelse. Det maa vistnok siges, at man til en vis Grad er bleven skuffet i denne Henseende. I og for sig kan Roedyrkning være et fortrinligt Middel imod Ukrudtet; men den gode Virkning er i høj Grad betinget af, at *Roemarken holdes fuldstændig ren lige fra Foraar til Efteraar.* I den Henseende lader Roedyrkningen endnu saare meget tilbage at ønske. Skal Rodfrugtdyrkningen faa den forventede Betydning for Jordens Renholdelse, maa der tildeles Roemarkerne en langt omhyggeligere Renholdelse end den, de hidtil gennemgaaende have været Genstand for. Navnlig maa de holdes ganske rene for Tidsler

September

9. Maaned. eller Fiskemaaned har 30 Dage. Aar 1905.

		Ned E.		Højv.
F. 1	Ægidius	8 2	☾ nærmest Jorden.	0 38
L. 2	Elisa	8 25		1 16

11. S. e. Trin. Farisæeren og Tolderen, Luk. 18, 9—14.
2den Række, Luk. 7, 36 til Enden.

S. 3	Seraphia	8 51		1 55
M. 4	Theodosia	9 22		2 36
Ti. 5	Regina	9 56		3 20
O. 6	Magnus	10 39	Sol. op 5 25′ n. 6 51′. ◐ f. Kv. 5 9′ Form.	4 14
T. 7	Robert	11 29	*Dronning Louise (†).*	5 26
F. 8	Mariæ Føds.	Ned F.		6 51
L. 9	Gorgonius	12 26		8 16

12. S. e. Trin. Den Døve og Stumme, Mark. 7, 31 til Enden.
2den Række, Matth. 12, 31—42.

S. 10	Burchhardt	1 29		9 24
M. 11	Hillebert	2 37		10 17
Ti. 12	Guido	3 46		10 58
O. 13	Cyprianus	Op E.	Sol. op 5 38′ n. 6 32′. ○ f. M. 7 10′ Eftm.	11 32
T. 14	† Ophøjelse	7 3		12 6
F. 15	Eskild	7 21		0 21
L. 16	Euphemia	7 40		0 51

13. S. e. Trin. Samaritaneren og Leviten, Luk. 10, 23—37.
2den Række, Matth. 20, 20—28.

S. 17	Lambertus	8 0	☾ fjernest Jorden.	1 20
M. 18	Titus	8 23		1 49
Ti. 19	Constantia	8 50		2 24
O. 20	Tobias	9 23	*Tamperdag.* Sol. op 5 52′ n. 6 14′.	3 0
T. 21	Matthæus	10 3	◑ f. Kv. 11 13′ Eftm.	3 42
F. 22	Mauritius	10 52		4 35
L. 23	Linus	11 51	*Jævndøgn. Efteraar begynder.*	5 44

14. S. e. Trin. De 10 Spedalske, Luk. 17, 11—19.
2den Række, Joh. 5, 1—15.

S. 24	Tecla	Op F.		7 11
M. 25	Cleophas	1 0		8 31
Ti. 26	Adolph	2 16	*Prins Christian.*	9 39
O. 27	Cosmus	3 38	Sol. op 6 5′ n. 5 56′.	10 32
T. 28	Venceslaus	Ned E.	● n. M. 11 0′ Eftm.	11 16
F. 29	St. Michael	6 26	☾ nærmest Jorden.	11 57
L. 30	Hieronymus	6 52		0 17

Markedsfortegnelse for September 1905.

1. *Frederiksværk,*	12. *Aarup,*	19. *Ulstrup St.,*	25. *Høver Kro,*
- *Vordingborg,*	- *Aalborg,*	- *Rønde,*	- *Brande.*
- *Aars,*	- *Skanderborg,*	- *Kolding.*	26. *Sorø,*
- *Herning (2).*	- *Kolding,*	20. *Næstved,*	- *Bogense,*
2. *Kjøbenhavn,*	- *N. Nebel.*	- *Tudse,*	- *Frederikshavn,*
- *Ribe.*	13. *Sorø,*	- *Nysted,*	- *Aalborg,*
4. *Odense,*	- *Egeskov,*	- *Assens,*	- *Jellinge,*
- *V.Brønderslev,*	- *Hjørring,*	- *Hjørring,*	- *Kolding.*
- *Hurup,*	- *V. Hassing,*	- *Skjørping,*	27. *Ejby,*
- *Hadsten.*	- *Kolind,*	- *Stoholm,*	- *Agersted St.,*
5. *Hvalsø,*	- *Tarm,*	- *Aarhus,*	- *Hjørring,*
- *Aalborg,*	- *Esbjerg,*	- *Bryrup,*	- *Bjerget,*
- *Allingaabro,*	- *Vejen.*	- *Esbjerg.*	- *Kjellerup,*
- *Kolding.*	14. *Aabybro,*	21. *Kjøge,*	- *Hyllested,*
6. *Hjørring,*	- *Aalestrup,*	- *Skjelskør,*	- *Aarhus,*
- *Hadsund,*	- *Varde.*	- *Middelfart,*	- *Hornsyld,*
- *Thisted,*	15. *Haslev,*	- *LøkkensvejKro,*	- *Esbjerg.*
- *Ny Løgten,*	- *Roskilde,*	- *Selde,*	28. *Jetsmark,*
- *Esbjerg.*	- *Odder,*	- *Ebeltoft,*	- *Hørdum,*
7. *Skræm,*	- *Bække.*	- *Hobro (2),*	- *Glæsborg,*
- *Bjerringbro,*	16. *Tversted,*	- *Vamdrup.*	- *Silkeborg,*
- *Grindsted.*	- *Løgstør,*	22. *Ringsted,*	- *Uldum.*
8. *Randers (2),*	- *Kolding.*	- *Sindal,*	29. *Marstal,*
- *Give,*	18. *Maribo,*	- *Ans.*	- *Aars,*
- *Struer.*	- *Odense,*	23. *Hjørring,*	- *Thisted,*
9. *Læsø,*	- *Sæby,*	- *Nykb. (p. M.),*	- *Grenaa,*
- *Skive.*	- *Ulstrup (Hornum St.),*	- *Skals.*	- *Havndal,*
11. *Odense,*	- *Thorup Pakh.,*	25. *Odense,*	- *Horsens.*
- *Flauenskjold,*	- *Haderup.*	- *Gudumholm,*	30. *Hvidbjerg,*
- *Nibe,*	19. *Asnæs,*	- *Hals,*	- *Randers,*
- *Holstebro.*	- *Aalborg.*	- *Viborg (2),*	- *Vejle.*
12. *Præstø,*			

og andet Rodukrudt i Eftersommeren og Efteraaret. Ved Roeoptagningen maa der ikke kunne findes Tidselskud i Marken.

3) **Foraarspløjning.** Dette Arbejde indlader man sig nu til Dags nødigt paa, dels for ikke at faa Jorden udtørret, dels for at spare Arbejde. I al Almindelighed bør man sikkert nok ogsaa undlade Foraarspløjningen; men fra denne Regel kan der dog være god Grund til at gøre adskillige Afvigelser, særlig hvor man er stærkt hjemsøgt af Tidsler. En vel udført Foraarspløjning, foretaget lige før Jorden skal besaas, vil svække Tidslerne ganske betydeligt; de gaa vel ingenlunde ud paa Grund af denne Behandling, men de kommer betydeligt senere frem og naar ikke at blive saa kraftige, som naar Jorden kun behandles med Harve. Ved Harvning svækker man ikke Tidslerne, og meget andet Rodukrudt som Svinemælk, Følfod, Kvik Rødknæ m. m. slæbes ud over hele Marken ved megen Harvning

4) **Oprykning af Tidslerne.** Er en Mark befængt med Tidsler, kunne disse svækkes betydeligt ved at trække Skuddene op, naar de ere blevne tilstrækkeligt kraftige dertil. Oprykningen maa foretages efter en gennemblødende Regn og kan enten gøres ved Hænderne eller med et dertil indrettet Redskab i Form af en snæver, togrenet Greb. Det gælder om at faa Skuddene trukket op helt nede

15. S. e. Trin. Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6, 24 til Enden.
2den Række, Luk. 10, 38 til Enden.

			Ned E.		Højv.
S.	1	Remigius	7 22		0 56
M.	2	Ditlev	7 54		1 36
Ti.	3	Mette	8 34		2 18
O.	4	Franciscus	9 23	Sol. op 6 19′ n. 5 38′.	3 5
T.	5	Placidus	10 19	◐ f. Kv. 1 54′ Eftm.	3 58
F.	6	Broderus	11 21	*Frederik VII. Føds.*	5 8
L.	7	Amalia	Ned F.		6 30

16. S. e. Trin. Enkens Søn af Nain, Luk. 7, 11—17.
2den Række, Joh. 11, 19—45.

S.	8	Ingeborg	12 28		7 51
M.	9	Dionysius	1 36		8 57
Ti.	10	Gereon	2 45		9 49
O.	11	Fred. 4. Fødsel	3 53	Sol. op 6 33′ n. 5 20′.	10 29
T.	12	Maximilian	5 0		11 4
F.	13	Angelus	Op E.	○ f. M. 12 3′ Eftm.	11 36
L.	14	Calixtus	6 5	☾ fjernest Jorden.	12 7

17. S. e. Trin. Den Vatersottige, Luk. 14, 1—11.
2den Række, Mark. 2, 14—22.

S.	15	Hedevig	6 27		0 22
M.	16	Gallus	6 52		0 52
Ti.	17	Florentinus	7 22	*Flyttedag.*	1 24
O.	18	Luc. Evang.	7 59	Sol. op 6 47′ n. 5 2′.	1 57
T.	19	Balthasar	8 44		2 35
F.	20	Felicianus	9 37		3 16
L.	21	11,000 Jomfruer	10 40	◑ f. Kv. 1 51′ Eftm.	4 7

18. S. e. Trin. Hvis Søn er Kristus, Matth. 22, 34 til Enden.
2den Række, Joh. 15, 1—11.

S.	22	Cordula	11 51		5 14
M.	23	Søren	Op F.		6 37
Ti.	24	Proclus	1 8		8 0
O.	25	Crispinus	2 30	Sol. op 7 2′ n. 4 45′.	9 10
T.	26	Amandus	3 55		10 7
F.	27	Sem	5 22	*Prins Valdemar.*	10 53
L.	28	Simon og Judas	Ned E.	● n. M. 7 58′ Form. ☾ nærmest Jorden.	11 36

19. S. e. Trin. Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8.
2den Række, Joh. 1, 35 til Enden.

S.	29	Narcissus	5 49		12 17
M.	30	Absalon	6 25		0 37
Ti.	31	Reformat. Beg.	7 12	*Kronprinsesse Louise.*	1 20

Markedsfortegnelse for Oktober 1905.

2. *Sakskjøbing,*
- *Odense,*
- *Dronninglund,*
- *Skive.*

3. *Gjørlev,*
- *Nakskov,*
- *Faaborg,*
- *Aalbæk,*
- *Aalborg,*
- *Nibe,*
- *Kolding,*
- *Lemvig,*
- *Ribe.*

4. *Skibby,*
- *Slagelse,*
- *Hjørring,*
- *Hadsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Tørring,*
- *Bækmarksbro,*
- *Vinderup,*
- *Esbjerg.*

5. *Ruds-Vedby,*
- *Tranebjerg,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Hjallerup,*
- *Bjerringbro,*
- *Mariager,*
- *Egtved,*
- *Holstebro.*

6. *Aakirkeby,*
- *Fuglebjerg,*
- *Vordingborg,*
- *Nykb. (p.F.),*
- *Løkken,*
- *N.-Sundby,*
- *Gjerlev,*

6. *Fredericia.*

7. *Ø. Vraa,*
- *Hvalpsund,*
- *Fjerritslev,*
- *Herning,*
- *Ansager.*

9. *Jyderup,*
- *Odense,*
- *V.Brønderslev,*
- *Ringkøbing,*
- *Bramminge.*

10. *Nykb. (p. S.),*
- *Præstø,*
- *Glamsbjerg,*
- *Sæby,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Tarm,*
- *Ribe.*

11. *Helsinge,*
- *Sorø,*
- *Svendborg,*
- *Dybvad St.,*
- *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Trustrup,*
- *Esbjerg,*
- *Varde.*

12. *Græsted,*
- *Stege (2),*
- *Kappendrup,*
- *Frederikshavn,*
- *Hadsten.*

13. *Nyborg,*
- *HalvrimmenSt.,*
- *Nykb. (p.M.),*
- *Allingaabro,*

13. *Kolding.*

14. *Farum,*
- *Storehedinge,*
- *Kjerteminde,*
- *Bælum.*

16. *Odense,*
- *Løgstør,*
- *Mørke,*
- *Vandel.*

17. *Aalborg,*
- *N.-Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

18. *Holbæk,*
- *Næstved,*
- *Brobyværk,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Ryom St.,*
- *Aarhus,*
- *Ry St.,*
- *Esbjerg.*

19. *Haarlev,*
- *Skjørping,*
- *Kjellerup,*
- *Ulfkjær,*
- *Foldingbro.*

20. *Frederikssund,*
- *Rødby,*
- *Sindal,*
- *Hobro,*
- *Brædstrup,*
- *Hammel.*

21. *Ringsted,*
- *Hjørring,*

21. *Viborg,*
- *Videbæk.*

23. *Helsingør,*
- *Odense,*
- *Hesselager,*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Silkeborg,*
- *S.-Omme.*

24. *Nakskov,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

25. *Skjelskør,*
- *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg,*
- *Ølgod.*

26. *Hjallerup,*
- *Sjelbro,*
- *Give.*

27. *Fakse,*
- *Vejle.*

28. *Stubbekjøbing,*
- *Randers.*

30. *Hørsholm,*
- *Odense,*
- *Aars,*
- *Bording St.*

31. *Kjøge,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

---

fra de vandrette Rødder. Den ofte anvendte Stikning af Tidslerne gør derimod kun ringe Nytte.

Ved Anvendelsen af de under 1—3 nævnte Midler vil alt andet Rodukrudt ligeledes kunne bekæmpes. Følfod svækkes desuden af enhver stærkt gødet og kraftig voksende Afgrøde. Det samme er Tilfældet med Svinemælk („Skørtidsel"). Stærk Foraarsharvning af Jorden fremmer derimod i høj Grad begge disse Planters Udbredelse.

Af toaarige Ukrudtsplanter er Vild Gulerod vistnok i de fleste Egne den skadeligste Det er væsentlig Græsmarkerne, der hjemsøges af denne. Mange Steder er den oprindelig tilført med urent Markfrø. I andre Tilfælde føres dens Frø med Vinden ind over Markerne fra disses Omgivelser, ærlig fra Jernbanerne og Vejene. Vil man søge at befri sig for de ne Plage, maa der anvendes rent Kløver- og Græsfrø. I Marken maa den enten rykkes op med Rod efter stærk Regn eller, hvis dtte er uoverkommeligt, afhugges i Blomstringstiden; dette lader sig let gøre bagefter Køerne,

November

11. Maaned. **eller Slagtemaaned har 30 Dage.** Aar 1905.

			Ned E.		Højv.
O.	1	Alle Helgen	8 6	Sol. op 7 16′ n. 4 30′.	2 3
T.	2	Alle Sjæle	9 9		2 49
F.	3	Hubertus	10 17		3 40
L.	4	Otto	11 25	◐ f. Kv. 2 39′ Form.	4 40

20. S. e. Trin. **Jesus prædiker om Salighed,** Matth. 5, 1—12.
2den Række, Matth. 5, 13—16.

S.	5	Malachias	Ned F.		5 53
M.	6	Leonhardus	12 35		7 9
Ti.	7	Engelbrecht	1 43		8 16
O.	8	Claudius	2 51	Sol. op 7 31′ n. 4 15′.	9 11
T.	9	Theodor	3 58		9 56
F.	10	Luther	5 4	☾ fjernest Jorden.	10 33
L.	11	Morten Bisp	6 11		11 8

21. S. e. Trin. **Den kongelige Mand,** Joh. 4, 46—53.
2den Række, Joh. 4, 34—42.

S.	12	Torkild	Op E.	○ f. M. 6 11′ Form.	11 40
M.	13	Arcadius	5 24		12 13
Ti.	14	Frederik	5 58		0 29
O.	15	Leopold	6 40	Sol op 7 46′ n. 4 2′.	1 3
T.	16	Othenius	7 30		1 38
F.	17	Anianus	8 29		2 15
L.	18	Hesychius	9 36		2 56

22. S. e. Trin. **De 10,000 Pund,** Matth. 18, 23 til Enden.
2den Række, Matth. 18, 1—14.

S.	19	Elisabeth	10 49		3 44
M.	20	Volkmarus	Op F.	◑ f. Kv. 2 34′ Form.	4 42
Ti.	21	Mariæ Ofr.	12 6		5 57
O.	22	Cecilia	1 26	Sol. op 8 0′ n. 3 51′.	7 21
T.	23	Clemens	2 50		8 39
F.	24	Chrysogonus	4 15		9 41
L.	25	Catharina	5 43	☾ nærmest Jorden.	10 32

23. S. e. Trin. **Skattens Mønt,** Matth. 22, 15—22.
2den Række, Mark. 12, 41 til Enden.

S.	26	Conradus	Ned E.	● n. M. 5 47′ Eftm.	11 17
M.	27	Facundus	4 57		12 2
Ti.	28	Soph. Magdal.	5 48		0 24
O.	29	Saturninus	6 49	Sol. op 8 13′ n. 3 42′.	1 7
T.	30	Andreas	7 56		1 49

Markedsfortegnelse for November 1905.

1. *Roskilde,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *N.-Snede,*
- *Esbjerg.*
2. *Frederiksborg,*
- *Nysted,*
- *Middelfart,*
- *Bjerringbro.*
3. *Korsør,*
- *Vordingborg,*
- *Svendborg,*
- *Flauenskjold.*
4. *Kjøbenhavn,*
- *Veksø,*
- *Faaborg.*
6. *Haslev,*
- *Sorø,*
- *Sakskjøbing,*
- *Assens,*
- *Odense,*
- *Nibe.*
7. *Nakskov,*

7. *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Kolding,*
- *Kibæk,*
- *Ribe.*
8. *Sorø,*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Mariager,*
- *Esbjerg.*
9. *Slagelse (2),*
- *Uggerløse,*
- *Ringe,*
- *Skjørping.*
10. *Nykjb. (p. F.),*
- *Nyborg,*
- *Hobro.*
11. *Rudkjøbing,*
- *Randers.*
13. *Odense,*
- *V. Brønderslev,*

13. *Thim.*
14. *Hvalsø,*
- *Præstø,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Odder,*
- *Kolding.*
15. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg,*
- *Holsted.*
16. *Skjelskør,*
- *Hjallerup,*
- *Skive,*
- *Høver Kro.*
17. *Fredericia,*
- *Lemvig.*
18. *Holstebro.*
20. *Holbæk,*
- *Odense,*
- *Løgstør,*
- *Give.*

21. *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Aalestrup,*
- *Rønde,*
- *Kolding.*
22. *Kjerteminde,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg,*
- *Varde.*
23. *Svendborg*
- *Havndal,*
- *Silkeborg.*
24. *Truust.*
25. *Viborg.*
27. *Odense.*
28. *Aalborg,*
- *Kolding.*
29. *Slangerup,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*

---

efterhaanden som Marken græsses af. Herved hindres Frødannelse, og Planterne vilde da efterhaanden forsvinde. Markens *Omgivelser* maa samtidig holdes rene ved i rette Tid, d. v. s. ved Gulerodens begyndende Blomstring, at slaas, ellers forurenes Markerne atter herfra.

Ved de samme Midlers Anvendelse vil samtidig nogle andre, nærmest toaarige, meget skadelige Ukrudtsplanter i Kløver- og Græsmarken forsvinde, særlig *Hvid Okseøje*, *Ager-Gaaseurt*, *Lugtløs Kamille*, *Vinterkarse* og *Gaffeldelt Limurt* kunne bekæmpes.

Et meget virksomt Middel imod alt Ukrudt i Kløver- og Græsmarkerne er en *tæt og kraftig Vækst* af Kløveren og Græsset, fremkaldt ved en god, hensigtsmæssig valgt Frøblanding, tilstrækkelig tæt Udsæd, om fornødent Gødning i Udlægsaaret, samt en passende Mængde Ajle, særlig efter første Brugsaars Forløb og anvendt i Foraarstiden.

Et af Hovedmidlerne til Jordens Renholdelse er *omhyggelig Vandafledning*. Meget ofte forurenes store Partier af Markerne fra vaade Steder, hvor f. Eks. Drænledningerne ere i Uorden. De Planter, der særlig spredes herfra ved Harvning og paa anden Maade, ere f. Eks *Vandgrenet Ranunkel*, *Ager-Padderokke*, *Galtetand*, *Mynte*, *Fioringræs*, *Gaase-Potentil*, *Følfod* o. fl., ligesom f. Eks. *Ager-Ranunkel*, *Kornblomst*, *Kamille*, *Gaaseurt*, *Hejre*, *Langstakket Hvene* m. m. gerne fortrinsvis indfinder sig i Vintersæden, hvor denne paa Grund af overdreven Fugtighed i Jorden eller andre uheldige Forhold er svækket eller delvis gaaet bort.

I efternævnte *Skrifter* vil der findes Oplysning om Ukrudtsplanterne og deres Bekæmpelse: Landbrugs-Ordbogen (heri udførlige Artikler om Ukrudt af *P. Nielsen*). *H. Mortensen*: Om Ukrudsplanter og deres Udryddelse. *J. J. Mortensen-Barrit*: De farligste Ukrudtsplanters Vækst og Udryddelse. *P. Nielsen*: Om Ukrudtsplan-

12. Maaned. **December** eller Kristmaaned har 31 Dage. Aar 1905

			Ned E.		Høiv.
F.	1	Arnold	9 8		2 32
L.	2	Bibiana	10 19		3 17

1. S. i Advent. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9. 2den Række, Luk. 4, 16—30.

S.	3	Svend	11 30	◐ f. Kv. 7 38′ Eftm.	4 5
M.	4	Barbara	Ned F.		5 3
Ti.	5	Sabina	12 39		6 9
O.	6	Nikolaus	1 46	Sol op 8 24′ n. 3 37′.	7 18
T.	7	Agathon	2 53	☾ fjernest Jorden.	8 22
F.	8	Mariæ Undf.	4 0		9 15
L.	9	Rudolph	5 6		10 2

2. S. i Advent. Tegn i Sol og Maane, Luk. 21, 25—36. 2den Række, Matth. 25, 1—13.

S.	10	Judith	6 12		10 41
M.	11	Damasus	7 17		11 18
Ti.	12	Epimachus	Op E.	○ f. M. 12 26′ Form.	11 56
O.	13	Lucia	5 25	Sol. op 8 33′ n. 3 34′.	0 13
T.	14	Crispus	6 22		0 49
F.	15	Nikatius	7 26		1 25
L.	16	Lazarus	8 37		2 2

3. S. i Advent. Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10. 2den Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S.	17	Albina	9 52		2 42
M.	18	Lovise	11 10		3 24
Ti.	19	Nemesius	Op F.	◑ f. Kv. 1 9′ Eftm.	4 14
O.	20	Abraham	12 30	*Tamperdag.* Sol op 8 39′ n. 3 35′.	5 18
T.	21	Thomas	1 51		6 35
F.	22	Japetus	3 15	*Solhverv, korteste Dag, Vinteren beg.*	8 1
L.	23	Torlacus	4 39	☾ nærmest Jorden.	9 14

4. S. i Advent. Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28. 2den Række, Joh. 3, 25 til Enden.

S.	24	Adam	6 2	*Prinsesse Alexandrine.*	10 15
M.	25	Juledag	7 19		11 6
Ti.	26	St. Stephan	Ned E.	● n. M. 5 4′ Form.	11 52
O.	27	Joh. Evangel.	5 32	Sol op 8 42′ n. 3 39′.	0 14
T.	28	Børnedag	6 43		0 55
F.	29	Noah	7 57		1 35
L.	30	David	9 10		2 13

S. i J. og N. Simeon og Anna, Luk. 2, 33—40. 2den Række, Luk. 2, 25—32.

S.	31	Sylvester	10 21		2 52

Markedsfortegnelse for December 1905.

1. *Vordingborg.*
2. *Frederiksværk.*
4. *Odense,*
- *Hammel.*
5. *Aalborg,*
- *Kolding.*
6. *Frederikssund,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Ny Løgten,*
- *Esbjerg.*

7. *Skjørping,*
- *Bjerringbro,*
- *Tørring.*
8. *Hobro.*
11. *Odense,*
- *V. Brønderslev.*
12. *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
13. *Sorø,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*

13. *Kolind,*
- *Herning,*
- *Esbjerg.*
15. *Randers.*
16. *Skjelskør,*
- *Aarhus.*
18. *Odense.*
19. *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
20. *Næstved,*

20. *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Esbjerg.*
22. *Silkeborg.*
23. *Viborg.*
27. *Odense,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Aarhus,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*

ten Følfod. Chr. Christensen: Til Kamp mod Ukrudtet. K. Hansen: Markens vigtigste Ukrudtsplanter. Samme: Foranstaltninger mod Ukrudt og Plantesygdomme (de to sidstnævnte findes ikke i Boghandelen, men kunne erholdes gratis, saa længe Forraad haves, hos nærværende Artikels Forfatter).

Forsøgstationen i Lyngby, i April 1904.

Om Fornyelse af Luften i vore Boliger.

Luft og Lys maa siges at være de vigtigste Livsbetingelser. Mennesket kan holde sig i Live nogen Tid uden Føde; men det dør næsten øjeblikkelig, hvis det afskæres fra Lufttilførsel. Lyset er vel ikke i samme Grad nødvendigt for Livet; man kan jo vedblive at leve selv i fuldstændigt Mørke. Men Sundhed og Velbefindende er dog i høj Grad afhængige af Lyset, og man har just i de senere Aar mere og mere faaet Øje for dets helbredende Indflydelse

Størst Betydning har dog Luften som Livsbetingelse og Sundhedskilde. Ved Aandedrættet tilfører vi bestandig vort Legeme de Stoffer, det forbruger til sin Opretholdelse og Fornyelse. Fra det Øjeblik det nyfødte Barn for første Gang trækker Vejret, og indtil Oldingen drager sit sidste Suk, har Mennesket uophørlig, Time for Time, Aar ud og Aar ind, ved Dag som ved Nat pumpet den omgivende Luft gennem sine Lunger.

Naar vi imidlertid kalder Luft en Livsfornødenhed, maa derved forstaas ren Luft. Til en vis Grad er Luften vel altid forurenet; men, hvad der maa kræves er, at den ikke i sin Sammensætning væsentlig afviger fra, hvad der er naturligt og tjenligt for Mennesket. Den maa indeholde sine forskellige Bestanddele saa vidt muligt i samme Forhold som den atmosfæriske Luft, det vil sige den, der findes under fri og aaben Himmel.

Dette kan naturligvis ikke være Tilfældet i vore Boliger, med mindre vi bestræbe os for at forny Luften. Og for at forstaa Nødvendigheden heraf maa vi se lidt nærmere paa, hvorved det er, den forurenes.

Forureningen hidrører for det første fra os selv. Thi ligesom Legemet fra Luften optager visse Bestanddele, som det har Brug for, saaledes afgiver det andre; Luften kommer til at indeholde forbrugte Stoffer, der ikke er tjenlige for Aandedrættet.

Det er navnlig den Bestanddel af Luften, der kaldes Ilt, der tjener som Næringsstof for Mennesket. Der foregaar nemlig ved Aande-

drættets Hjælp en stadig Omdannelse og Fornyelse af Legemets Dele, en Art Forbrænding, til hvilken der kræves Ilt. Og de ved Stofskiftet dannede luftformige Affaldsstoffer udskilles ved Udaandingen af Legemet og blander sig med den omgivende Luft. Desuden foraarsager Uddunstningerne, navnlig fra Huden, en yderligere Forurening.

Paa samme Maade tilfører Husdyrene Luften skadelige Bestanddele. Endvidere findes i vore Boliger talrige til Opvarmning og Belysning tjenende Brugsgenstande, der ikke blot fortærer en stor Mængde Ilt, men ogsaa danner Forbrændingsstoffer, som vel for en Del bortledes, men dog bidrager til at fordærve Luften. Endelig svæver der Støv i Stuerne, ganske smaa, faste Stoffer, der i Almindelighed ikke ses, men bliver synlige, f. Eks. i en Solstrime. Dette Støv befinder sig i stadig Bevægelse og har den mest brogede Sammensætning, idet det hidrører fra alle mulige levende og livløse Ting. Ikke sjældent er det smitteførende.

Disse Forureninger er til en vis Grad uundgaaelige. Til de unødvendige hører den Tobaksrøg, som saa ofte fylder Stuerne. Al Gæring og Forraadnelse er forbunden med Udviklingen af skadelige Dunster. Er Boligen lagt paa usund Grund, sker der en Forurening med opstigende Grundluft; dette er en af de Veje, ad hvilke Smitstofferne trænger ind i vore Huse.

Det vigtigste Middel til at holde Luften frisk er Renlighed overalt, ikke blot inden Døre, men ogsaa uden for Huset, saa at der f. Eks. ikke lige uden for Vinduerne findes Møddinger eller urene Spildevandsafløb. For Stuerne gælder den Regel, at det er Krogene og de skjulte Steder, det kommer an paa. I enhver Bolig findes lukkede og mørke Rum, og selv om en god Husmoder sørger for at holde disse Steder i Orden, maa det erindres, at i Sundhedslæren betyder Renlighed og god Luft noget andet og mere end ellers. Hullerne og Krinkelkrogene er just de Arnesteder, hvor Sygdomskim trives.

Fornyelsen af Luften maa ske ved Udluftning. Den sædvanlige Afstøvning er kun en Flytning af Støvet. Vinduerne maa op, om muligt ogsaa Dørene. Navnlig efter ethvert Maaltid skal Stuen udluftes. I Soveværelset gør man bedst i at lade Vinduerne staa aabne hele Dagen; i alt Fald maa de straks aabnes om Morgenen og Værelset grundig udluftes inden Sengetid. Om Natten kan et Vindue holdes aabent eller paa Klem (paa særlige, korte Vinduskroge); dog tør dette ikke kræves som fast Regel i vort ustadige Klima. Ømtaalige Personer kan det anbefales at lade staa aabent i et Sideværelse.

Til de nævnte lukkede Rum maa regnes vore Sengesteder, navnlig Alkoverne. Det er af den største Vigtighed, at Sengeklæderne saa ofte som muligt kommer ud til Udluftning og Soling sammen med Stoppekurvene og Kludeposerne.

Ventilation forudsætter Luftbevægelse. Gennem Mure og Træværk finder der vedvarende en Fornyelse af Luften Sted, des stærkere, jo større Forskel der er paa Temperaturen ude og inde, og jo stærkere Vinden blæser. Men dette er ikke tilstrækkeligt, og det maa navnlig erindres, at jo bedre Huset er bygget og holdt, jo mere tætsluttende Vinduerne er, jo færre Revner og Sprækker der findes og jo flere oliemalede Vægge, desto mere tiltrænges der Luftfornyelse paa anden Maade.

Naar Kakkelovnen er hensigtsmæssig konstrueret, virker den som en god Ventilator. I øvrigt maa man i de smaa Hjem nøjes med

iden naturlige Ventilation. Det er da en Trøst at vide, at der gives ngen bedre. Ved at aabne Vinduer og Døre kan man altid tilvejebringe den fornødne Luftbevægelse. I større, tæt beboede Rum vil det dog oftest være nødvendigt at forny Luften ved kunstig Ventilation

Ligesom den naturlige Ventilation maa siges at være virksommere end den kunstige, saaledes kan ingen Desinfektion være bedre end den, der beror paa Anvendelsen af Luft og Lys. Lyset har vist sig at virke ligefrem dræbende paa Smitstoffer og Sygdomsspirer. Det maa dog erindres, at det o te kan være nødvendigt hertil at føje en ved kunstig Desinfektion iværksat Tilintetgørelse af Smitstofferne.

P.

De Nyfødtes Øjenbetændelse.

Fra 1ste til 4de eller 5te Dag efter Fødselen angribes Nyfødtes Øjne ikke sjældent af en meget smitsom, for Synet særdeles farlig Sygdom. Den viser sig ved, at Øjenlaagene — især det øverste — bliver røde, svulme, ofte i høj Grad. Der udflyder af Øjnene en Vædske, der i Begyndelsen er blakket, slimet, men hurtig kommer til at se ud som flødelignende Materie.

Det er absolut nødvendigt, at Lægen straks tilkaldes, saa snart de mindste Tegn til Sygdommen viser sig, da den hurtigt kan tiltage og bringe Synet i Fare.

Indtil Lægen kan komme til Stede, bør Behandlingen bestaa i den fuldstændigste og hyppigst mulige Fjernelse af Materie fra Øjnene.

Hertil udfordres: 1) Renset Vat*) (Sygevat), der altid bør findes i Huset, naar en Fødsel forestaar. 2) Kogt rent Vand.

Vandet koges godt og hældes derefter paa en vel udskyllet 3 Pægle-Flaske, der tilproppes med en Tot Sygevat. 3 a 4 G. daglig maa en saadan Flaske fyldes med frisk, kogt Vand.

Øjnene renses saaledes: Den, der foretager Rensningen, breder et Stykke rent, gammelt Lærred, Haandklæde over sit Skød, lægger Barnets Hoved i Skødet, imellem Laarene, for ved et let Tryk med disse at kunne holde Hovedet stille. En anden Person sidder lige over for og holder Barnets Nederkrop. I en Suppetallerken, der staar paa et Bord ved Siden, er der ophældt c. $1/2$ Pægl af det kogte, men afkølede Vand. I dette har man forud — med vel rensede Hænder og førend al Berøring af Barnet — dyppet og vel gennemfugtet 6—8 Totter Vat saa store som en Valnød, der lægges op paa Tallerkenens Rand, hvorfra den ene efter den anden kan tages, uden at man behøver at dyppe sine Fingre, der har været i Berøring med Barnets Øjne, i Vandet.

Med venstre Haands Pege- og Tommelfinger fjerner man nu Barnets Øjenlaag ganske let fra hinanden — uden at trykke paa Øjet. Den materieagtige Vædske kommer da frem, og den opsuges ved at trykke Vattotten let imod Øjenspalten. Den kastes derpaa i en ved Siden af staaende tom Tallerken, over hvilken er lagt et gammelt Lærredsstykke, der rager ud over Tallerkenranden. Med den ene Vattot efter den anden vedbliver man nu at opsuge Væsken, idet man ved smaa Træk og Bevægelser af Øjenlaagene med Pege- og Tommelfinger saa vidt muligt faar al Materien til at flyde ud. De brugte Vattotter samles i Lærredet over den ene Tallerken. Lærredet og Totterne kastes i Ilden og brændes, ligesom Tallerkenen med Vandet renses og afvaskes.

---

*) købes paa ethvert Apothek i Pakker à 25 Øre.

Plejersken vasker sine Hænder omhyggeligi Sæbevand og renser sine Negle, helst med Neglebørste.

Dette gentages hver 10de Minut, hver Gang me) frisk kogt Vand og nye Vattotter. For ikke at forstyrre Barnet for meget kan Rensningen af og til foretages, medens Barnet ligger i Vuggen.

Er kun det ene Øje angrebet maa det undgaas at berøre det andet Øje, og Barnet maa i Vuggen lægges paa Siden, med det syge Øje nedad, for at Vædsken fra dette Øje ikke skal flyde over i det raske. Man maa forhindre Barnet fra med sine Hænder at kunne berøre sine Øjne.

Barnet maa ikke ligge hos Moderen, men for sig selv. Efter Diegivningen, under hvilken et rent Stykke Lærred lægges om Barnets Hoved, maa Brystvorter og deres Omgivelse omhyggelig afvaskes med kogt Vand. Moderen maa med sine Hænder ikke berøre Barnets Ansigt.

Under Barnets Hoved i Vuggen lægges et rent Lærredsstykke, der jævnlig borttages, renses og fornyes.

Sygdommen, der i Regelen opstaar ved Smitte under Fødselen, kan dog ogsaa bibringes Barnet senere ved Omgivelsernes Berøring af Barnets Øjne med smitteførende Ting (Fingre — Svampe — Lærred etc.).

I Stuen bør sørges for frisk Luft og en noget dæmpet Belysning. Barnet maa ligge med sit Ansigt bortvendt fra Lyset. G.

Planeterne i Aaret 1905.

Merkur er i Almindelighed Solen saa nær, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 22de Januar, 21de Maj og 15de September er den længst vest for Solen og staar omkring disse Dage op henholdsvis $1^1/_2$, $^1/_2$ og $1^3/_4$ Time før Solen. Den 4de April, 2den August og 27de November er den længst øst for Solen og gaar omkring disse Dage ned henholdsvis 2, $^1/_2$ og 1 Time efter Solen.

Venus er ved Aarets Begyndelse Aftenstjerne og gaar ned 4 Timer efter Solen Den 15de Februar er den længst øst for Solen og gaar ned $4^3/_4$ Time efter denne. Den 22de Marts skinner den stærkest og gaar ned $4^1/_2$ Time efter Solen, derpaa stadig tidligere, indtil den den 27de April inden om Solen vandrer over til Morgenhimlen. Her holder den sig dog længe skjult i Dagskæret. Den 2den Juni skinner den stærkest, men staar først op 1 Time før Solen. Den 6te Juli er den længst vest for Solen, men staar dog først op $2^1/_4$ Time før denne. I August og September staar den op $3^1/_2$ Time før Solen, midt i Oktober 3 Timer, sidst i November 2 Timer, ved Aarets Slutning $^3/_4$ Time før Solen. Den 25de September passerer Venus tæt nord forbi Regulus.

Mars staar ved Aarets Begyndelse op Kl. 2 om Morgenen, derpaa stadig tidligere, midt i Marts ved Midnat. Den 8de Maj er den modsat Solen og ses ved Midnat i Syd 17 Gr. over Kjøbenhavns Horisont. Først i Juli gaar den allerede ned ved Midnat. I August og September gaar den ned 2 Timer efter Solen, midt i Oktober 3, midt i November 4, i December 5 Timer efter Solen. Mars er ved Aarets Begyndelse 32 Mill. Mile fra Jorden og nærmer sig derpaa Jorden, idet den tiltager i Glans. Midt i Maj er den os nærmest, 11 Mill. Mile, og skinner stærkest. Derpaa fjerner den sig og aftager i Glans. Ved Aarets Slutning er dens Afstand fra Jorden 35 Mill. Mile. Mars, der er let kendelig ved sit røde Skin, ses ved Aarets Begyndelse noget

over Jomfruens Hovedstjerne Spica og vandrer derefter øst paa ind i Vægten, hvis Hovedstjerne Alfa den midt i Februar passerer tæt nord forbi. I Begyndelsen af April bliver den stillestaaende mellem Vægtens Stjerner for derpaa at vandre vest paa mellem disse. Midt i Maj passerer den atter tæt forbi nævnte Stjerne Alfa i Vægten, denne Gang syd for den. Midt i Juni vender den atter om og bliver østgaaende. Paa denne Vandring er den i December naaet ind i Stenbukken og træder mod Aarets Slutning ind i Vandmanden. Den 26de December passerer Mars tæt nord forbi Saturn.

Jupiter ses ved Aarets Begyndelse Kl. 7 Aften i Syd c. 40 Gr. over Horisonten og gaar ned en Time efter Midnat. Derpaa gaar den stadig tidligere ned, sidst i Januar ved Midnat, midt i Marts Kl. 10 Aften, først i April Kl. 9 Aften, og nu forsvinder den i Aftendæmringen. Den 4de Maj passerer den bag om Solen over til Morgenhimlen, hvor den dog først efter den længste Dag begynder at blive synlig. Sidst i Juli staar den op ved Midnat, midt i September Kl. 9 Aften, sidst i Oktober Kl. 6 Aften. Den 24de November er den modsat Solen og ses ved Midnat i Syd. Ved Aarets Slutning staar den i Syd Kl. 9 Aften. Jupiter vandrer i Aarets første otte Maaneder øst paa mellem Fiskenes, Vædderens og Tyrens Stjerner. Sidst i September bliver den stillestaaende noget opad til højre for Tyrens røde Øje Aldebaran og vandrer saa Resten af Aaret vest paa. Ved Aarets Slutning ses den noget under Plejaderne.

Saturn ses ved Aarets Begyndelse lavt paa Aftenhimlen, hvor den gaar ned i SV. $3^1/_2$ Time efter Solen, derpaa stadig tidligere, saa at den snart forsvinder i Aftendæmringen. Den 12te Februar vandrer den bag om Solen over til Morgenhimlen, hvor den dog i flere Maaneder holder sig skjult i Mergenrøden. Sidst i Juni staar den op ved Midnat, først i August Kl. 9 Aften. Den 23de August er den modsat Solen og ses ved Midnat i Syd c. 20 Gr. over Horisonten. Den ses derpaa stadig tidligere i Syd: sidst i September Kl. 10 Aften, sidst i Oktober Kl. 8 Aften, sidst i December Kl. 4 Eftm., idet den stadig gaar ned i VSV. henved 5 Timer efter at have været i Syd. Saturn opholder sig Størstedelen af Aaret i Vandmanden, mellem hvis Stjerner den fra midt i Juni til sidst i Oktober vandrer vest paa, ellers øst paa.

Paa undertegnede Forlag udkommer:

Den nye Husmands-Almanak

for Aaret 1905.

Redigeret af **A. Kristensen,**

Lærer i Sønder-Tranders ved Aalborg.

Denne ny Almanak indeholder en Mængde fortrinlige Afhandlinger til Nytte for Husmandsstanden og anbefales paa det bedste til alle fremadstræbende Husmænd.

Almanakken udgør 144 Sider i smukt Billedomslag og koster 60 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,

Jernbanegade 5, Kjøbenhavn B.

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1905 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 27 Juni 1904.)

Sjælland, Møen, Samsø og Bornholm.

Aakirkeby, 7 April og 6 Okt. Heste, Kvæg og andre Kreaturer.
Asnæs, 16 Maj og 19 Sept. Kreaturer, Avlsredskaber og hvad Bonden behøver til sin Avlings Drift.
Fakse, 29 Marts og 27 Okt. Kreaturer.
Farum, 8 April og 14 Okt. Heste og Kvæg.
Frederiksborg eller **Hillerød**, Torvedag hver Mandag og Torsdag; første og tredie Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende og slagtede Kreaturer. 7 Marts Heste; 5 Maj Heste og Kvæg; 28 Juni og 2 Nov. Kreaturer.
Frederikssund, Torvedag hver Mandag og Torsdag; anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 31 Jan., 28 Febr. og 31 Marts Heste og Kvæg; 25 April Heste; 19 Juli, 20 Okt. og 6 Dec. Heste og Kvæg.
Frederiksværk, 4 Febr., 4 April, 5 Juli, 1 Sept. og 2 Dec. Heste og Kvæg.
Fuglebjerg, 4 April og 6 Okt. Kreaturer, Landprodukter, landlige Fabrikata og Avlsredskaber.
Gjørlev Jernbanestation, 22 Marts og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Græsted, 16 Febr. Heste og Kreaturer; 27 April Heste, Kvæg, Landbrugsgenstande og Husflidsprodukter; 15 Juni Heste og Kreaturer; 12 Okt. Heste, Kvæg, Landbrugsgenstande og Husflidsprodukter.
Haarlev Jernbanest., 16 Marts og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Haslev Jernbanestation, 23 Marts, 10 Maj, 15 Sept. og 6 Nov. Kreaturer.
Helsinge, 11 Jan., 12 April, 14 Juni og 11 Okt. Kreaturer og Landbrugsgenstande.
Helsingør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 24 Febr., 17 April, 22 Juli og 23 Okt. Kreaturer.
Hillerød, se Frederiksborg.
Holbæk, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsd. i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 8 og 22 Marts samt 12 April Heste og Kvæg; 20 Juni Heste, Kvæg og Skovbov.; 18 Okt. Kvæg; 20 Nov. Kreaturer.
Hvalsø Jernbanest., 1 Marts, 8 Maj, 5 Sept. og 14 Nov. Kreaturer.
Hørsholm, 18 April og 30 Okt. Heste, Kvæg, Landbrugs- og Husflidsprodukter.
Jyderup Jernbanestation, 3 April og 9 Okt. Heste og Kvæg.
Kallundborg, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. Anden Tirsdag i hver Maaned med Kreaturer, i Marts og Juni særlig Heste. 15 til 17 Juni Uld.
Kjøbenhavn, Torvedag Mand. og Torsd. med Slagtekvæg, samt Onsd. og Lørd. med Heste og Levekvæg. 18 Marts, 17 Juni, 2 Sept. og 4 Nov. Heste.
Kjøge, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Onsd. i hver Maaned med lev. Kreaturer. 8 og 22 Marts samt 12 April Heste og Kvæg;

18 Maj Heste, Kreaturer og Landprod.; 31 Juli, 21 Sept. og 31 Okt. Kreaturer.

Korsør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 2 Marts, 13 Juni og 3 Nov. Heste og Kvæg.

Nykjøbing, anden Onsdag i hver Maaned med Kreaturer. 7 Juni Heste; 10 Okt. Heste og Kvæg.

Næstved, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Tredie Onsdag i hver Maaned Heste, Kvæg og Kreaturer.

Præstø, anden Tirsdag i hver Maaned Heste, Kvæg, Faar og Svin.

Ringsted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 14 og 28 Marts, 11 April og 24 Maj Heste og Kvæg; 26 Juni og 22 Sept. Kreaturer; 21 Okt. Heste og Kvæg; 21 Nov. Kvæg.

Roskilde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Mandag i hver Maaned (i Stedet for Grundlovsdagen dog den følgende Mandag) Torvedag med lev. Kreaturer. 3 og 17 Marts og 7 April Heste og Kvæg; 12 Maj Kreaturer; 25 Juli Heste og Kvæg; 15 Sept. og 1 Nov. Kreaturer.

Ruds-Vedby, 5 April og 5 Okt. Kreaturer.

Rønne, Torvedag hver Onsdag og Lørdag.

Skibby, 10 Marts og 4 Okt. Kreaturer.

Skjelskør, Torvedag hver Fredag. 14 Febr., 1 og 29 Marts samt 12 April Heste og Kvæg; 22 Maj Heste, Kvæg og Landmandens Husflidsprodukter; 23 og 24 Juni Kreaturer; 21 Sept. Heste, Kvæg og Frugt; 25 Okt., 16 Nov. og 16 Dec. Heste og Kvæg.

Slagelse, første Onsdag i hver Maaned Torved. med lev. Kreaturer. 9 og 23 Marts, 13 April, 9 Maj, 10 og 11 Juli, 4 Okt. samt 9 og 10 Nov. Heste og Kvæg.

Slangerup, 18 April, 15 Maj og 16 Juni Kreaturer; 29 Nov. Heste og Kvæg.

Sorø, 13 Sept., 11 Okt., 8 Nov. og 13 Dec. Torvedag med Heste, Kvæg og Kreaturer. 10 og 24 Marts, 14 April og 16 Maj Heste og Kvæg; 29 Juni Kreaturer; 26 Sept. Heste og Kvæg; 6 Nov. Kreaturer.

Stege, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 3. April, 12 og 13 Okt. Heste og Kvæg.

Storehedinge, 7 og 21 Marts samt 4 April Heste og Kvæg; 13 Maj og 14 Okt. Heste.

Tranebjerg p. Samsø, 30 Marts og 5 Okt. Kreaturer.

Tudse, 20 Sept. Gaasemarked.

Uggerløse Kro, 25 April og 9 Nov. Heste og Kvæg.

Veksø, 27 April og 4 Nov. Heste og Kvæg.

Vordingborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Første Fredag i hver Maaned Marked med Heste, Kvæg og Kreaturer. Ved Markedet i Maj Afkomsmarked for etaarige og ved Markedet i September Afkomsmarked for Føl.

Ølstykke Jernbanestation, 25 Jan., 19 April, 26 Juli og 25. Okt. Kreaturer.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 23 Febr., 28 Marts, 11 April. 13 Juni og 18 Sept. Heste og Kvæg.

Nakskov, Torvedag hver Lørdag; hver Tirsdag Torvedag med levende

Kreaturer. 9 og 23 Marts, 6 April, 3 og 24 Okt. og 7 Nov. Heste, Kvæg, Svin, Gæs og andet Fjerkræ samt Fedevarer.
Nykjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 22 Febr. Heste; 28 April, 19 Juli, 6 Okt. og 10 Nov. Heste og Kvæg.
Nysted, 30 Marts, 13 April og 20 Septb. Heste og Kvæg; 2 Nov. Heste.
Rødby, hver Torsdag Torvedag med alle Slags Landbrugsprodukter undtagen Heste og Hornkvæg. 7 Marts og 18 April Heste og Kvæg; 3 Juli og 20 Okt. Kreaturer; 14 Nov. Heste og Kvæg.
Sakskjøbing, Torvedag hver Lørdag. 21 Marts og 4 April Heste og Kvæg; 8 Juli og 2 Okt. Kreaturer; 6 Nov. Heste og Kvæg.
Stubbekjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 24 Maj og 28 Okt. Heste og Kvæg.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 14 Febr., 11 April, 10 Maj, 12 Sept. og 8 Nov. Heste og Kreaturer.
Assens, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Lørdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 2 og 16 Marts, 6 April, 23 Juni, 20 Sept. og 6 Nov. Heste og Kreaturer.
Bogense, Torvedag hver Torsdag, første Torsdag i hver Maaned, med lev. Kreaturer. 27 Febr. Heste; 23 Marts, 4 April og 9 Maj Heste og Kreaturer; 29 Juni Heste; 26 Sept., 7 Nov. og 19 Dec. Heste og Kreaturer.
Ejby Jernbanest., 5 April og 27 Sept. Heste og Kreaturer.
Glamsbjerg, 30 Marts, 2 Maj og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Kappendrup, 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Kjerteminde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Fredag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 17 Marts Heste; 1 April, 8 Juni, 14 Okt. og 22 Nov. Heste og Kreaturer.
Middelfart, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 1 og 24 Marts, 15 og 26 April, 4 Juli, 21 Sept. og 2 Nov. Heste og Kreaturer.
Odense, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag. Hver Mandag Marked med Kreaturer (eller, hvis Helligdag, eller Grundlovsdag den paafølgende Onsdag). 16 Jan., 6 og 7 Marts, 1 og 15 Maj, 14 Juni, 10 Juli (St. Knud), 21 August, 11 Sept., 9 Okt., 13 Nov. og 18 Dec. Heste.
Skamby, 27 April Heste og Kreaturer.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 10 April og 18 Okt. Heste og Kreaturer.
Egeskov, 13 Sept. Heste og Kreaturer.
Faaborg, Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med lev. Kreaturer. 23 Febr. Heste; 21 Marts og 8 April Heste og Kreaturer; 17 Juni Heste; 3 Okt. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.
Hesselager, 28 April og 23 Okt. Heste og Kreaturer.

Marstal, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 26 Maj og 29 Sept. Heste og Kreaturer.

Nyborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første, tredie og i indtræffende Tilfælde tillige femte Lørdag i hver Maaned fra 1 Okt. til 1 Maj med lev. Kreaturer. 22 Marts og 7 April Heste og Kreaturer; 28 Juni Heste; 13 Okt. og 10 Nov. Heste og Kreaturer.

Ringe, 14 April, 31 Maj og 9 Nov. Heste og Kreaturer.

Rudkjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 13 April, 16 Juni og 11 Nov. Heste og Kreaturer.

Svendborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, anden og fjerde Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 15 Marts Heste; 29 Marts, 12 April 17 Maj, 17 Juli, 11 Okt., 3 og 23 Nov. Heste og Kreaturer.

Ærøskjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 31 Marts, 18 Juli og 5 Okt. Heste og Kreaturer.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 3 Okt. Heste og Kreaturer.

Agersted Jernbanestation, 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Dronninglund Jernbanestation, 28 April og 2 Okt. Heste og Kreaturer.

Dybvad Jernbanestation, 25 April og 11 Okt. Heste og Kreaturer

Flauenskjold, 11 April, 11 Sept. og 3 Nov. Heste og Kreaturer.

Frederikshavn, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, fra Okt. til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 13 Febr. 13 April, 26 Sept. og 12 Okt. Heste og Kreaturer.

Halvrimmen Jernbanestation, 13 Okt. Heste og Kreaturer.

Hjallerup, 13 og 27 April Heste og Kreaturer; 2 og 3 Juni Heste; 5 og 26 Okt. og 16 Nov. Heste og Kreaturer.

Hjørring, Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag. Hver Onsdag hele Aaret Marked med lev. Kreaturer. 14 Febr. og 25 Marts Heste; 1 April Heste og Kreaturer; 29 Maj og 22 Juni Heste; 23 Sept. og 21 Okt. Heste og Kreaturer.

Jetsmark, 28 Sept. Heste og Kreaturer.

Læsø, 8 April og 9 Sept. Heste og Kreaturer.

Løkken, 10 April og 6 Okt. Heste og Kreaturer.

Løkkensvej Kro, 21 Sept. Heste og Kreaturer.

Nørre Saltum (forhen Blokhus), 31 Marts Heste og Kreaturer.

Sindal, 1 Maj, 22 Sept. og 20 Okt. Heste og Kreaturer.

Skovsgaard Jernbanestation, se Ø. Svendstrup.

Skræm, 7 Sept. Heste og Kreaturer.

Sæby, Torvedag hver Lørdag. 5 April, 18 Sept. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.

Thiese, 15 April Heste og Kreaturer.

Tversted, 16 Sept. Heste og Kreaturer.

Vester Brønderslev, 9 Jan., 13 Febr., 13 Marts, 10 April, 8 Maj, 13 Juni, 10 Juli, 14 Aug., 4 Sept., 9 Okt., 13 Nov. og 11 Dec. Heste og Kreaturer.

Øster Svendstrup (Skovsgaard Jernbanestation), 14 April Heste og Kreaturer; 23 Juni Heste.

Øster Vraa, 28 Marts og 7 Okt. Heste og Kreaturer.

Aalborg Amt.

Aabybro, 6 April, 18 Maj og 14 Sept. Heste og Kreaturer.

Aalborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag (naar Helligdag, Dagen derefter) Marked med lev. Kreaturer (Hornkvæg, Faar og Svin). 16 Febr. og 28 Marts Heste; 19 Sept., 18 Okt. og 13 Dec. Heste og Kreaturer.

Aars, 10 Febr., 17 April, 26 Maj, 1 og 29 Sept. og 30 Okt. Heste og Kreaturer.

Bælum, 15 Marts, 14 Okt. Heste og Kreaturer.

Gudumholm Jernbanestation, 3 April og 25 Sept. Heste og Kreaturer.

Hadsund, 5 April, 8 Maj, 6 Sept. og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Hals, 25 Sept. Heste og Kreaturer.

Hvalpsund, 10 Maj og 7 Okt. Heste og Kreaturer.

Løgstør, Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 8 April, 19 Juli, 16 Sept., 16 Okt. og 20 Nov. Heste og Kreaturer.

Nibe, Torvedag hver Mandag og Fredag, anden og tredie Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 10 Marts, 26 April, 11 Sept., 3 Okt. og 6 Nov. Heste og Kreaturer.

Nørre Sundby, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Okt. til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 15 Febr. 27 Marts, 29 April, 6 og 17 Okt. Heste og Kreaturer.

Skjørping, 12 Jan., 9 Febr., 16 Marts, 12 April, 11 Maj, 8 og 27 Juni, 20 Sept., 19 Okt., 9 Nov. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.

Ulstrup (Hornum Jernbanestation), 11 Jan., 14 Marts, 26 Juni, 18 Sept. og 6 Dec. Heste og Kreaturer.

Vester Hassing, 29 Marts og 13 Sept. Heste og Kreaturer.

Thisted Amt.

Bjerget, 28 Marts og 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Fjerritslev, 5 April, 20 Juli og 7 Okt. Heste og Kreaturer.

Hurup, 17 Febr. Heste og Kreaturer; 6 Juni Heste; 4 Sept. Heste og Kreaturer.

Hvidbjerg, 18 April og 30 Sept. Heste og Kreaturer.

Hørdum Jernbanestation (før Koldby), 13 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.

Nykjøbing, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med lev. Kreaturer. 20 Febr. Heste og Kreaturer; 21 Marts Heste; 28 April Heste og Kreaturer; 8 Juni Heste; 22 Juli, 23 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.

Thisted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 2 Jan. Heste og Kreaturer; 18 Febr. og 20 Marts Heste; 12 April og 8 Maj Heste og Kreaturer; 7 Juni Heste og Uld; 27 Juni, 6 og 29 Sept. Heste og Kreaturer; 11 Okt. Heste, Kreaturer og Uld (Store Onsdag).

Vilsund, 11 April og 21 Juli Heste og Kreaturer.

Øsløs, 24 Juni Heste.

Viborg Amt.

Aalestrup, 22 Marts, 19 April, 14 Sept. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.

Ans, 2 Maj og 22 Sept. Heste og Kreaturer.

Bjerringbro, 6 Jan., 2 Febr., 2 Marts, 6 April, 4 Maj, 2 Juni, 6 Juli, 3 Aug. 7 Sept., 5 Okt., 2 Nov. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.
Kjellerup, 5 April, 8 Maj, 27 Sept. og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Knudstrup, 22 Juni Heste og Kreaturer.
Selde, 13 April og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Skals, 14 April og 23 Sept. Heste og Kreaturer.
Skive, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 4 Jan., 21 Febr., 22 Marts, 11 April og 11 Maj Heste og Kreaturer; 9 Juni Heste; 24 Juli, 9 Sept., 2 Okt. og 16 Nov. Heste og Kreaturer.
Stoholm, 16 Maj og 20 Sept. Heste og Kreaturer.
Ulstrup Jernbanest., 17 Maj og 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Viborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 5 Jan. Heste; 22 Febr., 23 Marts, 15 og 29 April, 27 Maj, 24 Juni (Snapstingsmarked), 25 Juli, 25 og 26 Sept. (Toftemarked), 21 Okt., 25 Nov. og 23 Dec. Heste og Kreaturer.

Randers Amt.

Allingaabro, 3 Marts, 14 April, 5 Maj, 21 Juli, 5 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Ebeltoft, 21 Febr., 30 Marts, 22 Juni og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Gjerlev, 1 Maj og 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Glæsborg, 18 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Grenaa, Torvedag hver Lørdag. 17 Febr., 29 Marts, 29 Juni, 29 Sept. og 7 Nov. Heste og Kreaturer.
Havndal, 27 April, 26 Juli, 29 Sept. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.
Hobro, Torvedag hver Fredag. 13 Jan., 17 Febr., 17 Marts, 13 April, 12 Maj, 9 og 28 Juni, 11 Aug., 21 og 22 Sept., 20 Okt., 10 Nov. og 8 Dec. Heste og Kreaturer.
Hyllested St., 27 Sept. Heste og Kreaturer.
Kolind, anden Onsdag i Maanederne Januar, Februar, Marts, Maj, Juni, Juli, September, November og December Marked med Heste og Kreaturer.
Mariager, Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 15 Marts, 11 Juli, 5 Okt. og 8 Nov. Heste og Kreaturer.
Mørke, 12 Maj og 16 Okt. Heste og Kreaturer.
Ny Løgten, første Onsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.
Randers, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 6 og 7 Jan., 24 og 25 Febr., 11 og 18 Marts 1 og 8 April Heste; 6 Maj Heste og Kreaturer; 19 og 20 Juni Uld; 30 Juni og 1 Juli Heste; 8 9 og 30 Sept. Heste og Kreaturer; 28 Okt. Heste, Kreaturer og Uld; 11 Nov. og 15 Dec. Heste og Kreaturer.
Ryom Jernbanest. (før Rimtofte), 23 Febr. og 18 Okt. Heste og Kreaturer.
Rønde, 31 Marts, 19 Sept. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Sjelbro, 17 Marts, 17 April, 16 Maj og 26 Okt. Heste og Kreaturer.
Torup Pakhus, 11 Maj, 7 Juli og 18 Sept. Heste og Kreaturer.
Trustrup, anden Onsdag i Maanederne April, August og Oktober Heste og Kreaturer.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, den sidste Dag med lev. Kreaturer. 3, 4 og i indtræffende Tilfælde tillige 5 Onsdag i hver Maaned Marked med Kreaturer (Slagtekvæg). 9 Jan., 27 Febr., 6, 13 og 27 Marts, 3 og 10 April Heste; 25 April, 8 Maj, 3 Juli, 17 Okt. og 16 Dec. Heste og Kreaturer.

Bryrup Jernbanest. (før Vrads), 10 Maj og 20 Sept. Heste og Kreaturer.

Brædstrup, 6 Maj, 22 Juli og 20 Okt. Heste og Kreaturer.

Hadsten, 7 og 25 April, 4 Sept. og 12 Okt. Heste og Kreaturer.

Hammel, 26 Jan., 28 April, 18 Maj, 28 Juli, 20 Okt. og 4 Dec. Heste og Kreaturer.

Horsens, Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec. indtil Jul med lev. Kreaturer. 11 Jan., 1, 8, 15 og 29 Marts 5 og 12 April Heste; 26 April, 1 Maj, 14 og 15 Juni, 29 Sept. og 25 Okt. Heste og Kreaturer.

Høver Kro, 24 Marts, 1 Maj, 25 Sept. og 16 Nov. Heste og Kreaturer.

Laasby, 17 Febr. og 29 Juni Heste og Kreaturer.

Ny Soelbjerg Kro, 18 April og 23 Okt. Heste og Kreaturer.

Nørre Snede, 14 April og 1 Nov. Heste og Kreaturer.

Odder, 9 Marts, 13 og 27 April, 27 Juli, 15 Sept. og 14 Nov. Heste og Kreaturer.

Ry Jernbanest., 16 Maj og 18 Okt. Heste og Kreaturer.

Salten, 4 Juli Heste og Kreaturer.

Silkeborg, Torvedag hver Lørdag. 4 Marts, 1 og 8 April, 9 Maj, 10 Juni, 5 Juli, 28 Sept., 23 Okt., 23 Nov. og 22 Dec. Heste og Kreaturer.

Skanderborg, Torvedag hver Fredag, første Fredag i hver Maaned samt alle Fredage i Fasten og fra 1 Nov. til Jul med lev. Kreaturer. 10 Jan., 28 Febr., 7, 14 og 28 Marts 4 og 11 April Heste; 17 Maj, 13 Juni, 6 Juli, 12 Sept. og 24 Okt. Heste og Kreaturer.

Truust, 10 Maj og 24 Nov. Heste og Kreaturer.

Tørring, 13 Marts, 9 Maj, 20 Juli, 4 Okt. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.

Vejle Amt.

Brande, 28 Juli og 25 Sept. Heste og Kreaturer.

Egtved, 1 Maj og 5 Okt. Heste og Kreaturer.

Fredericia, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 13 Jan. Heste; 25 Marts, 15 April, 3 Maj, 7 Juli, 6 Okt. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.

Give, 27 Marts, 28 April, 9 Juni, 8 Sept., 26 Okt. og 20 Nov. Heste og Kreaturer.

Hornsyld, 17 April og 27 Sept. Heste og Kreaturer.

Jellinge, 12 Maj og 26 Sept. Heste og Kreaturer.

Kolding, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. Hver Tirsdag, (naar Helligdag, Dagen derefter) Marked med Kreaturer. 9 Jan., 3, 10, 17 og 31 Marts, 7 og 14 April Heste; 27 April, 6 Maj, 19 Juli, 16 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.

Sønder Omme, 26 April og 23 Okt. Heste og Kreaturer.
Uldum, 25 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Vandel Jernbanestation, 26 Maj og 16 Okt. Heste og Kreaturer.
Vejle, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1 Nov. indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev Kreaturer. 12 Jan., 2, 9, 16 og 30 Marts 6 og 13 April, Heste; 27 April, 10 Maj, 16 Juni, 30 Sept. og 27 Okt. Heste og Kreaturer.

Ringkjøbing Amt.

Bording Jernbanest., 30 Okt. Heste og Kreaturer.
Bækmarksbro, 19 April og 4 Okt. Heste og Kreaturer.
Dalager, 12 April og 31 Aug. Heste og Kreaturer.
Haderup, 13 Marts og 18 Sept. Heste og Kreaturer.
Herning, 3 og 25 Marts, 11 April, 13 Maj, 23 Juni, 1 og 2 Sept., 7 Okt. og 13 Dec. Heste og Kreaturer.
Holstebro, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. 3 Jan. Heste og Kreaturer; 27 Febr. Heste; 23 Marts, 17 April, 6 Maj, 13 Juni, 26 Juli, 11 Sept., 5 Okt. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.
Kibæk Jernbanest., 10 Maj og 7 Nov. Heste og Kreaturer.
Lemvig, Torvedag hver Lørdag. 25 Febr. Heste; 18 April, 10 Juni, 28 Aug., 3 Okt. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.
Ramme, 29 Aug. Heste og Kreaturer.
Ringkjøbing, Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 28 Febr. Heste; 27 April, 14 Juni, 27 Juli, 29 Aug. og 9 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjern, 25 Febr. Heste og Kreaturer; 31 Marts og 29 Juli Heste.
Struer, 29 Marts og 8 Sept. Heste og Kreaturer.
Tarm Jernbanest., 1 Maj, 13 Sept. og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Thim, 13 Nov. Heste og Kreaturer.
Ulfkær, 26 April, 30 Aug. og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Videbæk, 20 Marts, 24 Juni og 21 Okt. Heste og Kreaturer.
Vinderup, 2 Maj og 4 Okt. Heste og Kreaturer.

Ribe Amt.

Ansager, 6 Maj og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Bramminge (før Aalbæk Mølle), 19 April og 9 Okt. Heste og Kreaturer.
Bække, 15 Sept. Heste og Kreaturer.
Esbjærg, Torvedag hver Lørdag. Hver Onsdag hele Aaret Marked med Kreaturer.
Foldingbro, 17 April, 17 Maj og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Grindsted, 21 Juni og 7 Sept. Heste og Kreaturer.
Holsted, 14 Jan., 13 April, 28 Aug. og 15 Nov. Heste og Kreaturer.
Nørre Nebel, 28 April og 12 Sept. Heste og Kreaturer.
Ribe, Torvedag hver Lørdag. 2 og 25 Marts, 18 og 25 April, 2, 9 og 16 Maj, 16 Juni, 1 Aug. og 2 Sept. Heste og Kreaturer; 3 Okt. Heste og Kreaturer samt Føl; 10, 17, 24 og 31 Okt., og 7 Nov. Heste og Kreaturer.
Vamdrup, 4 Maj og 21 Sept. Heste og Kreaturer.

Varde, Torvedag hver Torsdag. 1 og 24 Marts, 6 og 25 April, 8 Maj, 15 Juni, 31 Juli, 14 Sept., 11 Okt. og 22 Nov. Heste og Kreaturer.
Vejen, 26 April, 23 Juni og 13 Sept. Heste og Kreaturer.
Vorbasse, 8 April og 2 Aug. Heste og Kreaturer.
Ølgod, 29 April og 25 Okt. Heste og Kreaturer.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kreaturmarkeder i Hertugdømmerne.

K betyder Kvæg; H betyder Heste.

I Hertugdømmerne maa paa Kvægmarkederne falholdes Heste og andre Husdyr.

Slesvig.

Aabenraa 7 og 21 Marts, 25 April, 2 og 9 Maj, 25 Juli, 3, 17 og 24 Okt. og 19 Dec. K. **Arnum** 3 Maj og 4 Okt. K. Træv. **Bollerslev** 26 April og 4 Okt. K. **Broager** 30 Maj og 3 Nov. K. **Fjolde** 13 April og 13 Sept. K. **Flensborg** 3 Febr., 2 Marts, hver Fred. i April og Maj, 3 og 12 April, 14 Juli, 11 Sept., 20 (2) og 26 Okt., 2 og 9 Nov. K. **Gram** 10 Maj og 21 Okt. K Træv. **Haderslev** 9 Jan. og hver Mand. fra 6 Marts til 19 Juni (hvis Helligd. Tirsdag) og fra 18 Sept til 13 Nov. K. **Hanved** 2 Maj og 29 Sept. K. **Husum** hver Torsd. fra 1 Jan. til Hansd. og fra Mikkelsd. til 31 Dec. samt 6 Jan., 10 April, 26 Juni og 18 Sept. K; fra 24 Juni til 2 Adv. hver Tirsd. F. og hver Onsd. K (hvis Helligd., Dagen forud). **Kliplev** 8 April og 9 Sept. K. **Krop** 23 Okt. K. **Langhorn** 29 April og 16 Aug. K. **Lyksborg** 4 Juli K. **Læk** hver Tirsd. f. 7 Marts til 18 Juli, 29 Maj, 28 Aug., 4, 11, 18 og 25 Sept., 2, 9, 17 23 og 30 Okt, 7, 13, 20 og 27 Nov. K. **Løgumkloster** 21 Marts, 4 April, 4 Maj, 15 Juni, 18 Juli, 15 Aug. og 5 Okt. K. **Nybøl** 26 April, 1 Maj, 19 Juni, 9 og 16 Okt. og 6 Nov. K. **Skjærbæk** 26 April og 18 Okt K. Træv. **Slesvig** 10 Jan., 22 Marts, 4, 11 og 25 April, 2 og 9 Maj, 5 Sept. (2), 20 og 27 Okt. og 3 Nov. K. **Sønderbrarup** 27 April, 31 Juli (2) og 14 Okt. K. **Toftlund** 25 April og 27 Sept. K. Træv. o. s. v. **Tønder** 6 Jan., hver Fred. fra 3 Marts til 26 Maj og fra 7 Juli til 24 Nov., 29 Nov., 8 og 15 Dec. K. **Tønning** hver Onsd. fra 28 Juni til 15 Nov., 18 Aug., 14 Sept., 16, 23, 30 Okt. og 6 Nov. K.

Holsten.

Altona hver Mand. og Onsd. K. **Elmshorn** 25 April og 1 Nov. K, 2 Okt. HK. **Heide** 28 Marts H; 26 April og 3 Maj K; 12 Juli H; 28 Sept. K; 29 Dec. H. **Itzehoe** 23 Marts og 1 Sept. H; 15 April, 7 Sept. og 27 Okt. K. **Neumünster** 4 Maj, 21 Aug. og 20 Okt. HK. **Neustadt** 25 Sept. HK.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.		Drægtighedens Ende.							
		Hopper, 336 Dage.		Køer, 281 Dage.		Faar, 153 Dage.		Svin, 113 Dage.	
Januar	1.	Decbr.	2	Oktober	8	Juni	2	April	23
—	8.	—	9	—	15	—	9	—	30
—	15.	—	16	—	22	—	16	Maj	7
—	22.	—	23	—	29	—	23	—	14
—	29.	—	30	Novbr.	5	—	30	—	21
Februar	5.	Januar	6	—	12	Juli	7	—	28
—	12.	—	13	—	19	—	14	Juni	4
—	19.	—	20	—	26	—	21	—	11
—	26.	—	27	Decbr.	3	—	28	—	18
Marts	5.	Februar	3	—	10	August	4	—	25
—	12.	—	10	—	17	—	11	Juli	2
—	19.	—	17	—	24	—	18	—	9
—	26.	—	24	—	31	—	25	—	16
April	2.	Marts	3	Januar	7	Septbr.	1	—	23
—	9.	—	10	—	14	—	8	—	30
—	16.	—	17	—	21	—	15	August	6
—	23.	—	24	—	28	—	22	—	13
—	30.	—	31	Februar	4	—	29	—	20
Maj	7.	April	7	—	11	Oktober	6	—	27
—	14.	—	14	—	18	—	13	Septbr.	3
—	21.	—	21	—	25	—	20	—	10
—	28.	—	28	Marts	4	—	27	—	17
Juni	4.	Maj	5	—	11	Novbr.	3	—	24
—	11.	—	12	—	18	—	10	Oktbr.	1
—	18.	—	19	—	25	—	17	—	8
—	25.	—	26	April	1	—	24	—	15
Juli	2.	Juni	2	—	8	Decbr.	1	—	22
—	9.	—	9	—	15	—	8	—	29
—	16.	—	16	—	22	—	15	Novbr.	5
—	23.	—	23	—	29	—	22	—	12
—	30.	—	30	Maj	6	—	29	—	19
August	6.	Juli	7	—	13	Januar	5	—	26
—	13.	—	14	—	20	—	12	Decbr.	3
—	20.	—	21	—	27	—	19	—	10
—	27.	—	28	Juni	3	—	26	—	17
Septbr.	3.	August	4	—	10	Februar	2	—	24
—	10.	—	11	—	17	—	9	—	31
—	17.	—	18	—	24	—	16	Januar	7
—	24.	—	25	Juli	1	—	23	—	14
Oktober	1.	Septbr.	1	—	8	Marts	2	—	21
—	8.	—	8	—	15	—	9	—	28
—	15.	—	15	—	22	—	16	Februar	4
—	22.	—	22	—	29	—	23	—	11
—	29.	—	29	August	5	—	30	—	18
Novbr.	5.	Oktober	6	—	12	April	6	—	25
—	12.	—	13	—	19	—	13	Marts	4
—	19.	—	20	—	26	—	20	—	11
—	26.	—	27	Septbr.	2	—	27	—	18
Decbr.	3.	Novbr.	3	—	9	Maj	4	—	25
—	10.	—	10	—	16	—	11	April	1
—	17.	—	17	—	23	—	18	—	8
—	24.	—	24	—	30	—	25	—	15

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

C. Th. Rom & Co.,

Isenkramforretning, Maskinforretning

Axelhus 2 B. Kjøbenhavn B.

Værktøj for alle Haandværk.

Maskinhøvlejern, Rundsave, Staal,
fra Stridsberg & Bjørck, Trollhättan.
Træbearbejdningsmaskiner fra Jonsered.

Have- og Mark-Haandredskaber.

— Garanterede prima amerikanske og engelske Støbestaals Høstleer. —

Den amerikanske Staalplov „Albion".
Saa- og Radrensemaskinerne **„Planet jr".**

Mejemaskiner • • Selvbindere • • Slaamaskiner
fra Massey Harris & Co. Toronto Kanada.

Komplet Lager af originale Reservedele for Massey Harris og Buckeye Maskiner.

Bygningsbeslag, Søm, Spiger, galvaniseret Jerntraadsfletning,
Jerntraad, Kæder, galvaniserede Spande m. m.

Komplet Lager af Køkkenudstyrs Artikler.

Roms Henkogningsglas anbefalet af Autoriteter.
Roms Patent Brødskæremaskiner fra 5 Kroner.

Amerik. Kødhakkemaskiner.

Amerikanske Vridemaskiner, enestaaende Kvalitet.

Knive, prima Kvalitet i alle Former.

Staal-Skøjter af bedste Modeller i prima Kvalitet.
Illustrerede Prislister udleveres gratis.

Ved Aarskiftet

Af Alex. Svedstrup.

Velkommen, velkommen, du nye Aar
med Sommer og fagre Dage
med ligefuld Fryd for gryende Vaar
saa ofte den vender tilbage!
Velkommen med alle de tusinde Ting,
med Sorg og med søvnløse Nætter,
om ogsaa du aver med tusinde Sting
og Hjærtet i Taarer tvætter!

Vi spørger ej efter, om smilende mildt,
du Vejen med Blomster breder,
ejheller om Stien vil bugte sig vildt
gennem Tidsler og tornede Heder.
Vi véd jo, alt kommer fra selvsamme Haand
os alle til Bod og bedste,
thi hellig og een er Alverdens Aand
ej skiftet fra Dag og til næste.

Den kalder vor Sjæl mod Lysets Hjem
som Solen Blomst over Mulde.
Den kalder vor Sjæl af Jorden frem
fra Trængsel og Dødsens Kulde.
I Graad og i Suk, i Smil og i Lyst
vi aves og rettes mod Himlen;
ustandset gaar Aandens stille Røst
gennem Jorderigs larmende Vrimmel.

Den kalder og kalder med stille Sang,
der høres saa ofte vi lytter,
den hvælver en Himmel for Hjærtets Trang
i Slot og i fattige Hytter.
Kun een er vor Bøn for det gryende Aar:
maa altid vi Røsten fornemme
og aldrig tilfredse med Jordens Kaar
i Mulden føle os hjemme.

Jo stærkere Larmen om Verden gaar,
jo stærkere Hadet med Sværdene slaar,
jo stærkere Kampen for Mammon staar,
des stærkere gyd i de stilles Bryst
den hellige Længsel mod Livets Kyst,
din stærke, straalende Guddoms Trøst;
des stærkere lyse mod Jordens Dal
din Aandernes evige Tempelsal,
des stærkere lyde paa Jord dit Bud,
at Lykken er Sjælenes Samliv i Gud.

Juleaften.

Skitse af Friis Jensen.

Med Tegninger af Poul Steffensen.

Man kan søge ud til stille Egne og fæste Bo paa de Steder, hvor ellers ingen kommer; naar Dagene er kortest, og Højtidsklokkerne ringer, finder dog Julen, den aarlige Gæst i Borg og Hytte, derud, faar den bedste Plads i Huset, bliver til Helligtrekonger er omme, og naar den atter er rejst, saa var det en Begivenhed, og der er maaske sket noget, som ikke længe kan glemmes.

Landskabsmaler Hans Birkum, der søgte efter stille Steder, havde bygget sig en beskeden Villa ved en yndig Skovsø paa et Sted, hvor man ikke forstyrredes af Byens Larm eller Jernbanetogets Buldren. Det skulde blive rart at bo herude om Sommeren.

Men i de sidste Aaringer var den lille Villa, grundet paa Tidernes Ugunst, bleven Vinterbolig tillige. Der kan blive næsten altfor stille paa saadant et Sted. De havde ingen Børn, heller ingen Tyende til stadig.

Hans Birkum var i sin Tid — men det var mange Aar siden — ved at faa Navn blandt de bedste Kunstnere; man ventede sig noget stort af ham.

Charlotte Carstensen forelskede sig baade i ham og i hans Fremtid; hun blev hans Hustru — og hun blev skuffet. De store Forhaabninger glippede; han kunde ikke mere vinde frem i forreste Række, og hans Billeder solgtes til smaa Priser. Der var Tilbagegang paa flere Kanter, og den huslige Lykke var sat over Styr for længe siden.

Ikke fordi at hverken Hans Birkum eller Charlotte ventede sig noget af Julen; men Huset skulde dog pudses fra Ende til anden, og Maden laves — den gamle Skik kunde man ikke saadan komme udenom.

Fruen havde faaet en ny Rengøringskone. Og det gik fejende med Arbejdet. Fru Birkum selv, rask paa Fod og Haand, gik efter inde i Stuerne, og Marie, Huskonen, tumlede ud efter, rap og overmodig, med Vand i Masser og med Sæbe i store Skumflager. Maries Kinder blussede, hendes Øjne lyste af Liv, og ustandselig trallede hun Stumper af alle mulige Dandsemelodier.

„Man kan ellers godt bestille noget uden saadan at skingre op — det er vi ikke vant til her i Huset med de andre Koner."

Fruens Blik var meget koldt, og Ordene ligesaa.

„Nej, gamle Dorte, det sølle forslæbte Asen, hun havde andet at tænke paa — alle de Unger, og ingen Mand.“

„De har jo ogsaa et Barn — og De er vel knapt nitten Aar?“

„Jo, jeg er næsten tyve, og Drengen kan vi være bekendt, for det er en ordentlig Tamp af sin Alder, og vi blev jo gift, inden som Drengen kom til Verden; nej, Fruen maa ikke tro, jeg er af den Slags, og jeg forlangte det af Peter, for, som jeg sagde til ham, jeg vilde ingen Plet ha', hverken paa mig selv eller som paa Barnet. Jo, sikken Fornøjelse man har af saadan en Unge: Nu har den gamle givet ham blanke Sko, og hun har selv strikket rød, ulden Kjole til ham til Jul; og tænk, i Aftes, som jeg kommer fra Arbejde, saa løber den gamle imod mig henne ved Sjællænderens og siger: „Nu skal jeg fortælle dig Nyt, Marie — nu kan Stumpen gaa ene“. Jeg vilde jo ikke tro det, og da jeg fik ham af Vuggen, var han baade søvnig og vrøvlet, men inden vi ser os til, slipper han den gamles Tommelfinger og stikker i Rend tværs over Gulvet med saadant et Hvin, at den gamle holdt for sine Ører — og saa fylder Gutten først Aar til Kjyrmis — — ja, jeg skal itte rose ham for meget, men den gamle siger nu, det bliver en Livgut ligesom hans Far.“

„Hvordan er det — ligger Deres Mand ikke inde som Soldat?“

Det var ikke for det, at Fruen interesserede sig meget for den Slags Historier; men Marie var jo en rap Kone til sit Arbejde, og hun vilde nok have hende en anden Gang.

„Jo se — ja, jeg fik det jo med Posten i Gaar, og saa er det bleven liggende i Lommen — ja, her skal Fruen ellers se en af Randers Dragoner!“

Marie var belavet paa at slaa Øjnene ned af ene Beskedenhed, for Peter var sandelig en „stads“ Dragon, og det maatte Fruen kunne se.

Men se om hun sagde et eneste Ord om det. Hun rakte bare Billedet tilbage og ytrede med en stram Mine:

„Det havde været bedre for Dem, om han havde haft den Soldatertjeneste overstaaet først!“

„Ja, de Dragoner skal jo ligge længe inde, og det var skønt nok, om den Tid var overstaaet — men hvipsa — inden vi ser os om, saa render Tiden for os — — og saa vil jeg da ogsaa nok sige, det er ikke enhver Karl, de kan bruge til Dragon, og det er heller ikke enhver Dragon Ritmesteren kan bruge til Oppasser; men det var ogsaa lige den første Dag, at Ritmesteren pegede vor Peter ud i Geleddet — jo, den Slags Storherrer, de har Gaver til at bruge deres Øjne!“

„Det var ellers meget letsindigt af Dem, Marie, at De giftede Dem saa tidlig!"

„Det siger Folk jo, men naar vi selv er godt fornøjet; og jeg for min Part har aldrig haft skønnere Dage."

„Havde De en Seng at lægge Dem i?"

„Ja, den gamle lod mig faa en Vadmels Dyne med 5 Pund Hønsefjer, og Folkene, jeg tjente ved, hjalp mig til en Overdyne med gode „Fyld“ i — jo, der er ikke mange af vort Slags Folk, der har saadant Sengetøj.“

„Jeg begriber ikke, at saadanne unge Folk ikke kan vente, til de faar lidt at sætte Bo for.“

Aa, Marie kendte al den Snak, hun havde hørt den fra flere Kanter.

Ja, naar Folk blev skidt gift, men hun var nu bleven saa svær godt gift — det syntes hun da selv.

Ja, hun huskede nok, hvordan Folk vilde kyse hende.

„Du faar Tærsk, Marie,“ sagde de til hende, „for Vindmøllerens Drenge, de er galsindede!“

Og hun var lige ved at blive forskrækket. Men nu var den Skræk overstaaet, for nu var hun kommen efter, at Vindmøllerens Drenge ligesom var af to Slags, den ene Slags var godsindede, den anden Slags galsindede — men Peter hørte til de godsindede.

Man behøvede bare at se, hvordan han kom ud af det med „den gamle“, hendes Moder, der ejede Huset, og det var da noget enhver vidste, at hun var forfærdelig urimelig; men han kunde altid være hende til Maade: sko hendes Træsko, skære hendes Ligtorne, grave Haven for hende, slaa op ude i Stalden for Grisene, og meget mere; man skulde tro, hun gjorde mere af Peter end af hendes egne Drenge, og somme Tider snakkede hun om, at han skulde have Huset førend nogen af de andre.

Og Peter var en ordentlig Soldat, der kunde leve af Lønningen og endda sende lidt hjem en Gang imellem, for han tjente altid nogle Smaaskillinger i sin Fritid — og han vidste ellers nok, hvor de skulde hen. Og nu kom det Marie for, at han havde noget rigtig godt med hjem til hende til Jul, det kunde hun forstaa paa hans sidste Brev; det var jo fra Ritmesterens, for der var han saa svært godt lidt.

„Ja, Marie, man hører nok, De er ikke vant til at have Deres Mand hjemme at kævles med til daglig; men vent bare lidt, til han kommer hjem til Sommer!“ ytrede Fruen.

Ja, Marie ventede ogsaa paa, at han skulde komme hjem, og saa skulde de gaa paa Arbejde sammen baade i Slæt og Høst, og det var ingen Sag at følge hans Jern, for han kunde lægge Sæden saa godt, og han bandt altid, naar han kom til Enden af Skaaret, de sidste Neg for hende.

Men Fruen lod sig ikke overbevise; det var efter hendes Mening en Ulykke med disse unge, letsindige Ægteskaber — og hvordan skulde Enden blive?

„Om vi ogsaa bliver færdig til Juleaften!“ tænkte Fruen ved sig selv. „For dersom **han** kommer forinden, kan jeg skyde en hvid Pind efter Marie!“

Og det gjorde han.

Som Tiden skred frem, og den store Festaften nærmede sig, blev Marie mere og mere urolig; hun rejste jævnlig Hovedet, baade naar Lænkehunden gøede, og naar Spurveflokken ude i Juleneget pludselig flygtede bort paa surrende Vinger.

Naada! nu var der noget!

Marie blev ildrød i det let bevægelige Ansigt, og Sengebækkenet, hun sad og pudsede paa, gled hende af Hænde; rask gik hendes Haand hen under Næsen — det var koldt, og det var slidsomt Arbejde, saa der kunde jo være Maade med Properheden — og derefter puttede et Par Fingre nogle Haarlokker ind under Bomuldsklædet. Thi der gik en Skygge for Vinduet, der hørtes raske Trin over Gaarden og raslende Hop som af en Ryttersabel paa Gaardens Stenbro.

„Men Peter da!“ Som om det kunde være den værste Ulykke.

Det var ude i Køkkenet, at Marie „tog imod“. Og inde fra Spisestuen hørte Fruen, hvordan der hviskedes og tiskedes, afbrudt af en smækkende Lyd, som man plejer at høre, naa Kærestefolk er sammen. Fruen var ikke fri for at forarges — det havde hun i det hele taget nemt til med den Slags Ting — men saa trøstede hun sig med, at de jo da i Virkeligheden var „gifte Folk“, skønt det knap nok saa saadan ud.

„Nej, nu skal du gaa, Peter, hjem til Drengen — han kan gaa nu — og til Mutter, hun har nok Kaffe til dig, og hun vil have dig til at slaa Pinde i Stykker — — — ja, jeg skal nok rubbe mig, men før ved Aftenstid kan jeg da ikke blive færdig — nej, jeg kan ikke løbe fra det paa Halvvej, saadan kan vi ikke behandle Folk, naar vi vil have Arbejde — — gaa nu, jeg kan ingenting faa bestilt!“

Og da Fruen siden kom ud i Køkkenet, var Marie helt betaget af Glæde og saare meddelsom — som hun plejede.

„Nej, det betyder rigtignok ingenting, for han har Drengen, og han har Mutter, de to skal nok faa Tiden til at gaa for ham — nu skal jeg rigtig skynde mig, og Stagerne skal nok blive blanke — men han vilde ikke sige mig, hvad det var, og det var fra Ritmesterens, en **rigtig** Julegave, jeg kunde slet ikke tænke mig det, sagde han, og jeg har aldrig nogensinde faaet en Julegave, ikke da en **rigtig** Julegave, allerhøjst et Stykke Tøj til et Forklæde, der, hvor jeg tjente — men nu vil jeg ikke bryde mit Hoved mere med det, for jeg faar det jo nok at se i Aften!“

En Stunds Tid efter havde de allerede Soldaten. Han vilde

bare hjælpe „Pigen“, sagde han, med Vand og med Tørv — og for Resten var han ogsaa vant til baade at skure og skrubbe og børste Kakkelovn og meget andet af den Slags, forklarede han.

Men Fruen var i højeste Grad misfornøjet. Der var „Leben“ nok derude i de ydre Regioner, forklarede hun sin Mand, men propert og blankt var der nok ikke alle Steder, hvor de havde været — og helt færdig til Højtiden blev de nok heller ikke.

„Aa, Herregud, kan du da ikke lade de Mennesker slippe hjem til sig selv — og vær nu ikke for knap med Betalingen!“ ytrede Manden.

„Den Snak kender jeg, men hvor skal Pengene komme fra — nej, hun skal sandelig blive sin Tid, Dagene er korte nok endda til at arbejde i — der er ingen der siger, at de Børn skulde gifte sig saa tidlig.“

„Men Herregud, Charlotte, det er jo nu gjort, og det er virkelig Synd at pine den yderste Arbejdstid af hende — tænk, han har ikke været hjemme det sidste Fjerdingaar, og han rejser sagtens igen om et Par Dage!“

„Saadan noget skulde Folk betænke i Forvejen!“

Nej, paa den Kant var der ingen Barmhjertighed at finde.

Men Vejret var sludfuldt og mørkt, Decemberdagen en af Aarets aller korteste; inden man saa sig til, var Dagen omme, og oppe fra Landsbyen kimede de Højtiden ind.

Hverken Hans Birkum eller hans Frue syntes at være i Højtidsstemning. Men ud af deres Bagdør strøg et ungt Par af Sted med hinanden under Armen — det var jo næsten mørkt — man hørte rappe, sikre Fodslag og en Gang imellem ivrig, højrøstet Tale, som om hele Verden stod dem aaben: den fattige Soldat og hans fattige Hustru!

Juleklokken ringer til Fest og til Glæde — for enhver der har det rette Sind!

Hans Birkum plejede ikke de senere Aar at give sin Hustru Julegaver. Thi de var hende aldrig tilpas, og hun generede sig ikke ved at sige det rent ud. I Aar havde han imidlertid gjort en Undtagelse. Charlotte havde talt om, at hun kunde ønske sig en lille Nikkel Kaffekande til daglig — Hun syntes saa godt om Nikkel. Men da han nu denne Juleaften kom med Kanden, var den hende alligevel ikke tilpas, den lignede de tarvelige Restaurationskander, og hun vilde ikke eje en saadan — men kanske den kunde byttes. Hvorfor han ogsaa vilde købe Julegaver, da han ikke havde Spor af Forstand paa det — saa maatte han hellere give hende Pengene!

Hans Birkum tog stiltiende sin Julegave til sig, og en halv Time efter gik han hjemme fra med Kanden under Armen. Hans Sind var

i Oprør, og hans Tanker triste. Han kunde jo kaste den lille blanke Genstand i Søen, ved hvis Bred han vandrede, eller han kunde selv — — nej, den Vej stod ham jo altid aaben.

De visne Siv ved Søens Kant stod og gned sig op ad hinanden og syntes at hviske sammen, naar Vinden bøjede deres Hoveder mod hinanden, og man kunde godt bilde sig ind, at de skændtes, saa hvinende skarpe var Ordene, man troede at høre. Vendte man Hovedet den anden Vej, da lød der inde fra Skoven Fugleskrig i Dødens Angst; men det var jo bare et af Nattens Rovdyr, der lumskelig dræbte sin Næste for at mætte sig selv. Og et Uglepar fløj efter hinanden tværs over Søen med hæse, kivagtige Skrig.

Og det var endda Helligaften, og Klokkerne havde ringet om „Fred paa Jord"!

Hans Birkum gik ind i et af de midterste Huse nede ved Søen.

Der slog ham straks i Møde inde fra Duften af frisklavet Kaffe og Summen af glade Stemmer. Døren ind til Stuen stod paa Klem, og han blev staaende i Gangen og stjal sig til at se, hvad der foregik derinde. Og hvad han hørte, og hvad han saa, løb straks som rislende Varme igennem ham.

Foran Bordet sad Soldaten med Drengen paa sit ene Knæ og „sin Pige" paa det andet. Ja, her var Soldaten rigtig i sit Es; men han kunde knapt „bestrutte" det hele, sagde han, for han skulde jo lege baade med den, der sad paa det ene Knæ, og ligesaa med den, der sad paa det andet, og han vidste knap hvem af dem, der stod ham „nærest". Den stribede, blaa Felthue var havnet paa Pigebarnets mørke Fletninger, og Drengen havde faaet Kongens lange Sabel at lege med. Midt paa Bordet stod en ny Bakke med 6 Par nye Porcellæns Kopper med forgyldte Kanter og med Sukkerskaal og Flødekande, der passede dertil. Ja, Peter havde rigtignok haft Ret, da han sagde, at han kom hjem med en rigtig Julegave. Og gamle Mutter stod paa den anden Side af Bordet med en dampende Kaffekande i Haanden.

„Ja, Kanden passer jo ikke til Kopperne", sagde hun, „og den skal snart loddes nok en Gang, men det skal I ikke bryde jer om, for Kaffen er god, og det er det, det kommer an paa. Værs'go!" — Hun skænkede op. „Ja, saa skal det være Alvor da, at du skal ha' Huset, Peter — og i Morgen kan du hente Sognefogden, at han kan skrive Papirerne."

„Det var en ordentlig Julegave — men I skal ikke komme til at fortryde det, Bedstemutter!" sagde Peter og rakte hende Haanden.

„Nej, I skal ikke komme til at fortryde det!" bekræftede Marie, og I skal nok blive godt passet paa jer gamle Dage!"

Peter havde haft et Par brugte Filtsko med hjem fra Ritmesterens

Frue, og det var jo hans Mening, at de skulde være til Marie; men denne havde i Tide hvisket til ham, at han skulde give dem til Mutter. Og Skoene gjorde Lykke.

„Lad os saa da klinke paa Handelen!“ sagde Peter. „Men I kommer til, Bedstemutter, at skille mig ved den ene af mine Knæryttere saa længe!“

Han rakte hende Drengen.

Saa skurede de da Kopperne imod hinanden.

„Men forsigtig, Børn, for de er af Postelin, og det er skørt!“ forklarede den gamle.

Der var bleven banket paa Døren et Par Gange; men da ingen svarede, traadte Hans Birkum uden videre ind.

„Jøsses!“

Marie viklede sig hurtig løs fra Soldaten og strøg derefter den „ulovlige“ Hue af Hovedet.

„Marie da!“ udbrød den gamle, og saa saa' hun i det samme spørgende paa Datteren, som om hun vilde sige: „Men da har du da vel ikke gjort en eller anden Ulykke hos de Folk, som du nu skal kræves til Regnskab for?“

Hvad Soldaten angaar, saa fo'r han op som en Raket og gjorde stram Honnør.

Hans Birkum blev helt forlegen over den Forstyrrelse, han voldte.

„Godaften! Glædelig Fest!“ sagde han.

„Glædelig Fest i lige Maade, Hr. Birkum!“ svarede Soldaten — fremdeles i Retstilling.

„Sæt Dem endelig ned igen, kære — jeg gaar straks — jeg vilde bare“ — han henvendte sig til Marie — „bringe Dem denne Kaffekande fra mig — og min Kone — — De har været saa flink og lagt saa meget Arbejde hos os i den sidste Tid.“

Nu blev der en Taksigelse fra alle Kanter.

„Se, hvor jeg netop kunde gætte, at den manglede i det nye Kaffestel!“

Marie havde imidlertid fattet sig og budt Hr. Birkum hen til Kaffebordet.

„Ja, vi har saamænd Kaffe nok, og Kopper nok — flere end vi nogen Tid faar Brug for her i Huset!“ sagde den gamle.

Hr. Birkum tog med Glæde Plads og deltog med dem baade i Kaffen og i Samtalen.

Atter skurede de nye Kopper mod hinanden med Ønsket om mange gode Ting.

At disse Folk kunde være saa lykkelige! Og i Morgen eller Overmorgen rejste jo Manden — og hvordan vilde Livet siden føje sig for

saadanne Arbejdsfolk, der lige havde af Haand og i Mund! Men lige meget, ingen kunde have en lykkeligere Juleaften end disse Mennesker — det syntes da Hans Birkum.

Da han gik hjem, hørte han ikke noget til Ugelskriget eller til Skovens Rovfugle — derimod nogle fredelige, kurrende Toner fra Skovens vilde Duer.

Den Julenat arbejdede Hans Birkum paa sit Værelse med Lyst og Iver som i de unge Dage. Det skulde blive et stort Billede og et

godt Billede. Hvad han havde set gennem Dørsprækken, før han selv traadte ind i den lille Stue, det skulde fæstes paa Lærredet. Og enhver skulde kunne se, at det var Livets Lykke, han havde malet.

At han ogsaa skulde faa saa lykkelig en Juleaften og Julenat!

Det var hen imod Dag, da han søgte sit Leje.

„Hvad du da ogsaa gaar og raver efter! Nu falder jeg ikke mere i Søvn i Nat — men du er naturligvis lige glad!" lød det henne bag Sengeomhænget.

„Charlotte, du er fattigere end jeg!" tænkte Hans Birkum, da han stille klædte sig af, rullede op, saa han kunde se Himlens Stjerner, og derefter gik i Seng.

Han laa en Stund vaagen og tænkte paa Billedet, han havde begyndt paa. Det var længe siden han havde været saa glad ved sit Arbejde. Ikke fordi han — som i de unge Dage — drømte om at vinde Ære og Berømmelse; men han troede nok, han kunde glæde andre med sine Billeder.

Det faldt ikke i hans Lod at finde den store Lykke, men han vilde være glad ved at male den for andre!

„Om det ret maatte lykkes!"

Der faldt i det samme et Stjerneskud, og han tog det som et godt Varsel.

Den lille Offerseddel.

En Kone ærgrede sig stadig over, at Præsten sendte hende saadan en lille Offerseddel. Engang fandt hun paa at skrive paa Sedlen, hvori hun dernæst lagde en Enesteskilling:

Her er en Skilling — og ikke fler';
for her er ikke Plads til mer'!

Næste Gang til Højtiden modtog hun en meget stor Offerseddel, hvorpaa Præsten havde skrevet:

Kære Maren Blok,
her er Plads til nok!

Danmark.

(Skrevet under mit Ophold i Chicago til de derboende Danske).

Vi vokste op i fælles Haab og Minder,
de samme Skove gav vor Barndom Ly;
den samme Sol har brunet vore Kinder,
bag samme Banker saa vi Solen fly.
Og om end Fællesskabets Stemme sover,
den lever dog i selve Sprogets Ord, —
det samme Himmeltelt sig hvælver over
os og det Land, hvor Danmarks Sønner bor.

Et Vinterland er vore Drømmes Amme,
vort Vuggeklæde Sneens hvide Spind;
den Drøm, vi alle drømme, er den samme:
en Drøm om Sommer slumrer i vort Sind.
Naar Løvfalds-Stormen rødner Skovens Blade,
er Som'rens Skønhed i sin Afsked størst,
og just bag Sneens hvide Barrikade
den gyldne Sol blev al vor Længsels Tørst.

Et Sommerland du blev i vore Drømme.
en Skønhedshave i vor Fantasi,
en Sagnets Ø midt i de dybe Strømme,
hvor Vaarens Fugletræk gaar først forbi.
Og som i Frastand dine Kyster blaane
for den, der paa de lange Rejser gaar,
saadan en Gang for trætte Mænd, der graane,
i svundne Som're's Farveglød du staar.

Og er dit Hyttehjem end blevet ringe,
har Stormands-Jagt din Haves Bede traadt,
bagved din Rude Fuglestemmer klinge,
og bag dit Gærde ruller Havet blaat.
Og kan du ikke dine Sønner klæde
i Fløjl og Silke, som du gerne vil,
saa er dit Smil dog vore Hjerters Glæde,
og ved din Arnekrog vi høre til.

Lad andre søge Guldets rige Lejer
og Lykkens Blomst paa mere yppig Jord,
vor Fremtid — om vi ellers Fremtid ejer —
vil sikkert atter drage os mod Nord.
Her har vort Haab i Lyngen bygt sig Rede,
og skønt det tit var mørkt og trist som den,
skal dog en Gang det herfra Vingen brede
mod Danmark over Verdenshavet hen.

Arnold Sylvester.

Havets Dronning.

Indtryk fra Venezia af Rose Bruhn.

Med Tegninger af Oscar Bojesen.

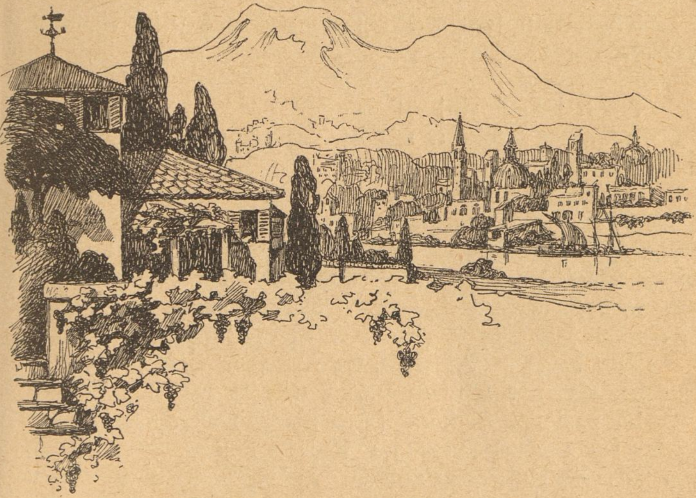

Florens ligger bag mig. Rosernes Verden svinder mere og mere, efterhaanden som det brusende Tog bugter sig frem.

Atter paa Farten ud i den brogede Verden. Op ad Bjergene, gennem dem og over dem. Forbi bølgende Agre, frodige Vinhaver, bugnende Frugthaver og langs svulmende Floder.

Vel de halvt hundrede Tuneller passeres, og Temperaturen synker, efterhaanden som vi stiger. Endelig naas Stationen Pracchia, det er Baneliniens højeste Punkt paa Appenninerne, og vi er nu over 5000 Fod oppe. Herefter gaar det strygende ned ad mod Bologna, Umbriens gamle Hovedstad.

Toget er naturligvis forsinket — som alle Jernbanetog i Italien, — der naas lige at faa skiftet til Venedig, og Frokosten, — den jeg i de to sidste Timer havde glædet mig glubende til — maa stryges. Et Rundstykke, et Par Appelsiner og en halv Liter Vin naas det lige at faa kapret paa Peronen, — saa glider vi atter af Sted gennem Umbriens frugtbare og uendelig grønne Sletter, — ud mod Havet.

Forventningsfuld stirrer jeg mod Byen i det fjerne, hvis Spir og Kupler rager frem over et spejlblankt Hav.

Hvordan mon Indtrykkene af denne underlige Stad vil forme sig for mig? Jeg har hørt den beskrevet i vildeste Begejstring, og med den Skuffedes arrige Kynisme, der fandt „Havets Dronning“ som en afdanket Skønhed, fyldt med Uhumskheder i sin Favn og forlorent Flitter i sit Diadem.

Toget bruser frem over den lange Dæmning fra Fastlandet over Lagunen.

* * *

Jeg er i Venezia!

De skønne Kupler er mig nær, og Canal grande har jeg lige under min Fod.

Gondolieren vinker dernede fra den sorte, slanke Gondol, og faa Øjeblikke efter glider jeg ned gennem Venezias Hovedpulsaare, — forbi Kirker og Paladser, hvis Marmortrapper Smaabølgerne let berører, lig en øm Elsker, der stille slænger et Kys mod den Elskedes Fod.

Fremad under herlige Broer bevæger vi os mellem et Mylder af Gondoler, hastende Kanaldampere og en Uendelighed af Lastebarke.

Faar da denne Vej aldrig Ende? Hver slank Minaret og hver buet Hvælving med Kors og Kuppel tror jeg maa være Markuskirken.

La pazienza Signora (Taalmodighed) siger Gondolieren. Ak ja, her kan Taalmodigheden saa inderlig forslaa, — ro for mig til evig Tid, — mellem disse Mure og under denne Himmel trættes hverken Sjæl eller Sanser! —

»Ecco, Signora, Stazione Piazetta!«

Jeg staar paa Pladsen under Søjlen med den vingede Løve, foran mig Italiens prægtigste Bygning, Dogepaladset, dette Vidunderkastel, hvis Marmorvægge bæres af de hundrede Søjlers luftige Spidsbuehaller. Til Venstre det kongelige Palads, med den lille Have ud mod Lagunen, herfra lyder Militærorkestrets Toner, Mozart, Verdi og Mascagni bruser ud over Promenaden. Liv, Folkerøre, blændende Pragt! Et Eventyr, der synes paa et Troldomsvink at skyde sig op ad Havet! —

* * *

Hvor begynder Venetianeren, ligesom den Fremmede sin Dag? Naturligvis paa Marcuspladsen! Her læser han sin Avis, spiser sin Is og drikker sin Kaffe, — spejder efter den Elskede og mødes med hende under Procuraziernes Søjlegange, — finder han hende utro, sidder Dolken løs i Skeden, — Kanalerne er dybe og Strømmen gaar strid.

Der siges, at Marcuspladsen er Verdens skønneste og stilfuldeste Plads.

Jeg tror det maa være rigtigt!

Thi hvor findes der stoltere Pragtbygninger, og hvor Buegange med saa straalende Butikker, — hvor saa skønne Kvinder og saa stolte Mænd, som her blandt Mængden, der bølger ud og ind mellem elegante Restauranter og smagfulde Konditorier?

Og saa hele den mægtige Plads med de fornemme Marmorfliser, der begrænses af den verdensberømte Markuskirke, denne herlige Dom af Søjler og Spidsbuer, Spir og mægtige Kupler, af Mosaik og og Malerier, Guld og ædle Stene, — af hundrede Herligheder, der samlede fremtryller et Digt fra den Tid, „Havets Dronning“ hørte til Verdens mægtigste og havde underlagt sig Orienten — da Øst knyttedes til Vest; — derfor dette herligt straalende Billede i en Sammensmeltning af Østens og Vestens Bygningskunst.

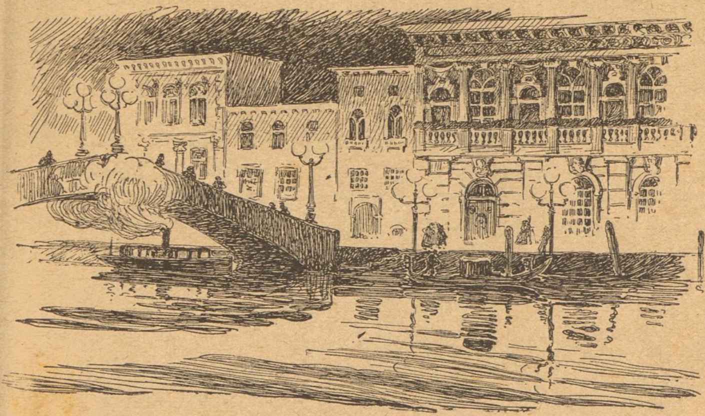

Foran Kirken og Dogepaladset de himmelstræbende Standere, fra hvis Spidser Byens Skytshelgen St. Marco og den vingede Løve ser ud over Havet, der i hin store Tid var Tegnet paa, at tre Kongeriger maatte bøje sig og lyde den stolte Republik.

Hvilke Minder paa denne Plads, og hvilke Skatte af Kunst indenfor disse Mure! Navne som Paolo Veronese, Tintoretti og Sansovino borger for meget. Selv Duerne, som sidder oppe under Marcuskirkens Buer og flokker sig i Tusindtal paa Marmorfliserne, har en ædel Afstamning og kunde fortælle om den Tid, da ogsaa deres Forfædre maatte bidrage sit til Venezias Magt og Glans.

Sagnet siger, at i den Tid, Venetianerne stredes med Genua om Magten i Østen, belejrede dens Flaade en Gang en Stad, der var

paa Genuas Side. Mandskabet led af Sult og Sygdom og var paa Nippet til at overgive sig, da Rygtet fortalte, at Genuesernes Flaade nærmede sig. For at fremskynde dens Komme udsendtes nogle Brevduer, og disse fløj den nærmeste Vej, den, der førte hen over Venetianernes Skibe. De blev set, og velrettede Pile bragte dem i Fjendevold. Venetianernes Anfører benyttede sig øjeblikkelig af denne Underretning om de Belejredes Nød, angreb hurtigt og indtog Staden.

Alle de afrettede Duer, der fandtes i Staden, bragtes til Venedig, og her lever endnu den Dag i Dag deres talrige Afkom af den Sum, som den taknemmelige Republik udsatte til Slægtens Underhold.

Vist er det, Duen er et helligt Dyr, og her paa Marcuspladsen flyver den talrige Sværm af staalgraa og blaafjerede Prytanere om i næsten irriterende Nærgaaenhed paa Torve, Kirker og Paladser, tilsmudser i hellig Nidkærhed det hvide Marmor og æder indtil et vist Tidspunkt med glubende Appetit alt det Traditionen og de Fremmede fylde i dem.

Hvilken Lady, Mademoiselle, Fräulein og Signorina kan komme til Venedig uden at foreviges sammen med disse fjedrede smaa Skabninger?

Her ses den unge Ægtemand i Positur med Fotografiapparatet foran den unge Frue, der ligner en himmelstormende Madonna med alle de nærgaaende, flagrende Duer paa sig og om sig. Her maa Føreren i Mangel af bedres Havelse „tage“ Missen, medens hun ranglet og korrekt stiller sig op i Flokken med sit Kræmmerhus Majs, købt for en Soldo af den nærsomme Lazaron, der holder til og støjende falbyder sin Vare.

Paa Slaget 2 fra Uhrtaarnet foretages den af Staten regulerede Fodring, og kort efter hæver hele Sværmen sig, mætte og dorske — ligegyldige for al Verdens tilfældige Turister, om de saa stiller med nok saa mange fristende Forsyninger af Foder.

* * *

Dagen hælder — Solen sænker sig mod Bjergene i Vest.

Det vilde være paa Tide at stige op i Campanilen, det store Kloketaarn, som forhen saa stolt knejste foran Marcuskirken.

Det ligger som en falden Kæmpe, sunket i Grus. Fundamentet lægges, til atter at hæve det; men Aar vil gaa, førend det med sine halvfjerde Hundrede Fod paany vil beherske Marcuspladsen. Jeg mindes den herlige Udsigt fra Aar tilbage, da jeg stod deroppe ved Solfaldstide og hørte Klokkehavet gaa over Dogernes gamle Stad. Som lysende Baand slyngede Kanalerne sig dybt nede, og man saa langt ud over de 134 Øer, hvoraf Byen bestaar, sirligt forbundet med de 450 hvide Marmorbroer.

I det skarpe og klare Lys ved Solfald hævede de omliggende større og mindre Øer sig som grønne Haver op af Havet.

Mod Nord saas de sneklædte Alper, som Grænse for Adriaterhavet, mod Vest over de mægtige Bjerge om Padua stod et Uvejr med knitrende Lyn, det saas mod de mørke Bjerge som lysende Ildslanger, der slyngede sig ned ad Bjergene.

* * *

Og mens Solen synker stiger Venezia frem, som den Skønhed hun er. Ved Dagen ser hun ud som en sminket Kurtisane. Om Natten stiger hun op af Bølgen, ung, skøn og frisk, — og er det Maaneskin, da maa alle falde hende til Fode.

Valdyret med Guld,
i kostelig Ramme af blaanende Bølger og Bjerge,
Favnen af Kunstsmykker fuld,
din blændende Haand om Stilettens forsirede Værge,
Latter om Mund,
List i dit Øje, med Glød i den natlige Stund —
saadan, Venezia, stolt mod Historiens Grund
stiger dit Kontrafej for mig. Jeg bøjer mig dybt.

Holger Drachmann.

* * *

Endnu har Mørket ikke helt sænket sig.

— Jeg vover mig ind i Labyrinten gennem de trange Gader og puffer mig med Møje Plads i den myldrende Mængde, — bestandig videre fremad i et Vildrede af Gyder og Stræder, som der mindst maa en Adriadnetraad til for at finde ud af igen.

Jeg gaar og gaar, ser paa det brogede Liv og hører til, hvorledes der handles og pruttes, skændes og le's — ja særlig Latteren er smittende her i Venedig. Venetianeren hænger sig ikke i Livets Bagateller, ingen fornem Signore kan stoltere bære sine Ordener, end Lazaronen sin Fiasco Vin! Og alt faar man at købe her paa Gaderne. Hist staar Bageren ved sin rullende Ovn og trækker det varme Brød ud paa Pladerne til Kunderne. Det er Arbejderne, der vender hjem rundt omkring fra Fabrikkerne paa Øerne, som hurtigt forsyner sig med lidt af hvert til Livets Ophold. Fiskeren vandrer om med den store, runde Kurv paa Hovedet, fyldt med mægtige kogte Krabber og delikate Hummer. »Astaco — cinquanta Centesimi — granchio di mare — due Soldi!« (Hummer 50 Centimer, Krabber 2 Soldi). — Og jeg falder for Fristelsen og køber baade Hummer og Krabber.

Der staar en Mand, indhyllet i Damp, ved en stor, spilkogende Gryde. En mægtig, tredelt Fork har han i Haanden. Han vræler noget ud til Mængden, som jeg ikke forstaar. Jeg trænger mig hen

til hans Gryde og ser nogle underlige graa Tingester flyde rundt i det kogende Vand. Det er Blæksprutter, en ren Delikatesse for Gourmand'er i den lavere Befolkning.

Jeg rækker ham mine to Soldi og faar den nydeligste Blæksprutte i Stedet — med Mave, Fangearme og det hele. Friskt Brød fra Bageren, en halv Liter Vin i Boden ved Siden af, og jeg har det herligste Maaltid.

Som en Tyv, med Favnen fuld af Tyvekoster sniger jeg mig forbi Portieren i Hotellet op paa mit Værese, — for jeg vilde uhjælpelig sætte mit Renomé og hele min Anseelse til, dersom han opdagede, hvad jeg bar i mine af Bageren sirligt emballerede Pakker. Jeg laaser omhyggeligt Døren og nyder nu i Fred mit Maaltid. Hummeren og Krabben gik det glat nok med; men Blæksprutten stirrer jeg rædselslagen paa og kan ikke bekvemme mig til at gaa i Lag med den, — den ligger der og ser saa uhyggeligt paa mig med sine døde og dog saa begærlige Øjne.

Stille lægger jeg den hen til Skallerne af Hummeren og Krabben, pakker den omhyggeligt sammen med disse, — en — to — tre, ud af Vinduet ned i Kanalen med det hele. Æren er reddet, alle Spor udslettede af det Maaltid, som for bestandig vilde have fremkaldt den dybeste Foragt hos det samlede Tjenerpersonale i Hotellet. Da jeg lidt efter gaar ned af Trapperne møder jeg en af Kellnerne, han gør mig opmærksom paa, at de er ved at rette an i Spisesalen. Jeg svarer selvfølgelig overlegent, at jeg spiser ude — og gaar saa for at berolige min Samvittighed hen paa Macuspladsen til en af Restaurationerne, nyder en Kotelet og en Kop sort Kaffe og betaler mere for det, end en stor Menu paa Hotellet. — Saadan sparer man i Italien!

* * *

Kom med der ud, hvor Maanens Straaler fletter
et Flor, et magisk Net, om Jord og Vand;
en Drøm er denne By: I vaagne Nætter
man Byens Liv sig kun tilegne kan.

Holger Drachmann.

Det er Aften i Dogernes Stad.

Det store Militærorkester spiller paa Marcuspladsen. Mellem 8—11 er det Corsotid i Venezia. High life rører sig. Toiletterne luftes, der sværmes og flirtes her som overalt i Verden. Men tyst er her under Søjleraderne, ingen Vognrummel virker generende, og ved denne Corso gaar man ikke med Livet i Hænderne for de farende Automobiler og den ustandselige Vognrække.

De elektriske Blus paa de talrige Standere faar den store Plads til at straale i et magisk Lysskær.

Musikken er ildfuld og spirituel — det blinker og lyser fra Tusinder sorte Øjne, her ødsles med Smil, her hviskes og tiskes bag de samme, stumme Søjlerader.

Maanen hæver sig over Lagunen, og nede ved Piazettaen foran Dogepaladset ligger Gondolerne Side om Side ved de lange Broer.

Som Sølvperler paa Snore ses Lysene blinke langs Canal grandes Bredder.

Og med Maanelyset strømmer Nattens milde Luft mig i Møde. Den er lun og lind, let at indaande; ikke en Vind rører sig; alt synes at sove og drømme der udenfor i Maanens Glans.

En Gondoliere — ung og skøn som en Gud — gaar i sin klædelige Sømandsdragt deroppe paa Piazettaen og kaprer Folk til Gondolfart.

Han vifter mig om Ørene med Maaneskin, Sang og Musik paa Kanalerne. Hvem kan staa for ham. Jeg slænger mig hen i hans flotte Gondol og sejler gerne til Verdens Ende med ham. Han balancerede behændigt forbi mig og tager Pladsen agter paa det lille Halvdæk, hvor Aaregaflens bøjede Trægren strækker sig ud tilhøjre fra Rælingen, og hvor Bagstavnens elegante Spids krummer sig højt i Vejret som en Havhest.

Vi glider ud paa Lagunen. Spænstig og gratiøs fører han Aaren. Jeg beundrer ham i Stilhed, men det er ham ikke nok, ved en demonstrativ Gaben viser han, at mit Selskab keder ham. Jeg forsøger at formilde den fortørnede Gud og faa ham til at pludre løs, men molte bello palazzo Ditten og Datten kan ikke gøre det. Han peger kun flegmatisk op paa Maanen, gaber endnu højere og siger: »Chi lo ca Signora, e molte bello luna«. (Hvad kommer det mig ved, Maanen er ogsaa smuk).

Jeg forsøger svagt igen: »E molte bello Gondoliere!« (Og en meget smuk Gondoliere). Han vaagner pludselig, smiler og gengælder galant Komplimenten ved at sige: »E molte bella Signora«. Han bliver talende, peger paa alt, hvad vi passerer forbi, fortæller venligt de gamle Paladsers Historie og om de fornemme Aristokrater, der har beboet dem. Hist boede en pragtkær Nobili, her en Senator og her en pengepugende Vekselerer, derovre i Skyggen boede endnu i det herlige gamle Palads Ætlinger af Navnet Foscari, den gamle Dogeæt. Og pludselig var vi inde i Æventyret, og midt imellem en svømmende Skare af lydløst glidende Gondoler, følgende en stor Barke, oplyst af orientalske Lamper, tæt fyldt med dunkle Skikkelser, der trakterede allehaande Instrumenter, Guitarer, Violonceller, Kontrabasser, Fløjter og Tamburiner.

Det klang ud over Vandet, i den maaneklare Nat og den stille-

staaende, linde Luft, kun nu og da afbrudt af en pladskende Aare eller et Tilraab fra en fremadskydende Havhest. Nedad Kanalen bar det, stadig under Tonernes vuggende Lyd, lige mod den marmortunge Rialtobro og ind under dens let svævende Portal.

Og her blev sunget. Først en Mands Stemme, saa en Kvindes, saa et helt Kor. Og vi gled videre ad den brede Strøm, baaret af Tonerne og den summende Larm.

Det var Fuldmaane. Som en herlig skønhedsfyldt Drøm var det at glide i den magiske Belysning fra Lagunen op gennem Canal grande.

I fornem Hvidhed ligger det skønne Dogepalads. De slanke Marmorsøjler omkring Buegangene og Loggiaen staar som det skønneste Kniplingsvæv, — Lysene blinker fra Kajerne og danner Guldslanger i de sagte, glidende Vande.

Maanen slaar en gylden Bro fra Piazetta til Lido.

De gamle Marmorpaladser væver Fortidens stolte, stærke Digte ind i det pulserende Nutidsliv.

Venezia bliver ved Fuldmaane til Sang, Musik og Digt.

Menneskene her har alle faaet Tonerne og Sangen i Vuggegave. Spil og Sang lyder ud fra hver Balkon i de trangeste Gyder, i de snævreste Kanaler.

Arbejderne synger flerstemmigt, naar de ror hjem fra Fabrikerne paa Murano og Lido.

Sangen og Tonerne bruser ud fra Kirkerne og de stille Klostergaarde.

Et Naturorkester improviserer, og Gadens løse Fugle synger Sange af Carmen, Cavaleria rusticana og Sante Lucie med klare Røster og ypperligt Foredrag.

Og naar Sangen er Slut, gaar Hatten rundt fra Gondol til Gondol, og de store Kobbermønter bliver til mange Lire.

* * *

Sagte glider vi fra Lagunen ind i de smaa Kanaler bag Dogepaladset.

Sukkenes Bro hænger højt over mit Hoved, — derfra har den røde Blodstrøm flydt og farvet det samme Hav i Purpur, som jeg nu vugges af. Her dybt nede i Paladsets Kældere har Klagerne og Sukkene lydt for det Liv og den Frihed, som for evigt var tabt.

Døden gav intet tilbage, naar Inkvisitionens Fangearme en Gang havde faaet Taget, og den hemmelige, stenhaarde Net var sat og indviede Liv til Død.

Hvilke rædselsfulde Dramaer her er udspillet mellem tavse Vægge, formaar Tanken næppe at rumme.

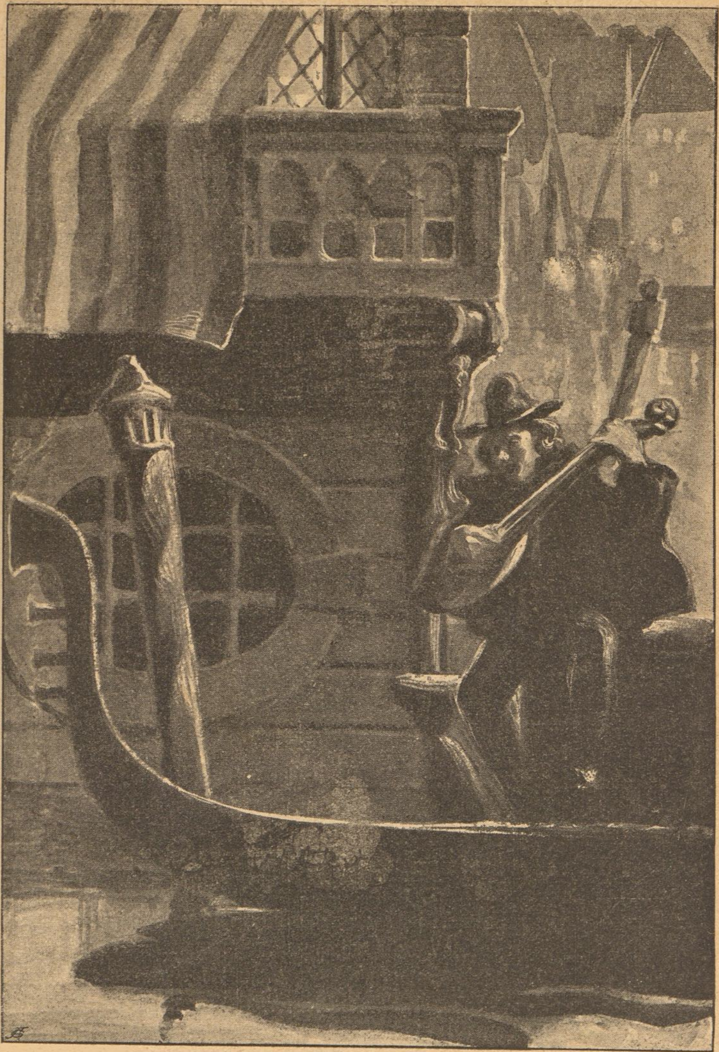

Intet Under, at der siges, de blege, fredløse Skygger svæver over de stille Vande ved Midnatstide, og at min smukke Gondoliere sværger paa, at han ofte i den sene Nat har hørt Suk og Dødsrallen under den hvide Bue.

Gennem de snevre Kanaler glider jeg gennem Venezia.

Snigende Skygger ses paa Broerne og en Balkondør bliver sagte aabnet.

Han staar dernede i den sorte, slanke Gondol. Mandolinen løftes elegant i Armen, og Serenaden naaer lyttende Øre i den skjulte Krog paa Balkonen.

Langsomt glider vi gennem Staden — helt ud til Fundamente nuovo, Overfartsstedet til Murano og Gravøen (campo sante).

Gondolieren nynner sagte, medens han roer mig omkring den tavse Ø, Dødens Have med de stilfulde Cypresser, som staar dystert til de hvide Marmormindesmærker, der dækker over Elskovs Smil og Graad, Sansernes Tummel og Livets korte Lykke.

Det var sen Nat, da min Gondol lagde til ved Hotellets Marmortrappe.

„Er Natten ikke smuk i Venezia?" siger Portièren.

»Si si, une sogno e Venezia«! (Venezia er en Drøm).

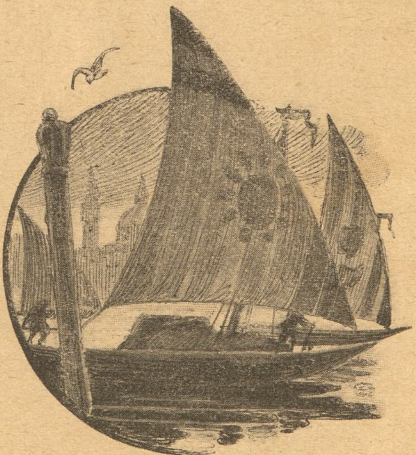

Akkorder.

Mennesket har tit saa travlt med at bygge Huse, at de opføre disse med saa daarlige Mure, at Tapeterne blæser af Væggene, naar det stormer.

* * *

Kvinden vilde ofte sejre ved Udførelsen af store Opgaver, men hendes Hjerte er det Skær, hvorpaa Skibet strander ti Favne fra Havnen.

* * *

Der er Mennesker, der er saa overordentlig forsigtige, at de tørrer sig om Næsen, før de nyser.

* * *

Samfundet bliver som min Gulvmaatte hver Dag gennembanket med haard Haand, men det er som mangen Dame bedre end sit Rygte — for ellers vilde det ikke ustandseligt kunne skaffe Føde, Drikke, Klæder, Sko, Tag over Hovedet til de Tusinder, der fødes.

* * *

Johs. Villing har Ret: Det er lettere at se med Medlidenhed paa dem, der staar under os, end at se uden Misundelse paa dem, som staar over os.

* * *

Gravstenen, ethvert skikkeligt Menneske faar, er en Kvittering for, at han har levet paa Jorden og ikke er mere.

* * *

Ved den sidste Kreaturtælling var der 160 Æsler her i Landet — jeg troede, at der i Grunden var mange flere.

* * *

Hvad vilde der ske, hvis alle Sten blev forvandlet til Brød? Dette, at Menneskene vilde dø af Forstoppelse.

Carl E. Simonsen.

Sørens og Marens Piligrimsfart.

(Skæmtehistorie ved Sv. J.)

Gamle Søren og hans Hustru Maren var Boelsfolk, de ejede et Sted til en Hest og tre Køer, og de boede i Nærheden af Præstegaarden. Men nu hændte det, at Søren en Gang kom til at fornærme Præsten. Denne, der var en overmaade streng Mand, paabød Ægteparret at gøre en Piligrimsfart til det hellige Land, hvis de ikke foretog denne Rejse, da var der al Udsigt til at de vilde gaa glip af Saligheden hisset.

Søren og Maren begav sig paa Vej efter det hellige Land, i to Dage gik de til Fods, men saa kom de til et stort Vand, som de frygtede, for de ikke skulde komme over, men endelig fandt de en Baad, der laa ved Bredden af det store Vand, og nu sejlede de fremad i to Nætter og Dage og naaede saa endelig til Land.

„Aa, Vorherre ha' Lov," sagde Maren, da hun igen satte Foden paa det faste Land, „saa naaede vi da endelig til det hellige Land."

„Men hvoraf ved Du nu, Maren, at det er det hellige Land?" spurgte Søren.

„Kan Du da ikke nok se det hellige Kors," vedblev Konen og pegede paa en Vejrmølle, der laa i Nærheden, en saadan havde nemlig Søren og Maren, der ikke var vidt bevandret, aldrig før set.

„Men hvad var det nu Præsten sagde, at vi skulde gøre, naar vi naaede det hellige Land?" spurgte Manden.

„Han sagde, at vi skulde kysse det hellige Kors," sagde Konen.

Og saa skyndte Ægtefolkene sig hen til Vejrmøllen. Men nu blæste det stærkt den Dag, og Møllen gik med rivende Fart, Maren vilde, at Søren først skulde kysse Korset, men da han nu vilde kysse Møllevingen, greb denne fat i ham og kastede ham højt op i Luften.

„Aa, nej, aa, nej da!" raabte Maren. „Farvel, Farvel, Søren! jeg ser, at Du rejser lige til Himmels med det samme!"

Derpaa skyndte Maren sig bort, saa hastigt hendes Ben kunde bære hende, og efter mange Genvordigheder fandt hun da omsider hjem igen, hvor hun berettede til Præsten, at hun og Søren havde været i det hellige Land, og da Søren vilde kysse det hellige Kors, fløj han til Himmels med det samme.

Hansens Sølvbryllup.

Af Svend Ellekilde.

(Med Tegninger af Forfatteren).

Naar man tager Hensyn til Jordens store Befolkning og regner Kina og Central=Afrika med, maa man indrømme, at det enkelte Individ kun har en ringe Chance for at opnaa Nobel=Præmien og ad denne Vej gøre sig bemærket blandt sine Medmennesker.

Det er heller ikke givet enhver at naa til en kaligraferet Adresse. Men Sølvbryllup er noget, der kommer ganske af sig selv, naar man er gift og lever længe nok. Og saaledes — saa viseligt og retfærdigt er Alnaturen indrettet — faar de fleste ordentlige Mennesker en Dag beskaaret, hvor de kan føle deres Eksistens=Berettigelse gennem Samfundets Hyldest og se Berømmelsen svæve over deres Navne i de lokale Aviser. Og med Rette straaler der en Nimbus over Sølvbrudeparrets Hoveder, en Nimbus af betydelig større Lysstyrke end den over et Brudepars, thi at blive gift er jo den bare Morskab, men at være gift — i 25 Aar, det fortjener Samfundets Deltagelse og hædrende Paaskønnelse, og jeg kender af Omtale et Ægtepar, der saa i den Grad rigtigt paa denne Sag, at det udsatte Skilsmissen til Dagen efter Sølvbrylluppet. Saa delte de Presenterne og gik hver til sit.

Ethvert samfundsnormalt Menneske maa altsaa anerkende det berettigede i den Henvendelse, Fru Hansen rettede til Hansen, da han Dagen før deres Sølvbryllup vilde rejse til Helsingborg.

Fru Hansen havde vænnet sig til at tale i Spørgeform, uagtet hun aldrig ventede noget fyldestgørende Svar.

— Er det nu ikke forskrækkeligt? Vil du virkelig tage til Helsingborg i Dag, Dagen før dit 25=aarige Sølvbryllup? (Fru Hansen sagde: Dit Sølvbryllup, fordi hun havde vænnet sig til at lægge alt Ansvar for alt muligt over paa Hansen). Hvad maa dine Børn tænke? Hvorfor kan du ikke sende Lassen derover? Gud veed, hvorfor du saa holder en Mand som Lassen til 2000 og frit Hus, naar han ikke skulde kunne købe en Stabel Brædder engang. Hvad behager, spørger jeg?

— Farvel Lovise! sagde Hansen og kyssede sin Kone med den rutinerede Ømhed, som 25 Aars daglige Morgen=, Middag= og Godnat=Øvelse giver.

— Farvel Lovise! Jeg kommer ganske bestemt hjem til Middag,

saafremt der da ikke indtræffer noget ganske uforudseeligt. Farvel min Pige!

Hansen var Tømmerhandler i Helsingør, og han var i sin gode Ret, naar han selv tog over og udsøgte sit Tømmer, thi at købe Tømmer ubeset, er akkurat lige saa risikabelt som at købe en Hest eller fæste en Pige eller gifte sig ubeset.

Men ogsaa Fru Hansen var i sin gode Ret, thi Hansen var et Stemningsmenneske, og naar han kom til Helsingborg, kom han gerne i saa lykkelig en Stemning, at han glemte baade Kone og Børn og Seng.

Hansen var nemlig saa lykkelig at erhverve sig Venner allevegne, hvor han færdedes. Han gjorde ingen Ting for det. Han satte sig bare ned paa en Stol, stor, tyk og glad, saa slog Vennerne ned som Fluer paa et Stykke Sukker, — og han tillod aldrig andre at betale Drikkevarerne.

Han havde Raad til at holde Venner. Uagtet man ikke kan forstaa Skæbnens Mening med at favorisere Tømmerhandlere, havde han tidobbelt saa stor Indtægt som Latinskolens Rektor havde ved at opfostre Landets Fremtid, ja endog betydelig større Indtægt end Provsten, der fik 20,000 Kr. om Aaret for at forkynde Forsagelsens Evangelium.

Jeg skynder mig med at bemærke, at hele denne Historie er foregaaet for mange, mange Aar siden, da alt var helt anderledes end nu.

Overvældende mægtig i sit Køds Fylde, skinnende af lyserød Morgentilfredshed trinede Hansen ud paa Gaden. Solen smilede til hans høje Silkehat, spejlede sig i hans uhyre Støvler og skinnede i hans nybarberede Ansigt, der lignede et Engleaasyn, set gennem et Forstørrelsesglas. Det udstraalede en saadan Livsglød, at man uvilkaarlig slog en Bugt uden om ham af Frygt for at svide sig.

I samme Øjeblik Hansen traadte ud af sin Gadedør, kom der tre spidse, gamle Næser frem bag Gardinerne i de tre Fag paa første Sal ligeoverfor. Der boede tre Frøkener, som vidste alt, hvad der foregik i det inderste af hvert af Byens Hjem.

— Hvor mon Hansen skal hen, han er saa fin? kvækkede de tre Frøkener.

— Han skal naturligvis til Sverrig. Saa I ikke at han kyssede Konen?

— Han drikker sig nok ihjel!

— Eller æder sig ihjel!

Ingen af den Slags bange Anelser formørkede Hansens Sind, medens han prægtig og straalende gled ned ad Gaden. Tvertimod følte han en frydefuld Løftelse, en højtidelig Forventningens Glæde. I Morgen havde han Sølvbryllup. Han fornemmede allerede Morgen=

dagens Festaande. Naar Folk hilste ham, var det ligesom de allerede indvendigt ønskede ham til Lykke. Han fornemmede Farver af Flag og Vin. Byen vilde være i Fest; Aviserne vilde sætte det paa Tryk. Telegrammer og Blomster og maaske Borgmesteren i den trekantede. Hvem ved, der var dog en Mulighed, Kancelliraad Hansen eller Ridder. Stor Middag paa Skydebanen. Lovise i den blaa Moirees med Sølvaks. Lovise er en dejlig Kone, og hun har holdt sig storartet og

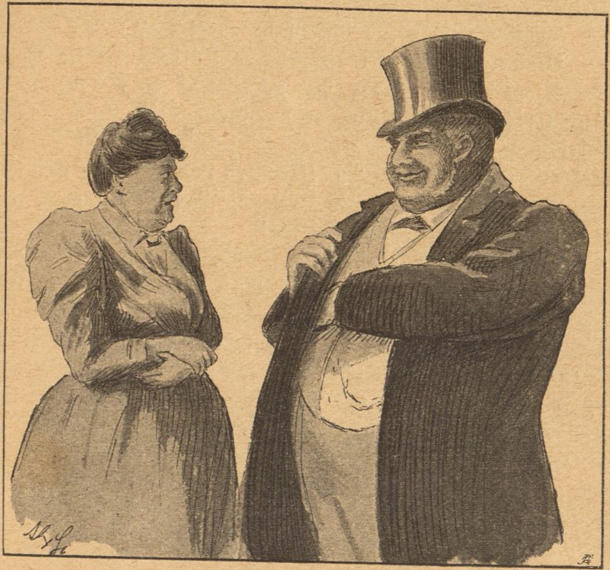

med de mange Børn. Nej, i Dag skulde han komme hjem med næste Damper til Lovise og Ungerne.

* * *

Da Hansen havde set paa Tømmeret i Helsingborg, sagde han Farvel til Rosenqvist med det samme.

„Nej, ikke et Slag i Dag, ikke saa meget som en halv Punch, kære Ven." Han skulde absolut hjem, omgaaende direkte, ekspres. „Farvel!" — Det gjaldt om ikke at falde i de svenske Venners Hænder.

Der var endnu en lille halv Time til Damperen gik, og Hansen blev sulten. Hansen blev altid sulten, saa snart der var den mindste

Smule Tid til det, og navnlig i Helsingborg. Han fandt en Restauration, som hans svenske Venner antageligt ikke besøgte. De holdt til paa Mollberg. Han satte sig inderst inde i en Separat-Kahyt og bad om koldt Bord i en morderlig Fart.

— Serveras endast för fyra! sagde Kelneren.

— Lad mig saa faa fire, sagde Hansen.

Bordet blev dækket med saa megen Mad, som der paa nogen Maade kunde stables sammen.

Kelneren skænkede Snaps for Hr. Hansen.

— Hvorfor skænker De ikke til de andre tre?

— Ursäkta![1]) Opvarteren skænkede for de andre tre Kuverter.

— Skaal Lovise! sagde han og klinkede med Snapsen tilhøjre. (Opvarteren gik tre Skridt baglæns.) Derefter tog Hansen ganske sindigt Fadet med de varme Koteletter og fejede med et flot Trick alle fire Koteletter over paa sin Tallerken. (Kelneren slog Vejrmølle med Øjnene.)

— Du drikker dog ingen Snaps, Lovise, — sagde han lidt efter — lad mig laane din et Øjeblik!

Da Kelneren skælvende havde skiftet Tallerkner, harpunerede Hansen en røget Halmstads-Laks, hvorefter han tilintetgjorde de to resterende Snapse, idet han af Anstændigheds Hensyn skilte dem fra hinanden ved et Fad Majonaise, hvori der tilfældigt indblandedes fire Stykker røget Aal og en Asiet med Rødbeder. (Kelneren stivede sig af ved en Dørkarm og spiste en Tandstikker af Sindsbevægelse.)

Hansen tog sit to Punds Gulduhr op af Lommen og konstaterede, at han nødvendigvis maatte skynde sig for at naa Damperen. Altsaa blev han siddende. Thi dels var det Hansens Natur imod at skynde sig, dels havde han en ligefrem Foragt for Folk, der skyndte sig. Kun ved Hjælp af den yderste Sparsommelighed i Bevægelser var det lykkedes ham at samle sine 155 Kilo.

Det gælder fremfor alt om at have en god Mave og en god Samvittighed, sagde Hansen. Og Hansen spiste videre med en god Samvittighed.

Det vilde jo have været ganske letfærdigt, om han var taget hjem med denne Damper. Appetiten til Lovises Middag var jo halvt spoleret; det var Synd for Lovise; og det var jo desuden ligefrem at kaste Penge ud af Vinduet, naar han bestilte fire Kuverter og lod det halve staa.

Altsaa stak han Servietten dybere bag Flippen og greb til Vaaben igen, nedsablede et Par Kyllinger, opsnappede en Patrulje benfri Sild og masakrerede en Oksefilet.

---

[1]) Undskyld.

Kelneren havde tilkaldt to Kolleger og tre Piccoloer og sendt Bud efter Værten.

Denne sidste gik gennem Stuen og kastede et dvælende Blik over Hansens Bord. Det saa ud som en Melinitgranat var sprunget midt i det. Hansen havde ingen Anfægtelser. Han sad med hele sin Sjæl fordybet i en mægtig Hummerklo.

— Säg till, när han börjar äta servietterna![1]) sagde Værten og gik.

— Saa var det Kaffen! pustede Hansen.

— Också för fyra? stammede Kelneren.

Da Hansen gik, fulgte alle Kelnere og Piccoloer efter ham helt ud paa Gaden, og Værten sagde:

— Honom kunde jag önska mine kolleger!

Hansen blev sit Forsæt tro, at undgaa sine svenske Brødre. Men hvor kan man være sikret mod at blive overrendt af sine Venner — uden paa Kirkegaarden.

Altsaa drev han den Vej hen, men undervejs gik han ind i en Bagerbutik og købte en Pakke Knækbrød til Lovise, for Lovise holdt saa meget af Knækbrød. (Knækbrød er runde Kiks, saa store som Barnevognshjul og med et stort Hul i Midten). Han bad dem sende Pakken hen til Hotel Mollberg.

Smilende i Tilfredshed over at han hørte hjemme oven paa Jorden gled Hansen ind paa Kirkegaarden. Her vilde han „hvile i Fred" til Eftermiddags-Damperen gik. Men først maatte han meget mod sine Principper underkaste sig Anstrængelsen ved at bestige en Række stejle Trapper.

I en Sky af blaa Havannarøg steg han langsomt tilvejrs. Det var da ogsaa en dum Ide at anbringe de døde i Etager paa en Skrænt. Men det var maaske for Udsigtens Skyld. Naa, her laa de, alle disse Ström'er og Qviste og Grene og Fälter, Løjtnanter, Grosshandlere og Friherreinder. Her ude havde Lighedsideerne endelig sejret. Godsejeren med de 12,000 Tdr. Land og det store Jagtterræn havde faaet sin Domæne sat ned til 15 Kvadratalen, og Arbejdsmand Persson havde endelig naaet sit Maal og var bleven Selvejer.

Hansen standsede nu og da foran et Monument, og let til Taarer, som han var, navnlig naar han havde spist og drukket godt, maatte han flittigt ty til Lommetørklædet. Men Rørelsen forhindrede ham ikke i at undre sig over de meningsløse Sindbilleder, de efterlevende havde anbragt paa Mindesmærkerne.

Et halvt udrundet Timeglas paa hans gamle Ven Olssons Grav,

---

[1]) Sig til naar han begynder at æde Servietterne.

havde det endda været en helt udrundet Carlshamns Punsch! Og hvorfor havde de stillet en hvid Marmordue over Lundstrøm, han, som netop havde holdt paa, at Duer og Kyllinger kun var Pillemad for gamle Mamseller.

Rækker af lystige Minder steg frem for Hansen fra stærkt bevægede Dage og navnlig Aftener sammen med dem, som nu laa her saa ærbart stille.

Ak, Lundstrøm, hvor var du løs i Fjedrene den Kvæld, da vi skulde lodse dig hjem til din Frue, men ombestemte os og puttede dig ind i Sovewaggonen til Göteborg. Vi betalte ærligt og redeligt første Klasses Billet til dig og bad Konduktøren passe, at du fik din Haandbagage med ud i Göteborg, — og Olsson tog dine Støvler med sig. Fik du nogen Sinde Forklaring paa, hvorledes det gik til, at du fandt dig selv i den aarle Morgen paa Göteborg Stations-Perron, paa Strømpefødder, med to Rullegardiner under Armen og et Fuglebur med en Hotel-Kat i.

Hansen satte sig paa en lille Støbejerns-Bænk, bredte det vaade Lommetørklæde over sit Knæ og lo saa det rystede.

I det samme mærkede han en Haand paa sin Skulder. Han vendte sig; der stod Almqvist.

— Det var hjärtegodt af dig, gamle, käre vän, att du sitter här . . .

— Ja gu' sitter jeg her, gamle Ven!

— På min hustrus graf och gråter. Jag visste nog, att du icke glömde Adelina, fastän¹) jag icke hörde af dig, när hon dog²).

Det gik op for Hansen, at han sad paa Almqvists Kones Grav. Men sandt at sige, havde han kun en dunkel Forestilling om Adelina.

— Det var nu så bestämdt, att hon skulle gå hädan³) i sin ungdoms fagraste vår! hulkede Almqvist.

Hansen kalkulerede, at Adelina dog vist maatte have været tæt ved de halvtreds.

* * *

En halv Time efter sad Almqvist og Hansen paa Hotel Mollberg og delte den anden halve Punsch, og Almqvist sagde:

— Visst ha' vi blifvit litet äldre med åren, men ungdomsglädjen ock lefnadslusten finnas kvar⁴) oförminskade!

Hansen havde undervejs bestilt en nydelig Liliekonval-Krans til Adelina og givet Ordre til, at den skulde afleveres paa Mollberg.

Efterhaanden som de sad, blev de flere om Bordet; og blandt

---

[1]) endskønt. [2]) da hun døde. [3]) gaa bort. [4]) er blevet tilbage.

Vennerne var Dirigenten for Sangerkoret »Orphei[1]) Söner« og en Del af Sangerne. De gjorde store Anstrengelser for at formaa Hansen til at blive om Kvælden og overvære Generalprøven paa Dobbel-Kvartet-Koncerten. Men Hansen havde en fast Karakter. I Anledning af sit tilstundende Sølvbryllup inviterede han derimod Selskabet til Middag, saa kunde han dog naa at være hjemme om Aftenen.

Det blev en rigtig festlig Middag, og af Hensyn til Sangerne og Hotelgæsterne blev de midt under Maaltidet flyttede fra Spisesalen ind i et Separatkabinet med dobbelte Døre.

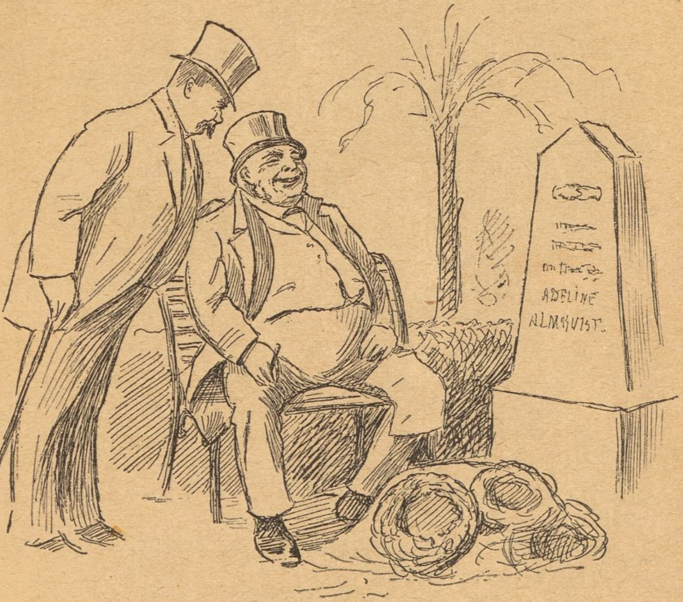

»Orphei Söner«s Dirigent holdt Talen for Sølvbrudgommen:

— Den tid är svunnen, då hafvet skiljde Danmark och Sverige i två, med vansinnigt[2]) hat och hämnbegär kämpande dödsfiender. Nu knytter det härliga, tjusande[3]) blå Öresund ett efvigt oförgängligt vänskapsband om de båda[4]) brödrafolken. Vi höja[5]) pokalen för vår hedersvän och hans

[1]) Orpheus, græsk Sangmester, der efter Sagnet kunde betvinge vilde Dyr med sin Sang. „Orphei Söner" = Orpheus' Sønner. [2]) vanvittigt. [3]) henrivende. [4]) begge. [5]) hæve.

älskvärdiga fru; vi dricka för de ljusa minnena[1]) från glade ungdomsdagar, minnen, som ligga gömda innerst i hjärtevrån, men som det endast behöfves en enda liten tändande gnista för att de skola bryta fram med himmelsk strålglans . . .

Den lille tændende Gnist udeblev ikke. Ved rigelig Anvendelse af Champagne slog Gnisten ud i Flammer, og sluttelig glødede Herrerne som Kometer i den syvende Himmel.

Hansen aflagde under gribende Ovationer Løfte om at overvære »Orphei Söner«s Generalprøve=Koncert, saa kunde han dog naa at komme hjem med Natdamperen; og dernæst inviterede han »Orphei Söner« til Sølvbryllups=Middagen næste Dag paa Helsingør Skyde=bane.

Da Hansen i en Pavse mellem Dessert og Kaffe traadte ud i Hotel=Vestibulen, var det som selve den nedgaaende Sol fyldte Lokalet. Portieren kom hen til ham med en rund Pakke, der skulde »lämnas«[2]) til Hr. Hansen.

— Det havde jeg nær glemt! sagde Hansen. — Kransen til Adelina! Han fandt imellem Tegnebogs=Sedlerne et Visitkort, kaldte paa en Piccolo[3]) og gav ham Ordre med den Myndighed, der udmærker store Tømmerhandlere:

— Nu tager du denne Krans og bær den meget forsigtigt ud til Fru Almqvist, Adelina Almqvist, paa Kirkegaarden, helt oppe paa Galleriet tilvenstre. Du finder hende nok. Saa ringer du paa — Sludder —, du tager bare Papiret af, forstaar du, og sætter Visit=kortet fast i Kransen. Det vil glæde min gamle Ven Almqvist imor=gen! — Hvad griner du af, Dreng, saadan noget er sørgeligt, ræd=somt sørgeligt. Tag nu ikke fejl — Adelina Almqvist — med to Hænder saadan — og en Jernbænk. Der har du en Krone, — skrup af!

Piccoloen steppede af med et Ansigt, der fortalte, at han sjældent havde oplevet en bedre Spøg.

Portieren smilede ogsaa, men ærbødigst.

»Orphei Söner«s Generalprøve forløb paa bedste Maade. Al=drig havde Dirigenten dirigeret med større Glød og Hengivelse; aldrig havde Dobbel=Koartetten haft en lykkeligere Aften. Der blev holdt nogle og tyve Taler for Hansen; han drak Brorskaal med alle Kvartet=Medlemmerne (det viste sig, at der efterhaanden var dobbelt saa mange Dobbel=Kvartet=Medlemmer som nødvendigt), og han blev udnævnt til evigt Hæders= og Æres Medlem.

---

[1]) lyse Minder. [2]) leveres. [3]) Opvarterdreng.

Da Tidspunktet for Hansens Afrejse var indtruffet, maatte han ligefrem tage Tilflugt til sin fysiske Styrke for at slippe løs.

— Stanna hos oss i kväll[2]), bad Almqvist. Du kan få följa med mig hem och ligga i Adelinas säng!

— Nej tak, kære Ven, men hils din Frue mange, mange Gange fra mig!

Nede i Vestibulen kom den lille Piccolo hen til Hansen og spurgte: Skall jag bära den andra paketen till ångbåten?

— Den anden Pakke? Ho, ho! Javel, der havde jeg nær glemt Lovises Knækbrød.

Hansen og Sangerne drog i Procession til Damperen og kom tidsnok til at se den svinge ud af Havnen.

— Sångare! kommanderede Dirigenten.

»Sätt maskinen igång, Hr. kapten!« sang de, og Hansen sang med.

— Men hjem skal jeg. Jeg faar hyre en Baad!

Dirigenten havde en meget lysere Ide.

---

[1]) Bliv hos os i Aften.

— Vi hyra en litan bogserbåt, och så fölga vi allesammen med till Helsingör och gifver silfverbrudparret en serenad[1]), som Helsingör aldrig har hört make till. Och nu går vi tillbaka till Mollberg och tar oss en liten souper[2]).

Det var et sundt Forslag, som Hansen kunde tiltræde, thi han følte sig virkelig lidt sulten.

Det er mærkeligt, som Vinen bringer Menneskenes oprindelige Natur frem. Da »Orphei Söner« og Hansen om Morgenen Kl. 3 dansede Springdans i Kæde om Punscheboллen, var der ikke nævneværdig Forskel mellem disse Kulturvæsner og det mørkeste Afrikas Vilde, naar de danser Krigsdans.

Da de skulde ned ad Trappen, var Gassen i Vestibulen slukket, fordi det var Morgen. Men Almqvist troede, det var mørk Nat og raabte:

Fölg bara mig, jag känner . . . (her blev han afbrudt ved at falde ned ad Trappen) . . vägen!

I den aarle Morgen ved Halv-fire-Tiden stod den lille Damper frem over Sundet.

— Sångare! brølede Dirigenten. Den tid är svunnen, då hafvet skiljde detta härliga, tjusande Öresund i två med vansinnigt hat och hämnbegär kämpande — — vänskapsband . . .

— Kære Ven Almqvist, du sitter paa Lovises Knækbrød, sagde Hansen, og tog sin Pakke.

I Helsingør kom en Toldembedsmand hen til Damperen, da Selskabet gik i Land.

— Har De noget toldpligtigt Gods? Godmorgen, Hr. Hansen, og til Lykke!

— Jeg tror nok, sagde Hansen, at vi kommer her med den største Ladning Spiritus siden Sundtoldens Tider!

— Hvad har De i Pakken?

— I Pakken? Knækkebrød, Knækkelækkebrød til Lovise!

— Lad gaa!

Da Sangerprocessionen drog op i den slumrende By, intonerede den en March, der fik Folk i vid Omkreds til at springe ud af Sengene.

En Vægter tørnede ud af sin Port, fyldte det smalle Stræde med sit Korpus og løftede Stokken for at forsvare Thermopylæ.

— Hvis de Herrer vil synge, maa de øjeblikkeligt tage og tie ganske stille!

---

[1]) Aftensang. [2]) lidt Aftensmad.

— Håll käftamentet! sagde Dirigenten.

Der opstod en kort Skærmydsel, som endte med, at Vægteren blev baaret i Triumf paa brede Skuldre. Dirigenten benyttede hans Stok til at slaa Takt med. »Orphei Söner« sang »Blåsen nu alla«! Vægteren peb i sin Fløjte, og Hansen forsøgte at løbe paa alle fire og gø, men han faldt hele Tiden over sit Knækbrød.

Pludselig drønede Jorden, som naar Artilleri kører frem, og to langstøvlede Vægtere brasede i Elefantgallop om Brostræde-Hjørnet, svingende kanibalsk med vældige Egeknipler.

Hansen gik frem for at kalde dem til Orden, men disse Nattens Sønner har ikke kendt Byens Matador, i alt Fald ramte en af Kniplerne hans høje Hat, saa den gik ned over Næsen paa ham og kom til at ligne en Patent-Harmonika.

De tre Vægtere paatog sig at vise Vej til Politistationen. Og her forestillede Hansen den vagthavende Politibetjent for »Orphei Söner«.

— Min Herre! sagde Dirigenten. Den tid är svunnen, då hafvet skiljde de — kämpande — vänskapsbanden i två — härliga, — vansinniga brödrafolk —

Almqvist tog Ordet og forklarede, at denne Sangerfærd kom som Broderlandets Hilsen til Helsingørs mest fremstaaende Borger i Anledning af hans Sølvbryllup.

Politimanden ansaa det for rigtigst at at indhente Politimesterens Tilladelse til Morgenserenaden; og imedens der gik Bud til ham, var Hansen listet hjemefter.

Han slog en unødvendig stor Bue udenom et Gadehjørne og

krydsede med vekslende Fart henimod sit Hjem, der laa med nedrullede Gardiner og sov i den lyse Solskinsmorgen.

Kærlige Hænder havde bundet Blomsterguirlander om Gadedøren og forvandlet den til en Æresport, og Hansen fik en pludselig klar Fornemmelse af, at hans Livs Hædersdag var oprunden.

Hvorledes skulde han nu slippe ind og liste i Seng, uden at vække Lovise. Lovise sov jo heldigvis særdeles haardt. Naar han nu tog Tøjet af i Gangen, i Gangelangelangen. Men Døren var laaset, Løren var daaset. Hansen syntes, at Husfacaden bevægede sig. Det var jo ogsaa en gammel Svend. Han søgte at støtte den med begge Hænder.

Naar han nu gik ind igennem Porten og vækkede Lassen, saa kunde han tage sit Tøjeløj af og gaa over Loftet og ned ad Køkkenløkkentrappen. Han kom ind i Gaarden og svinglede hen til Sidehuset til Lassens Dør.

Han stod og betænkte sig lidt, saa tog han sin Hat og sin Overfrakke af og sin Diplomatfrakke og sin hvide Vest, tog Uhret frem, trak det op og lagde det paa Trappestenen ved Siden af Tøjet; saa tog han Støvlerne og Benklæderne af og Strømperne og Underbenklæderne og sin Flip og sit Slips, — og saa var det den Dør; men naar han nu dunkelunkede paa Døren, saa kom naturligvis Fru Lassen og lukkede op, og der er saa meget Sladder ved Kvindfolk, Sjamseri, Sjamselamseri.

Nej, saa maatte han hellere alligevel vække Lovise. Det er jo forresten slet ikke saa sent, det er tværtimod, tværtimod, ganske tidligt.

Hansen satte sin forhenværende høje Hat paa Hovedet, tog Knækbrødet under Armen og promenerede over Gaarden igen. Der var Morgendug paa Stenene. De var kolde, helt klammelamme. Ud paa Gaden. Der var heldigvis ikke en Gang en Kat paa Gaden.

— Jeg har aldrig kunnet taale kolde Fødder, koldelolle Fødder!

Han nøs, og naar Hansen nøs, lød det som et helt Bundt Raketter gik tilvejrs. Han nøs een Gang til, men allerede efter det første Brag blev der skudt tre Rullegardiner til Side lige over for paa første Sal; efter det andet laa der tre spidse Næser paa Ruden omgivne af pibede Natkapper.

Dette Syn af Æresporten og Hansen, i høj Hat og Skjorte, med en Pakke under Armen, blev Hovedbegivenheden i de tre Frøkeners lange Liv.

Hansen ringede lemfældigt paa Gadedørsklokken. En frisk Morgenbrise viftede med hans Skjorteflige. Der kom en Herre gaaende henne paa Fortouget. Hansen ringede igen. Manden paa Fortouget viste sig

at være Redaktionssekretæren ved det ene af Byens tre allermest udbredte Blade. Han hilste usædvanlig venligt paa Hansen.

— God Morgen, Hr. Hansen! Gratulerer! De er en Pryd for Deres By.

— Uf, den Venstreka'l! Han tror vist jeg har faaet en lille Bjælde paa.

— Luk op, Lovise! Det er kun mig!

Døren gik op, og Lovise stod med Sjal paa og saa en lille Smule forundret paa sin Sølvbrudgom.

— God Morgen, lille Lovise — og til Lykke!

— Skynd dig ind, Hansen! sagde Lovise.

Da Fru Hansen med Hovedrysten havde været Vidne til, at Hansen væltede sig i Seng med en underlig Hat paa, sagde hun:

— Maa jeg spørge, hvor du kommer fra uden Spor af Tøj?

— Hold Kæftamentet — från Helsingborg, som jag lofde dig — hälse dig från Adelina og från Orf—Orfelias Sønner.

Lovise tog varsomt den forhenværende høje Hat og lagde den paa Servanten.

— Men, kæreste Hansen, hvor har du dit Tøj?

— Mit Tøjeløj — snälla, söta Lovisa, du vil da'nte ha' Tøj paa i Sengen.

Lovise var en meget stilfærdig Kone, der havde 25 Aars Øvelse i at tage alle Hændelser med Fatning. Hun satte sig paa Sengen og saa paa Hansen. Hun tænkte maaske paa, at han saa kønnere ud for 25 Aar siden. Men det tror jeg forresten ikke, for hun var en meget rolig Kone. Lidt nysgerrig var hun derimod og derfor spurgte hun atter:

— Hvor i Alverden har du gjort af dit Tøj?

Hansen væltede sig tungt i Sengen; saa satte han sig op mod Hovedgærdet og pustede.

— Giv mig litet vatten, Lovise. Jag højer mit glass! Ork Lovise, jeg havde jo lovet dig bestemt at komme pænt hjem, og hvad jeg lover, det holder jeg, og saa tog jeg en Ångbåt bare for at komme hjem, og Orfelias Sønner tog med. He, hi, ha, nu sitter de i Kasjotten, i Kasjottelottelotten. Nu skal vi sove paa vores Sølvbryllupsdag. —

Hansen gav sig til at græde.

— Hvad er der i Vejen, Hansen?

— Ork Lovise, sæt du nu var død, ligesom Adelina. Jeg blev derovre bare for at trøste ham, Halmqvist, for han var saa bedrøvet, og saa tænkte jeg, havde det nu været dig, Lovise, saa havde vi ikke haft Sølvbryllup, og saa havde du lagt paa Kirkegaarden, paa Kirkelirkelirkegaarden.

Lovise klappede ham paa Kinden og kyssede ham rørt.

— Godnat, Lovise. Puh! Sikken Søgang!

Faa Minutter efter rystedes Værelset af Hansens Snorken, og ved denne Lyd faldt Fru Hansen øjeblikkeligt i Søvn.

Men lidt efter vaagnede hun og lyttede. Der lød Sang i det

fjærne. Den kom nærmere. Nej, sikken Ære! Lyd af mange Støvlesaaler udenfor Vinduet.

— Sångare!

En højtidelig Korsang af mægtige Stemmer overfyldte den smalle Gade.

— Vaagn op, Hansen! De synger! Aa, hvor det er gribende!

— Saa til Hede —! Det er — Sophies Sønner.

Hansen stolpede ud af Sengen, rullede Gardinet op og smækkede Vinduet op, saa Gadespejlet fik et Knæk for Livstid.

— Vil I se til, I skrupper af, og det i en Fart, og lad os faa Nattero. I kan hyle paa Skydebanen i Aften.

Dirigenten standsede Sangen og traadte frem:

— Nådigaste frue och kära hädersvän!

— Den tid er svunnen, då hafvet — i vansinnigt hat och hämnbegär skiljde det härliga, tjusande öresund . . .

Hansen smækkede Vinduet i, og væltede sig i Seng.

Og lidt efter marcherede den glade Sangerskare af Sted syngende: »Sof i ro, sof i ro!«

* * *

Det var et godt Stykke op ad Formiddagen, da Hansen vaagnede. Hans Tøj laa paa Stolen ved Siden, og en rund Pakke stod lænet til Stolebenet.

I festligt Puds kom han ind til Familien.

Nattens Hændelser havde ikke lagt nogen Skygge over hans mildt smilende Aasyn.

Dagligstuen var fyldt med Blomster og gennem Vinduerne saa man Flagene i Gaden.

— Se her, Hansen! sagde Sølvbruden og pegede paa Avisen.

Sølvbryllup. Hr. Tømmerhandler Hansen er en Pryd for vor By, og naar han og hans afholdte Frue i Dag fejrer deres Sølvbryllup, bringer hele vor By dem sin hjerteligste og ærbødigste Lykønskning . . . .

— Men sig mig, Hansen, hvad har du i den runde Pakke?

— Knækbrød, min Pige. Du holder jo saa meget af Knækbrød. — Det er s'gu ikke Knækbrød, sagde Hansen, da han fik Pakken i Haanden. Han lukkede den op. Det var Kransen til Fru Almqvist.

Hansen saa lidt paa den, saa satte han sig ned i Lænestolen og lo, som ingen i hele Byen kunde le.

— Hi, ha, ho, saa har Adelina faaet Knækbrødet.

H. C. Andersen.

Af Josef Møller.

Mærkedagen, den 2den April 1905, vil blive mindet vidt over Verden. Det er da 100 Aar siden, vor store Eventyr-Digter Hans Christian Andersen blev født.

At Dagen vil blive fejret, derfor borger, at Eventyrene er lys-levende hos os den Dag i Dag, ja nok saa gode Husfæller, som de var for den Slægt, der saa dem blive til.

Den Strid, der stod om H. C. Andersens Person og Digtning, er for længst udkæmpet. Personen udæsker ikke mere, hverken ved sine Kanter eller ved sin sarte Følsomhed, og af Digtningen er det blevet staaende, som ikke kan falde. Eventyr-Guldet er aflejret i Folkesjælens Muldlag, og Personen staar afklaret i Hjertespejlet som den store geniale Fortæller af Guds Naade.

Der er ingen af vore Digtere, der rykker os tilnærmelsesvis saa tæt ind paa Livet, som H. C. Andersen; det kommer af, at vi mødtes med ham første Gang, da vi fra Bedstemoders Skød lyttede til hans Historier, og at vi genmødes med ham hos vore Børn og Børnebørn. Og det er sandt, hvad han selv siger i „Mit Livs Eventyr“:

„Børnene morer sig over det pudsige i Eventyrene, men de voksne glæder sig over Tankerne deri.“

Hvilken anden Digter i den hele, vide Verden har en saa stor, saa trofast og forstaaende Tilhørerkreds som H. C. Andersen?

Tilhørere! Ja for hans Eventyr er Tale, levende Ord, og deri ligger deres største Ejendommelighed. Den Form, de er iklædte, er en Opdagelse, er H. C. Andersens Ejendom i den Grad, at ingen for Alvor har vovet at skabe den om eller gøre den efter; saaledes kunde og turde kun een skrive, men han blev ogsaa verdensberømt derfor, thi dette Sprog forstaas af al Verdens Smaafolk.

Det siges, at H. C. Andersen ikke magtede at lære den store Tabel, og sandt er det, at Retskrivningens Mysterier alle Dage voldte ham Vanskeligheder og bragte ham mange Klaps af de strenge Kritikere, saa han endogsaa selv mener, at der var Folk, som tog sig paa, at optælle Retskrivningsbommerter i hans Bøger og der ud fra bedømte disses aandelige Lødighed. Men derpaa ligger der nu ingen Vægt; dette hører med til det opklarede.

Professor Georg Brandes siger i 2den Del af sine samlede

Skrifter om H. C. Andersen: „Det dybest liggende Træk i Andersens Livsanskuelse er det at sætte Hjertet højest, og dette Træk er dansk."

Dette Omdømme er saa rigtigt og træffende, at det ret egentligt er Nøglen, der lukker op for den Dør, som fører ind til Forstaaelse af H. C. Andersen som Digter.

Det vil aldrig slaa fejl, at den Digter, som sætter Hjertet højest,

selv om han ikke kan klare den store Tabel, nok skal vinde Venner i dette Land, og det vandt da ogsaa H. C. Andersen — ganske vist gennem Kamp — i saa stor Udstrækning, at hele Folket blev hans Ven.

Men der er et Træk til, som man atter og atter møder i Andersens Digtning, og som ogsaa er dansk: han forstod at komme Folk til at le.

Er der noget vi Danske føler os dragne af, saa er det et af disse to: Hjertets inderlige Rørelse eller den friske Latters befriende Rullen, og den Digter, der kan forene disse to, han vil blive sat til Højbords i det danske Parnas.

Andersen ejede en stærk rodfæstet Tro paa sit høje Kald; han vidste det saa sikkert, at han vilde naa frem; men ved Siden heraf, besad han en saa barnlig from Gudhengivenhed, at Beskyldningen om Hovmod og Forfængelighed kun rammer ham halvt. Det er ikke en Talemaade, naar han siger: „Mit Livs Historie vil sige Verden, hvad den siger mig, der er en kærlig Gud, der fører alt til det bedste."

* * *

Hvem kender ikke H. C. Andersen?

I enhver dansk Læsebog finder vi hans Eventyr og Digte gengivne, og det skulde være en sær Lærer, der glemte at give Børnene Besked om den fattige Skomagersøn fra Odense, som naaede Ærens og Hæderens Tinder og sad til Højbords hos Konger og Stormænd hjemme og ude.

Hvem har ikke hørt om hans Barndoms ensomme Drømmeliv?

Hos sine Dukker og Billeder fandt han sin Verden; ved Havens eneste Stikkelsbærbusk med sin Moders Forklæde spændt ud over sit Hoved som Solsejl stod han og stirrede ind i Løvet, mens sære Drømme og Billeder tegnede sig i hans Sjæl. Og han saa Syner og sang jublende Sange ved Odenseaaens Sluseværk, Ord og Tone var tit hans egne, de kom af sig selv, strømmede frit over Læben.

Folk sagde, at han havde en dejlig Stemme, ved den maatte han gøre sin Lykke i Verden.

Han troede paa Lykken, den vilde komme, han vidste blot ikke hvordan. Gaa i Skrædderlære var dog ikke hans Agt, det var ikke derfor, han syede Dukketøj, nej, han vilde til København for at blive berømt.

„Man gaar først saa grulig meget ondt igennem, og saa bliver man berømt," forklarede han sin Moder, og en klog Kone spaaede i Kort og Kaffe: „Han bliver en stor Mand; til Ære for ham skal Odense By engang blive illumineret."

Dermed var da Rejsen besluttet, og med sine sammensparede 13 Rigsdaler i Lommen drog han ud for at finde Lykken, som han mente ventede ham paa det kgl. Teater i Hovedstaden.

I sin Faders omsyede Klæder, med Støvleskafterne uden paa Benklæderne, med den altfor store Hat helt ned over Øjnene naaede han Maalet den 6te September 1819. En gammel Bogholder i Odense havde givet ham en Anbefalingsskrivelse med til Solodanserinde Madam Schall; hos hende melder han sig da og begynder en sælsom Dans, der bringer hende til at tro, at han er gal; saa gaar han til Teaterchefen, som afviser ham med haarde Ord.

For en Dag kommer han i Snedkerlære, men flygter ræd fra Svendenes raa Tale paa Værkstedet.

Tilfældig dumper han saa ind i et Middagsselskab hos den da bekendte Sanglærer Siboni, der var Komponisten Weyse og Digteren Jens Baggesen til Stede, og Andersen kommer ind til Klaveret og synger for Selskabet, som fatter Godhed for den forunderlige Dreng og sætter en Indsamling i Gang til Fordel for ham.

Nu kommer han i Huset hos Siboni, for at faa Stemmen uddannet; men desværre forsvinder Stemmen snart, og alle Sunde synes lukkede.

Hans eneste Tanke er nu at komme til Teatret.

„De skulde studere," sagde hans Venner, „De mangler Viden og Dannelse." Saa hitter han paa at skrive en Tragedie; naar den blev antaget og spillet paa Scenen, vilde han bruge Indtægten til at studere for. Ak! han formaaede næppe at forme en Sætning, end sige et Skuespil. Hans Tragedie bliver ynkelig forkastet. Tilsidst tager Teaterdirektionen sig dog af ham, da den i et nyt Stykke, som han skrev, har fundet saa mange Guldkorn, at den forstaar, at han mulig kan blive til noget. Med en Understøttelse fra Kongen drager han nu til Slagelse Latinskole. Det bliver ny Lidelse.

Han sidder paa Skolebænk sammen med smaa Peblinge, Arbejdet vil ikke føje sig for ham, og han haanes og hundses af Rektoren. Alligevel flytter han med denne Rektor til Helsingør, hvor han fortsætter sine Studier; men han siger selv, at det var en sand Pinselstid, han tilbragte i Rektorens Hus. Endelig udvirker Jonas Collin, hans faderlige Ven og Vejleder, at han kommer til København. Rektorens Afskedsord til ham lyder utrolig brutale:

„Du bliver aldrig Student, dine Vers vil aldrig blive læst af noget Menneske, og du selv ender nok paa et Galehus."

Men nu gik det fremad, og Maalet, Studentereksamen, blev naaet i September 1828, da var Andersen 23 Aar gammel. Snart efter ser hans første Bøger Lyset og gør Lykke. Om de Dage siger han selv: „Jeg var uendelig glad, uendelig ung, Livet laa solbeskinnet for mig."

Nye, men daarlige Arbejder kaldte imidlertid Kritiken frem; han taalte saa daarligt dens sviende Svøbeslag, han kunde blive ganske fortvivlet, men saa kunde han med eet bryde ud i Harme og Selvfølelse: „Jeg ved dog, at jeg er Digter, og at jeg engang vil blive hædret." Saadanne Udbrud blev tydede som Forfængelighed og bragte ham ny Kritik.

Paa en Jyllandsrejse i Sommeren 1830 blev Andersen forelsket i en ung Pige. Dette fyldte ham saa ganske, at han tænkte paa at

blive Præst og slaa Digtertankerne af Hovedet; hans Elskede giftede sig imidlertid med en anden, og dette voldte ham dyb Sorg; han giftede sig aldrig.

I 1833 drog han med kongelig Understøttelse ud paa en lang Udenlandsrejse. Det var især Italien, som drog ham, og her opholdt han sig længe. Sine Indtryk fra denne Rejse samlede han i en Bog, „Improvisatoren", der skaffede ham rig Anerkendelse og blev læst af alle; men Kritiken tav. Han skrev nu flere Romaner, der vandt Yndest, og Kongen gav ham en aarlig Understøttelse af 800 Kroner.

Nu kunde han arbejde mere frit. „Nu først begyndte min Ungdomstid", siger han, „skønt jeg gik i mit 34 Aar.

Allerede 1835 havde Andersen udgivet sine første Eventyr. De kom i et lille Hefte: Forsøget — Store Claus og lille Claus — Prinsessen paa Ærten og Den lille Idas Blomster.

Han lagde selv ikke videre Vægt paa dem, heller ikke blev de synderlig paaagtede her hjemme; men H. C. Ørsted sagde om dem til Andersen: „Har Improvisatoren gjort Dem berømt, saa vil Eventyrene gøre Dem udødelig," og heri fik han Ret.

Lidt efter lidt vaagnede Erkendelsen af, at man her stod overfor noget nyt, noget ejendommeligt. Eventyrene vandt vidt ud over Verden, og navnlig i Tyskland og England blev de modtagne med overordentlig stor Velvilje. Endelig fik man da ogsaa Syn for dem her i Digterens Hjemland, og den Dag kom, da de blev læste i Borg som i Hytte. Næsten hvert Aar kom der et nyt lille Hæfte, vel var de ikke alle lige gode, men vor Bogverden ejer i dem en Rigdom, som vi med Stolthed og Glæde kan pege paa, naar Talen er om vort lille Lands Bidrag til Aandslivets Skatkammer.

Næsten bestandig var Andersen paa Rejse; over alt i Evropa med Undtagelse af Rusland har han turet om, ogsaa Afrika naaede han, men til Amerika turde han ikke vove sig for den lange Søfarts Skyld. Rejselivets Mangfoldighed tiltalte hans Natur, over alt mødte der ham den mest storartede Hyldest, Tidens Stormænd og Rigmænd kappedes om at hylde ham, og han fandt Lise for den Tort, Kritiken bød ham i Hjemmet. „At rejse er at leve", siger han, „mine Rejser har været som straalende Eventyr."

Naar han var i Danmark, opholdt han sig mest paa sjællandske og fynske Herregaarde, thi han trivedes bedst i fornemt Selskab; han var Gæst hos Christian den VIII. paa Føhr og hos Hertugen af Augustenborg. Vinteren tilbragte han i København, gik meget i Teatret og kom stadig i Selskab; til Trods herfor fik han dog meget skrevet. Da han var 50 Aar udgav han Mit Livs Eventyr.

Samme Aar udkom en Pragtudgave af hans Eventyr med ypper lige Billeder af Kunstneren Vilh. Petersen; disse herlige Tegninger staa fast prægede i mange Sind og dukker op i Mindet, naar Talen gælde det eller det Eventyr, for den nu aldrende Slægt vil de være uløselig bundne til Historierne.

I 1875 udkom Historien om en Moder i femten Sprog det var som en Gave til ham paa hans 70. Fødselsdag.

At han, den flyvende Fugl, ikke glemte sit Fædreland i den Glædesrus, som Udlandet bød ham, ser vi af hans Ord i „Mit Livs Eventyr": „Hvor meget jeg end har rejst, og hvor megen Lykke og Hyldest jeg end har nydt i andre Lande og blandt fornemme Mennesker, Danmark blev mig dog altid Hjertelandet fremfor alle;" og det kan vi ogsaa høre i Klangen af hans dejlige Sang: „I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme".

Forunderligt opfyldtes den kloge Kones Spaadom paa ham ved den Fest, som hans Fødeby foranstaltede til hans Ære den 6. December 1867. Paa Raadhuset i en glimrende Forsamling af festklædte Damer, Embedsmænd i Uniformer og Borgere og Bønder i Kistekläderne, overrakte Borgmesteren ham med smukke Ord et Brev, der indeholdt hans Udnævnelse til Æresborger i Byen, hvor hans Vugge havde gynget. Alle Gaderne var flagsmykkede, og venlige, smilende Ansigter lyste ham i Møde fra hver en Vraa. Ved Festmiddagen paa Raadhuset blev en af Sangene sungne af et Kor af Børn, der glade omringede ham. Da Ballet om Aftenen skulde begynde, bad Festkomiteen ham træde hen til de aabne Vinduer ud mod Torvet: alle Vinduer straalede med skinnende Lys, Torvet var sort af Mennesker, fra en Sidegade lød Musik, og nu drog et langt Tog med Musik i Spidsen, med vajende Faner og lysende Fakler op mod Raadhuset.

„Der blev saa stille i mit Bryst i dette Øjeblik", siger han, „jeg kunde have knælet og løftet mine Hænder i Tak til Gud".

Sine sidste Aar tilbragte han roligt her hjemme i Danmark, lykkelig i Bevidstheden om, at „Livet dog er det skønneste Eventyr".

Hans Livs vidunderlige Eventyr sluttede, da han den 4. August 1875 drog sit sidste Suk, omgivet af trofaste Venner, paa Landstedet „Rolighed" tæt ved København.

Kristoforus.

Et Sagn.

Svøbt i en Kjortel af Kamelhaar og med et Læderbælte bundet om sin Lænd sad den gamle Eneboer Achim udenfor sin Hytte.

Dagen hældede, og Solen sank bag Bjerget langt borte.

Og Bjergets Tinde var som en luende Ild, men dets Sider stod skarpe og rene mod det solgyldne Lysvæld, som randt bag det.

Og over Bjerget svævede Skyer, der var røde som Rosers Purpur og skinnende som nymøntet Guld.

Men Achim vendte ikke Øjet did.

Hans Syn taalte ikke Lysets stærke Farver.

Med de brune, ru Hænder skyggede han for Øjnene, til Lyset dæmpedes af det kvældende Mørke.

Saa tog han Hænderne bort og lod Øjet glide ud over det mørknende Land.

Og hvor hans Øje mødte Markens Urter og Vækster, var det, som faldt der et Strejf af Lys over Urternes og Væksternes Blade.

Thi i Achims Øjne var der meget Lys.

De havde tifold mere Glans end andre dødeliges Øjne, og de kunde lyse i Mørket. Men om Dagen blændedes de af Himlens hede Sol.

Achim sad tavs og saa paa de nattedunkle Skygger, der myldrede frem i det vide Rum mellem Jord og Himmel.

Og som det blev idel Mørke omkring ham, spirede Stjernerne frem — som en gylden Sæd paa Himlens sorte Ager.

Saa rejste Achim sig. Rank og bred stod han, med det lange Skæg, der som et sølvhvidt Fossevæld randt ham ned ad Brystet.

Og han gik ind i sin Hytte og stængede Døren.

Og han satte sig oprejst paa Straalejet ved Væggen for at vaage nogle Stunder, om der ved Kvæld skulde komme fremmede rejsende.

Thi det hændte ofte, at der ved Nattetide kom rejsende Pilgrimme til Achims Hus for at bede ham føre dem over det stride Vand, der randt mod Vesten.

Den gamle Eneboer var kendt af alle Pilgrimme, og alle

agtede ham, fordi han gjorde vel mod dem, der bragte Herren Offer.

Som Achim havde vaaget nogle Stunder og hans Øjne var ved at falde til, blev der banket paa Døren.

Og der lød en Røst til ham, som sagde:

„Stat op, Achim, Herrens Tjener, og gør en Gud velbehagelig Gerning."

Achim aabnede Døren og spurgte, hvo de fremmede var.

Røsten talte:

„Jeg er Josef, Jakobs Søn, Tømmermand i Nazaret, og min Hustru, Maria, er med mig og hendes førstefødte."

Og Achim undredes, at de fremmede var saa silde paa Rejse, da de ikke var Pilgrimme. Men Josef svarede:

„Vi er Flygtninge, forfulgte af Herodes, Kongen, og vi er paa Vej til et fremmed Land."

Da bad Achim dem træde ind i Hytten, og han gav dem Brød og vild Honning til at kvæge sig paa.

Saa gjorde han sig rede og gik med dem.

Og han bar først Maria, Josefs Hustru, over det stride Vand.

Derpaa tog han Barnet paa sine Arme, og Josef gik ved hans Side.

Men da Achim fornam Barnet hvile paa sine Arme, var det som en Vægt af mange Centners Tyngsel kom over ham. Og nær var han segnet under de skjulte Kræfters vældige Byrde.

Da de havde naaet Bredden, satte Achim sig paa en Sten for at hvile. Hans Knæ rystede under ham, og Sveden traadte ud af hans Porer.

Og som han sad dér, oplystes Himlen af et mægtigt Lyn, og fra Skyen kom en Røst, som sagde:

„Achim! Det Barn, under hvis Vægt du knugedes, var den Herre Kristus, om hvem Profeterne haver talet, og som sene Tider skulle lovsynge!"

Da vendte Achim hjem til sit Hus og lovede Gud for hans Naade.

Men da det rygtedes, at Achim havde baaret Frelser-Barnet over det stride Vand, kaldte Folket ham Kristoforus, som betyder: den, der bar Kristus.

Anders J. Eriksholm.

Den første Hjælp ved Ulykkestilfælde.

Ved prakt. Læge **H. J. Tvedegaard.**

Nu til Dags er vort Land ret rigeligt forsynet med Læger og Afstanden mellem dem er ikke større — i alt Fald i de nogenlunde tæt befolkede Egne — end at man i de fleste Sygdomstilfælde tilstrækkelig hurtigt kan faa kyndig Lægehjælp. De mindre bemidlede er som Regel Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser og har derved Krav paa fri Lægehjælp og desuden fri Befordring, hvis en Patient skal køres til Lægen eller denne hentes. I Forbindelse med disse Forhold bevirker den stigende Oplysning, at man i langt mindre Grad end tidligere kvaksalvererer med daarlige Hjemmeraad, indtil Patienten er halvdød, før han kommer under passende Behandling. Der er ganske sikkert heller intet Omraade, hvor Ukyndighed kan gøre saa ubodelig Skade som der, hvor det drejer sig om Menneskers Liv og Helsen.

Der gives dog Tilfælde, hvor man ikke kan undlade at gribe ind, selv om man ikke er specielt lægekyndig, og hvor det kunde faa skæbnesvangre Følger at overlade Patienten til sig selv, indtil Lægen kan komme til Stede — nemlig adskillige Ulykkestilfælde. Jeg skal i det følgende give en kortfattet Fremstilling af, hvorledes man kan forholde sig i den Slags Tilfælde, idet jeg dog af Hensyn til Pladsen maa nøjes med at omtale de hyppigst forekommende.

Drukning. Hvis den tilskadekomne efter at være kommet op af Vandet synes skindød, saa riv straks Skjortelinningen om Halsen op. Læg ham med Ryggen opad. Skræv over ham og fat med begge Hænder om hans Underliv, hæv ham saaledes op og ryst ham godt nogle Sekunder. Idet Maven derved presses stødvis sammen, medens Hoved og Bryst hænger ned, kan det lykkes at faa en Del af det Vand ud, som maatte være trængt ind i Luftvejene. (Det er ikke sikkert, at det er saa meget, da Stemmeridsen ofte lukkes krampagtigt paa den druknende.) Det gælder nu om at faa Aandedrættet i Gang. Læg Patienten om paa Ryggen med en sammenrullet Frakke under Skulderbladene og drej hans Hoved om paa Siden. Læg Dem paa Knæ bagved Hovedet og tag fat ved Albuerne. Træk derpaa Armene kraftigt opad og tilbage i Kroppens Retning; før dem ned igen og pres dem nedad og indad mod den nederste Del af Brystkassen, som om De vilde klemme Vejret ud af ham.

Hvad De netop vil. Dernæst trækkes Armene atter tilbage og føre frem paa den angivne Maade, og saaledes bliver man ved roligt o taktfast 15—16 Gange i Minuttet. Den rette Takt faar man bed ved selv at aande ind, idet Armene trækkes tilbage, og aande u idet de føres fremad. For at kunne gøre Trækket tilstrækkelig kra tigt maa helst en Hjælper holde igen ved Patientens Hofter. E der flere komne til Stede, saa giv Ordre til at hente Lægen alt hva Remme og Tøj kan holde. For hvert Minut kan De holde ind nogle faa Sekunder for at iagttage, om den forulykkede selv ka trække Vejret; saa længe han ikke gør det, maa De troligt arbejd videre med dette saakaldte kunstige Aandedræt, hvorved Luften fak tisk kan pumpes ud og ind af Luftvejene; men saa snart han sel kan aande — og Hjertet slaar — maa han hurtigst i en varm Sen efter at være befriet for det vaade Tøj, og gnides kraftigt over me varme, uldne Stykker. Kan han synke, saa giv ham en varm Todd eller sort Kaffe. Saa imidlertid har De vel Doktoren; ham om Resten.

Overfor **Hængte** er Fremgangsmaaden omtrent den samme Husk at fatte Legemet med den ene Arm, mens De skærer Strikke over, for at han ikke skal falde til Jorden og mulig komme yder ligere til Skade. Men den, der for Alvor vil tænke sig Muligheden af at blive Redskab til at redde et andet Menneskes Liv fra Druk ning (eller Hængning), mulig endog een af sine Nærmeste, vil jeg ind stændigt raade til at øve sig i kunstigt Aandedræt paa et ande levende Menneske efter den givne Anvisning. Ellers er det rimelig vis glemt, hvis man en Gang kommer til at staa overfor dette uhyg gelige Ulykkestilfælde. Allerbedst er det selvfølgelig at faa en Læge til at vise sig, hvorledes man bærer sig ad.

Forgiftninger. Det vil ikke være formaalstjenligt her at angive de forskellige Behandlingsmetoder efter Giftens Natur. Det vil som Regel være rigtigt ikke at hente Lægen, men derimod at bringe den der har faaet Gift i sig, til Lægen, fordi der spares megen Tid derved Medens Køretøjet skaffes til Veje, kan man give Patienten saa meget lunkent Vand, han kan drikke, og saa en Finger i Halsen, til der kommer Brækning. Yder den forulykkede Modstand (Forsøg paa Selvmord, Sindssygdom), bør man anbringe en tommetyk Træpind mellem Kindtænderne for ikke at blive bidt, mens man staar der med Fingeren i Halsen paa Patienten. Send — om muligt — Bud ved en hurtig Cyklist eller pr. Telefon til Lægen (eller Sygehuset) for at alt kan være parat, naar Patienten kommer. Minutterne kan være kostbare.

Stød eller Slag paa Hovedet, f. Eks. ved Fald, kan stundom være farlige, selv om Hovedet holder. Indtræder Bevidstløshed, bør man varsomt bringe den tilskadekomne til Sengs og give ham kolde Omslag paa Hovedet. Man skal undgaa enhver Støj og Tumlen med den syge; er det f. Eks. et Barn, der er i Besøg, maa det ikke køres hjem. Hvis Bevidstløsheden indtræder en Tid *efter* Slaget, er det et meget farligt Symptom, hyppigt et Tegn paa Hjerneblødning, som i kort Tid kan medføre Døden.

Benbrud. Ved almindeligt Benbrud sørger man blot for at faa den tilskadekomne Legemsdel i et roligt Leje, indtil Lægen kan komme til Stede. En god Hjælp hertil — især for Benenes vedkommende — er en „Rullebandage“, der laves paa følgende Maade: Et tykt Tæppe — et Hestedækken er godt — lægges sammen paa langs ligesom en Dug i 3 Lag; det lægges derpaa over et langt Bord eller paa Gulvet, og 2 Personer tager fat og ruller det sammen fra begge Ender, saaledes at de mødes paa Midten af Tæppet med 2 tykke Tøjpølser. Mellem disse lægges det syge Ben, og „Pølserne“ bindes ret fast sammen med Baand eller Bændler, som 3—4 Steder stikkes under Bandagen og knyttes foroven over Benet. Selvfølgelig henter man Læge, men det jager ikke saa forskrækkeligt, som Folk i Almindelighed tror. Naar det brækkede Lem er forstandigt anbragt, er Smerterne i Reglen moderate. Til en brækket Arm kan man ligeledes udmærket anvende en Rullebandage, men af mindre Størrelse. Skal Patienten transporteres, er det dog nødvendigt, at den har noget mere Stivhed; det kan opnaas ved at rulle en Pind, saa tyk som en almindelig Spadserestok, ind i hver „Pølse“. Til Overarmen maa Bandagen være lidt kortere end denne. Den anbringes ind mod Kroppen, hvorefter Armen lægges ned mellem Tøjrullerne, som dernæst sammenbindes om det beskadigede Lem, saaledes som før angivet, hvorefter hele Historien fæstes til Kroppen ved Hjælp af et Haandklæde om Brystet. Til Underarmen maa Rullebandagen godt være noget længere og anbringes i et Armklæde — et firkantet stort Tørklæde eller en stor Serviet, som lægges sammen til en Trekant. Snipperne knyttes sammen bag Nakken, det øvrige ligger foran paa Brystet, danner der en bred Løkke, hvori Armen bekvemt kan hvile. Til disse mindre Rullebandager er et blødt uldent, stort Sjal udmærket. Der gives flere andre gode Metoder til foreløbig Behandling af Benbrud. Hovedsagen er, at Brudenderne forhindres i at gnide mod hinanden eller køre rundt i de omgivende Bløddele, hvilket for det første forvolder stærke Smerter og for det andet fremkalder forstærket Blødning.

Hvis Benpiberne stikker gennem Huden, er det en meget farlig Biomstændighed. Man vil gøre bedst i ikke at vadske Saaret ud. Er man ikke meget dreven i Saarbehandling, risikerer man derved at bringe Smuds fra den omgivende Hud ind i Saaret, hvilket her, hvor et lille Saar fører ind til et stort, blodfyldt Hulrum er langt farligere end ved et almindeligt aabent Saar. Dæk hellere Saaret med absolut rent — om muligt nystrøget — Linned eller med Sygevat af en umiddelbart forinden med rene Hænder aabnet Pakke; men i øvrigt bør man afholde sig fra enhver Behandling før Lægens Ankomst. Transport af den tilskadekomne maa saa vidt muligt undgaas.

Forbrænding kan finde Sted ved Ild, varme, faste Genstande eller hede Vædsker. Er der gaaet Ild i et Menneskes Klæder, gør man bedst i at kaste det ned og kvæle Ilden med en Dyne, eller hvad man har ved Haanden. Dernæst kan man hælde Vand paa for yderligere at slukke og for at afsvale Klæderne. I alvorligere Tilfælde er Lægehjælp nødvendig. Indtil den kan faas, vil jeg tilraade blot at tildække Brandsaarene omhyggeligt for at forhindre Luftens direkte Adgang. Lettere Tilfælde kan forbindes med Borvaseline eller „Æggeolie“ (som vel at mærke ikke har noget med Æg at gøre, men blot bestaar af lige Dele Kalkvand og Linolie). Har der dannet sig Blærer paa Huden, maa man prikke Hul paa dem med en Naalespids, som man i Forvejen har holdt et Par Sekunder over Glasset paa en tændt Lampe, hvorved Spidsen desinficeres.

Saarbehandling. Beskadigelse af Bløddelene, Hud og Kød er jo saa almindelig, at de fleste i større eller mindre Grad kommer til at gøre Bekendtskab dermed. Mange af den Slags Beskadigelser er saa ubetydelige, at man ikke anser det for nødvendigt at søge Lægehjælp derfor, og sandt at sige gaar det jo ogsaa i Reglen godt selv ved en uhensigtsmæssig Behandling — eller ingen Behandling —, men undertiden ser man unægtelig højst uheldige Følger af Ukyndighed og Ligegyldighed paa dette Omraade.

Det, som for det meste først interesserer Folk stærkt ved et tilføjet Saar, er Blødningen. Hvis den ikke er meget stærk, skal man nu imidlertid ikke være altfor ivrig efter at faa den standset. Det udstrømmende Blod tager nemlig med sig en god Del af de Kim (Bakterier), der som Regel føres ind i Saaret ved Beskadigelsen og som ved at holdes tilbage senere kunde give Anledning til Betændelse — Bolskab — og forsinket Heling. Det gælder nemlig om ved al Saarbehandling først at faa fjernet alt Smuds, der prak-

tisk set altid indeholder Betændelseskim, og dernæst at forhindre en senere Forurensning. Er dette ikke lykkedes fuldt ud, maa der være sørget for, at Betændelsesvædskerne kan slippe ud af Saaret, ellers faar man lettelig den med Rette frygtede Blodforgiftning. Rensning og Forbinding af et Saar fordrer, naar den skal være grundig og god, større Indsigt og Øvelse, end man maaske er tilbøjelig til at tro, og bør i betydelige Tilfælde overlades til Lægen. Beslutter man sig hertil, skal man helst ikke gøre andet end skylle med godt lunkent, kogt Vand i rigelig Mængde, saa vidt muligt uden at berøre Saaret, og derefter tildække det med fuldstændig rent Linned eller endnu bedre med Sygevat af en umiddelbart forinden aabnet Pakke. Det holdes godt fast mod Saaret ved et Bind eller et Tørklæde. Fremfor alt maa der bestemt advares mod at smøre Olie eller Vaselin paa det friske Saar eller dets Omgivelser — det vanskeliggør den senere Rensning (Desinfektion). Vil man selv paatage sig Behandlingen, kan man med Midler, som altid let kan skaffes hurtigt til Veje, gaa frem paa følgende Maade: Kast 3—4 ikke for smaa linnede Klude i en Kasserolle kogende Vand. Lad dem koge mindst 5 Minutter. Benyt denne Tid til at vadske Deres egne Hænder grundigt med varmt Vand og grøn Sæbe. Lad Kasserollen med det kogte Vand og Kludene blive anbragt i en Spand koldt Vand, saa det kogte Vand afkøles, til det er godt lunkent. Tag een af Kludene og læg den i selve Saaret. Vask den omgivende Hud i god Udstrækning grundigt af med varmt Vand og Sæbe og skyl af med det kogte Vand. Fjern nu den Klud, der var anbragt i Saaret, og vadsk dette godt ud med en ny kogt Klud. Vær ikke bange for at fjerne sammenløbet Blod, selv om derved foraarsages ny Blødning — pjask rigelig kogt Vand paa. Endelig tages den sidste kogte Klud og holdes fast ned mod Saaret nogle Minutter, saa vil Blødningen i Reglen standses. Har man Karbolvand ved Haanden, kan det være meget godt at give det hele en Omgang dermed til sidst, men der maa advares mod at slaa af paa den almindelige Rensning i Tillid til Karbolvandets bakteriedræbende Evne, som i et Saar ikke er saa særdeles bevendt, hvis det ikke er meget stærkt — og i saa Fald nedsætter det det levende Vævs Tilbøjelighed til at læge til.

Nu skal Saaret forbindes. Det bedste Forbindingsmateriale er rent (sterilt) Sygevat. I Mangel deraf kan man godt foreløbig hjælpe sig med den sidste kogte Linnedklud, der trykkes godt af og lægges mod Saaret med en Side nedad, som helst ikke har været i direkte Berøring med ens Haand efter Kogningen. Saa et Bind om, men ikke for løst! Det har Lægfolk altid Tilbøjelighed til. Et ud-

mærket Forbindingsmateriale er for øvrigt nystrøget Linned, da Varmen fra Strygejernet virker desinficerende; det har desuden den Fordel at være tørt, saa det bedre kan suge Saarvædskerne. Den første Forbinding maa helst ligge 3—4 Dage, saa blødes den op i kogt Vand, og en ny anlægges. Stærkt forurensede, knuste Saar maa helst behandles med Borvandsomslag, som skiftes daglig. (Borvand, som har henstaaet en Tid, maa gives et Opkog før det benyttes.) Plastre skal man nødigt anvende — de er urenlige og holder Saarvædskerne tilbage.

Hvis Blødningen er meget stærk, det vil navnlig sige, hvis Blodet kommer stødvis sprøjtende, maa man søge til Lægen, dels fordi selve Blødningen kan blive farlig, dels fordi Folk under disse Forhold ikke har Koldblodighed nok til at rense Saaret omhyggeligt. Blødning fra en mindre Pulsaare standses uden stor Vanskelighed ved at lægge et Stykke rent Linned flere Gange sammen og binde det fast ned mod Saaret, hvorefter den beskadigede Legemsdel lejres højt. Overfor en stor overskaaret Pulsaare forslaar denne Fremgangsmaade ikke; det stærke Blodtryk vil stadig drive Blodet gennem Forbindingen. Saa maa man hellere sætte en Tommelfinger lige paa det Sted, hvorfra Blodet sprøjter frem, og klemme til, hvorved Aaren trykkes sammen. Er man derved bleven Herre over den værste Blødning, kan det være praktisk at lægge et Bind om Fingeren og det saarede Lem i Forening — stramt —, for ikke at blive træt af at holde, indtil Lægen kan faa Tilfældet under Behandling.

Blodaarebristning er ikke ualmindelig hos Folk, hyppigst ældre Kvinder, med de velbekendte Aareknuder paa Benene. Den derved foraarsagede Blødning kan blive farlig, men er for øvrigt let at standse ved at lejre Benet højt og anlægge en nogenlunde fast Forbinding.

Næseblod standses i Reglen temmelig hurtigt, naar Patienten sidder op, kun let forover bøjet, og trækker Vejret roligt og ret dybt gennem Munden og samtidig undgaar at snøfte og snuse og pudse Næsen. Et Stykke Linned eller en Svamp, dyppet i koldt Vand, kan man lægge over Næseryggen.

En hyppig Følge af Beskadigelser af forskellig Art er **Besvimelse.** Mærker den tilskadekomne – nok saa hyppig for Resten en, der er Tilskuer ved Behandlingen —, at det begynder at sortne for Øjnene, og at „Stuen løber rundt“, saa sørg for at vedkommende snarest kommer til at ligge ned med Hovedet lavt. Er han allerede falden om af sig selv, saa lad ham endelig ligge! Løs Klæderne om Hals og Bryst og stænk ham med lidt koldt Vand i Ansigtet. Saa gaar det snart over.

Af Belysningens Historie.

Menneskeslægten gaar stadig fremad, Skridt for Skridt tilkæmper den sig Herredømme over Naturen; alt det skabte maa efterhaanden underlægge sig Menneskeaandens Magt, selv det ringeste bliver ikke overset, alt kan det jo tjene til Oplysning for Videnskaben og derigjennem faa praktisk Betydning.

Belysningens Historie giver et godt Eksempel paa hele denne Fremgang, om den end ikke er af stor Betydning som saa meget andet i Civilisationens Historie.

I de tidligste historiske Tider nøjedes Mennesket med det Lys, Baalets flakkende Flammer kunde afgive, om Baalet samledes de til Raadslagning, det dannede Stammens Samlingssted, samtidig tjenende til Opvarming og Belysning. Senere kom Fakler og Lyspinde af harpiksholdigt Træ i Brug, da Fordringerne til Hjemmets og Dragtens Komfort var steget saa meget, at Dagen ikke altid slog til at udføre Arbejdet. Ved det svage, osende Lys blev der spundet og vævet.

Saa kom de første primitive Lamper i Brug, smaa Skaale, der fyldtes med Planteolie eller Tran og med en løs Væge, som hvilede i en lille Tud paa Skaalens ene Side.

I Begyndelsen bestod Vægen af en Stump marvfyldt Siv, senere af en Tot Uld eller Tøj. Man havde egentlig nu gjort et stort Fremskridt, Lampen gav vel kun svagt Lys, men den brændte roligt, ligesom man ogsaa nu ved Paafyldning af ny Olie selv kunde raade for Belysningens Varighed.

Noget senere kom de egentlige Lys i Brug, de tilberedtes i Begyndelsen alene af Voks, men da dette var temmelig dyrt, kunde kun de rigeste Klasser af Samfundet tillade sig en saadan Luksus, og det endda kun ved Højtiderne. Gaver af Lys til Kirkerne var da ogsaa meget ansete, for dem kunde man købe Syndsforladelse og Sjælemesser, og saaledes levere Bevis paa sin Fromhed. Senere lærte man at lave Lysene af billigere Stoffer, navnlig Talg, saa at de mindre velstillede Klasser ogsaa kunde faa Del i Behageligheden; Lyset vedblev nu Aarhundreder igennem at være næsten eneraadende.

Det er egentlig først i det nittende Aarhundrede, Oplysning med Lamper er kommen saa stærkt i Brug; dette hænger navnlig sammen med Opfindelsen af Lampeglasset og Opdagelsen og Anvendelsen af Petroleum. Det, som forhindrede Lampernes Femtrængen, var navnlig den ubehagelige Os, de udbredte; Lampeglasset, der egentlig er det samme som en Skorsten, hjælper til at Forbrændingen bliver fuld-

stændigere. Det skal være være opfundet midt i det attende Aarhundrede af en fransk Apotheker.

Mange snildt udtænkte, men tillige meget indviklede og upraktiske Systemer, kom i Brug; man var inde paa den rette Vej, Konstruktionerne blev simplere og simplere, indtil sluttelig Petroleums Anvendelse førte til den sidste afgørende Revolution paa Olielampernes Omraade.

Og saa er man endda ikke standset paa dette Punkt, Lyset maatte gøres stærkere og stærkere, navnlig af Hensyn til Videnskaben og Tekniken, Menneskeaanden søgte derfor, samtidig med at den arbejdede for Olielampens Udvikling, audre Belysningskilder, der kunde overgaa denne.

Gassen blev mere og mere anvendt, efter den fulgte det elektriske Lys, der med sine blændende Straaler næsten forvandler Nat til Dag, — og Udviklingen er sikkert ikke dermed sluttet.

Ovenfor har nærmest Belysningen i Husene været omtalt, denne er jo ogsaa den væsentligste; men sikkert har Fremgang i ikke mindre Grad fundet Sted for Gadebelysningens Vedkommende. Det er ikke mange Aarhundreder siden, Gaderne hvilede i et ægyptisk Mørke, hvor hver maatte klare sig med sin Hornlygte; først sent kom Tranlamperne i Brug, men det var dog først, da Gassen fandt Anvendelse, der kom Fart i Forholdene, og den samme Udvikling har da fundet Sted som for Husbelysningens Vedkommende, og maaske endog i nok saa høj Grad. Sikkert vilde en af de gode, gamle Borgere fra Begyndelsen af nittende Aarhundrede gøre store Øjne, om han kunde staa op af sin Grav og vandre en lille Aftentur gennem en Storbys lysfyldte Gader.

Overtro blandt Kafferne.

Kafferne er, skønt de er et Folk, som har ret gode Betingelser for Kultur, overordentlig overtroiske, de nærer saaledes ligefrem Rædsel for Hekse og Trolddom. Bliver en Kvinde mistænkt, Beskyldningen behøver blot at bestaa i, at hun har nedgravet et eller andet, en Stump Træ eller Ben, i ond Hensigt, bringes hun straks for Stammens Høvding, og pines til hun tilstaar. I Almindelighed bindes hun fast til en Myreture og anfaldes da af de rasende Smaadyr, der med deres skarpe Kindbakker bider hende overalt paa det nøgne Legeme; Smerterne efter de utallige Smaasaar skal være aldeles uudholdelige. I Almindelighed tilstaar hun da ogsaa, hvorpaa hun enten piskes til Døde eller styrtes ned fra en Klippe.

En morsom Fejltagelse.

Den Dag i Dag bærer en af Sydamerikas største Floder Navnet Amazonfloden, og sikkert vil den endnu i mange Aar føre dette Navn, skønt det er fremkommen som Følge af en ret pudsig Fejltagelse. De Rejsende, der først opdagede og besejlede den store Flod, gav den Navn efter de Indianerstammer, som boede ved dens Bred. De antog, at Stammernes Krigere var Kvinder, en Slags indianske Amazoner, dette var imidlertid ikke Tilfældet, i Virkeligheden var Krigerne Mænd; de havde den Skik at rykke Skæghaarerne ud, og bar langt, ofte flettet Haar, der holdtes sammen ved Kamme, derved fik de et kvindeligt Udseende; Kvinderne derimod lignede Mænd, Haaret bar de temmelig kort og smykkede det med Fjer, ligesom de ogsaa i Tatovering og Dragt lignede Mændene af andre Stammer.

„Florentinere".

Saaledes kaldes de fine italienske Straahatte, som var særlig paa Mode i Aarhundredes Midte, nu anvendes de næppe saa meget, men den Tid kommer sikkert nok, hvor de atter bliver taget i Brug. De er særlig i Florens og Pisa, de to norditalienske Byer, at Straahatteindustrien drives; den indbringer aarlig flere Millioner Kroner, og naar man ser hen til, at Materialet, hvoraf Hattene laves, kun er yderst lidt værd, maa en saadan Industri, der af et værdiløst Stof frembringer saa værdifulde Genstande, absolut roses. At ægte Florentinerhatte er saa dyre, skyldes altsaa kun Arbejdslønnen, denne er saa stor, at Indbyggerne i Arnodalen, hvorfra de fleste Hatte udføres, aldeles ikke give sig af med andet Arbejde, selv ikke Husmødrene, der lader Husets Arbejde udføre ved andre.

Straaet, der anvendes, vokser i Bjergene; det er navnlig Straaet af en Slags Sommerhvede, som kaldes Marzolano; det er meget tyndt, men tillige fast. Kort før Kornene dannes, rykkes det op og bindes i Knipper, hvorpaa det nogle Døgn udsættes for Solens og Duggens Paavirkning for at bleges. Regn derimod taaler det ikke, da Straaet derved bliver plettet og kun kan anvendes til farvede Hatte. Den øverste Del af Straaet er den fineste, den flettes med syv eller ni Straa til smalle Baand, der glattes med Trækøller og Valser, hvorpaa Hattene sys over Træmodeller.

Overtro blandt Javaneserne.

Indbyggerne paa Øen Java nærer den besynderlige Overtro, at en Due, naar den bliver hundrede Aar gammel, istedet for almindelige Æg lægger Diamantæg. Naturligvis anvende de derfor al tænkelig Omhu paa at pleje de kostbare Dyr og holde dem i Live de hundrede Aar; desværre er det ikke lykkedes dem endnu.

Passionsblomsten.

De fleste kende, i al Fald af Navn, en Slyngplante, der kaldes Passionsblomsten, som ofte dyrkes i Stuerne. Der er det mærkelige ved denne Blomst, at man i den har villet finde Sindbilleder paa Christi Lidelse, deraf ogsaa dens Navn.

Planten stammer fra Amerika og blev bragt til Europa af Christoffer Columbus. Spanierne, der i religiøs Henseende er temmelig fanatiske, gav den Navnet „Lidelsesblomsten", fordi de i den troede at opdage Billeder af Tornekronen, Naglerne og Christi fem Vunder. At der skulde ikke saa lidt Fantasi til at opdage alt dette, behøver vel næppe at siges, men i og for sig er det jo en køn Tanke, at Christi Lidelser for Verden saaledes skulle være indprægede i en af Naturens skønne Frembringelser.

MESSEN

44

KØBMAGERGADE.

Konfektionsafdelingen

anbefaler

Største Lager paa Pladsen af

Kaaber * Overstykker * Spadseredragter

(saavel billige som ganske elegante).

Stort Lager af Pelsvarer.

Alt af eget Fabrikat.

Etablissementet lukkes Kl. 6.

Udkommer daglig.

Abonnementspris i Kjøbenhavn 1 Kr. 50 Øre. Udenfor Kjøbenhavn (iberegnet den forhøjede Porto) 1 Kr. 75 Øre. I Provinserne modtages Abonnement paa kgl. Postkontorer samt hos ethvert Bladbud. I Kjøbenhavn pr. Maaned 50 Øre, pr. Uge 15 Øre, enkelte Nr. 2 Øre. Søndags-Nr. 3 Øre.

Aftenposten.

Søndag indbefattet.

Abonnement og Avertissementer modtages fra 8 Morgen til 7 Aften i Aftenpostens Expeditionskontor, Ved Stranden 18, Kjøbenhavn K. Avertissementspris 15-20-25 Ø. pr. Petitl. Annoncer til Optagelse næste Dag maa indleveres inden Kl. 3 Eftermiddag. Telefon: Redaktion 4737, Expedition: fra Kl. 8—7 Nr. 93, efter Kl. 7 1017.

Danmarks rigest illustreret Dagblad,

hvortil daglig medfølger Tillæg saa som: Landboblad, Haandværkertidende, Avertissementstidende og Søndagstillæg, har Bud til Alle ved sit omfangsrige, belærende, oplysende og underholdende Stof, og Læsere og Redaktion staar i stadig Forbindelse ved Rubriken: * * * * * * * * * * * Spørgsmaal og Svar. * * * * * * * * * * *

Enhver Abonnent er, **naar** han har været Abonnent i 13 Uger, forsikret for

200 Kr.

mod Død ved **uforskyldt Ulykkestilfælde.**

E. Frandsen & Meyer.

Telef. 895. Grundlagt 1859.

Vestre Boulevard 25. Kjøbenhavn,

anbefaler i **udsøgte** Kvaliteter til **laveste** Dagspriser

Kunstgødninger, saavel Superfosfater, Thomas Fosfatmel, Fiskeguano, Benmel, Chili-Salpeter som **vore specielle Blandingsgødninger.**

Kaligødninger, 12 pCt. Kainit, 20 pCt. Kalisalt og 37 pCt. Kaligødning.

Faxe Koral-Gødningskalk, fint pulveriseret, indeholdende i Tørstoffet ca. 99 pCt. kulsur Kalk.

Fjerkræfodere, ægte Kødfodermel, Havremel, Hønsefoder, Kyllingefoder, **Kraft-Foderstoffer** til Høns, Kyllinger, Ænder, Ællinger, Kalkuner, Kreaturer, Svin, Grise etc. **med det største Indhold af kvælstofholdige Næringsstoffer (Protein) og Fedt til herhjemme ukendte lave Priser.**

Kalkskaller, hele, tørrede og rensede. **Foderskaller,** renharpede, tørrede og knuste. **Kalkfodermel,** fint pulveriseret.

Vore Kalkprodukter ere fortrinlige til Høns og andet Fjerkræ. **Priserne** have aldrig været saa lave, som netop nu.

Foder-Benmel, det fortrinligste Middel mod Stivsyge hos Kreaturer, Svin, Grise og alle andre Husdyr.

Mineralske Olier til Maskiner, Cylindre, Centrifuger, og Motorer. Maskinfedt, Pudsetvist, Fernis, Tran, Tjære, Bageri-Raps og Linolie etc.

Karbolineum, det bedste og absolut billigste Beskyttelsesmiddel for Træ- og Murværk.

Vognsmørelser, **sort** og **gul,** i Fustager, Træ-æsker, Blikdaaser og Blikspande

Portland Cement, fineste **danske** Mærke, i Fustager og i Sække. **Altid friskbrændt.**

Tagpap, **sandet** og **usandet,** i hele eller gennemskaarne Ruller, Taglak, Tagpapsøm.

Kreolin, Lysol og Solutol i **ægte, rene** og **giftfri Kvaliteter.** De bedste Midler til **Kreaturvask** og til **Desinfektion** af Stalde etc.

Tilbud gives paa Forlangende.

Laveste Priser for større Poster. **Agenter antages.**

Trolddom og Kærlighed.
Lærebog i de hemmelige Kunster,
hvorved Kærlighed indgydes, opretholdes og tilintetgøres.
Pris 1 Kr.

Hvad alle Kvinder bør vide.
En Bog for Kvinder af en Kvinde.
Belæring for Hustruer og Mødre
ved **Erna Juel Hansen.**
Pris 4 Kr.

Sendes fra **R. J. Stjernholms Forlag,**
Kongensvej 16. København F.

Den bedste Underholdning for store og smaa er Fotografien. Med Ennas Fotografi-Apparater kan Enhver straks fotografere overalt. Pris fra 5 Kr. med komplet Tilbehør. Letfattelig Anvisning medfølger. Garanti for ethvert Apparat.

Skriv efter Prisliste
som sendes gratis. Telefon 19074.
„Amatør-Fotografen",
Vimmelskaftet 47,
København.

Vil De være god imod Deres **Tøj, Ansigt, Hænder** og **Pengepung**
da brug kun
Heymann Blochs dampkogte Normal Marseillesæbe
og
„Heymann Blochs Toiletsæbe".
Begge Sæber faas overalt.

Den bedste og billigste, selvblankende Lædersværte, som findes i Handelen, er **„Primus"** fordi:

en Blikdunk, indeholdende 3 Fl. fineste Lædersværte,
kun koster 1 Krone.

„Primus" blanker overordentlig smukt, er absolut holdbar, og et fortrinligt Middel til Vedligeholdelse af alle Lædersager.
Faas tillige i $^1/_2$ Dunke à 60 Øre.

Ny Vestergade 64. **Buchs Farvefabrik,** Kjøbenhavn B.

For Sadelmagere og Vognmænd samt andre større Forbrugere af Lædersværte vil det være en stor Besparelse at anvende **„Primus"** i Blikdunke.

Ægte hvid Oportovin

den eneste Sygevin der er

anbefalet af Læger

Cognac, fin Champagne

Mrk. Pris pr hel Flask **2 Kr.**

Do., Salignac .... **Pris pr. hel Fl.** 1,50, 2 og 3 K
Do., Drue Espanol & Main dorée — — 1,00
Do., Stjerne .... — — 0,85

Endvidere mine fortrinlige **Kirkebærvine** og øvrige dansk Frugtvine à 75 Øre pr. Fl.

St. Croix Rom paa en Pots Dunke, inklusive Dunk **1 Krone** samt alle andre **Vine & Spirituosa** i bedste Kvaliteter anbefales.

Peter Buch,

Helmerhus, V. Boulevard 13, Kjbhvn. B

Mine Varers **gode** Renomé turde være den bedste Borge for deres Godhed.

Gak til

MAGNUS HANSEN

og bliv viis.

Ca. 1/2 Million **brugte Bøger.**

Skolebogsforretning: Nørrevoldgade 11.

Absolut **største** Lager af **brugte Skolebøger.**

Magnus Hansen's Eftfl s Litteratur-Afdeling } **Nørrevoldgade 19. Gl. Kongevej 134.**

Vejrspaadomme for 1905.

„Mennesket spaar, men Gud raa'er".

Januar: 1.—8. Koldt og klart. 9.—15. Sne og Kulde. 16.—24. Klar Frost. 25.—31. Smukt Vejr med lidt Sne.

Februar: 1.—7. Blæst og Sne. 8.—13. Vekslende, lidt mildere. 14.—22. Blæst og Kulde. 23.—28. Foranderligt.

Marts: 1—8. Mildt Vejr. 9.—20. Storm og Kulde. 21.—25. Regn og Sne. 25.—31. Smukt Vejr.

April: 1.—10. Smukt Vejr. 11.—19. Koldt, uroligt. 20.—25. Blæst og Regn. 26.—30. Klart og mildt.

Maj: 1.—5. Mildt. 6.—15. Koldt og klart. 16—20. Tør Blæst. 21.—25. Vekslende. 26.—31. Regn.

Juni: 1.—12. Varmt og smukt. 13.—21. Uroligt med Blæst og Regn. 22.—30. Mildt og smukt Vejr.

Juli: 1.—8. Uroligt Vejr. Byger. 9.—15. Regn og Varme. Torden. 16.—24. Smukt og mildt. 25.—31. Blæst.

August: 1.—10. Meget varmt. Torden. 11.—20. Byger, ustadigt. 21.—31. Blæst, smukt Vejr.

September: 1.—10. Tørt blæsende. 11.—20. Klart og varmt. 23.—31. Regn.

Oktober: 1.—8. Uroligt, Blæst og Regn. 9.—16. Smukt. 17.—25. Blæst og Kulde. 26.—31. Klart og koldt.

November: 1.—7. Smukt Vejr. 8.—16. Regnbyger. 17.—23. Storm og Rusk. 25.—30. Urolig Luft. Kulde og Snebyger.

December: 1.—10. Sne eller Regn. 11.—20. Frost. 21.—24. Sne og mildt. 25.—31. Stille. Stærk klar Frost.

Paa undertegnedes Forlag udkommer:

„Den nye Almanak"

for Aaret 1904.

Denne Almanak indeholder en Mængde udmærkede Fortællinger, rigeligt forsynede med smukke Billeder.

Almanakken faas i tre Størrelser til 50 Øre, 75 Øre og 1 Kr.

N. C. Roms Forlagsforretning,

Jernbanegade 5. København B.

Grundlagt 1888. Telefon 5621.

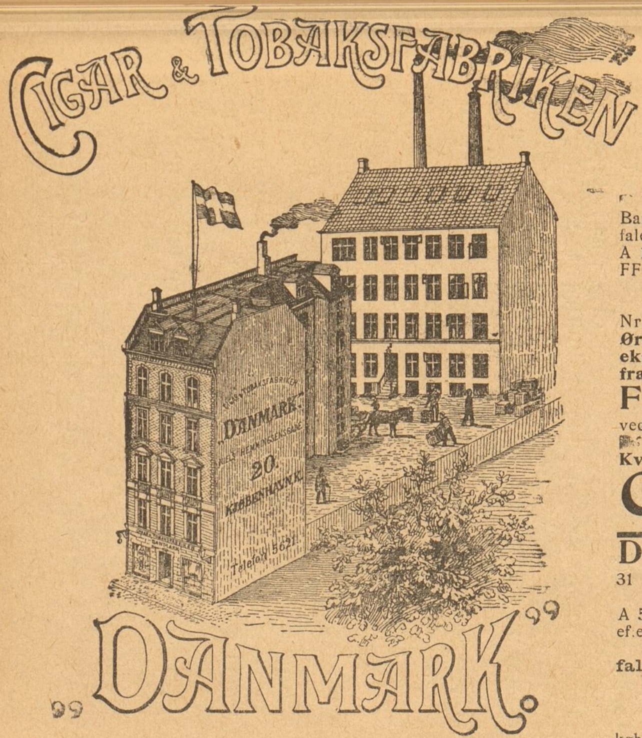

for direkte Salg til Forbrugerne.

Cigar- og Tobaksfabriken „Danmark"

Niels Hemmingsensgade 20, København K.

anbefaler sit fortrinlige Fabrikat til Forbrugere direkte.

Ved Køb af **Tobak** gives **32 pCt. Rabat** og pr. 9 Pd. franko Bane; over 100 Pd. **ekstra 6 pCt.** uden gratis franko. Særlig anbefales: Bryst Kanaster A 1,34, B 1,00, C 0,84. Normal-Tobak (nikotinfri) A 1,00, B 0,80. * Melange 1,00, ** 1,50, *** 2,00. Fin Portorico 1,00, FF Portorico 1,34; rød Tonnenbojer Portorico 1,00.

Volle Knaster og sort C Nr. 1 100 Øre, Nr. 2 80 Øre, Nr. 3 70 Øre pr. Pd. ÷ 32 % koster Pd. henholdsvis **68 Øre,** ca. **54 Øre,** og ca. **48 Øre franko pr. 9 Pd.,** og derfra gaar endog 6 % **ekstra,** naar der tages 10 Pd. og derover ad Gangen **uden gratis franko.**

Fin let Portorico (grøn Etiket) koster **68 Øre** ÷ 32 % Rabat **kun ca. 46 Øre** Pd. franko ved 9 Pd., over 10 Pd. **ekstra** 6 %.

Fabriken „Danmark" indlader sig **ikke paa at omveksle Kvaliteterne** i Mærkerne.

Cigarer til Fabrikspriser: pr. 5 Kasser 5 %; pr. 10 Kasser 10 %. Specielt anbefales: **Trabukos Palander** pr. 100 3 Kr. 20 Øre. **Pluk:** 101 Stk. 4 Kr.

Doris Cigaren (Keglefaçon) **pr. 100 Stk. 3 Kr. 50 Øre;** pr. 500 Stk. 16 Kr. 63 Øre; pr. 1000 Stk. 31 Kr. 50 Øre.

Laura (Brasil Cigar) pr. 100 Stkr. 5 Kr. **Havanna-Udskud:** A 5 Kr., B 4 Kr. 50 Øre pr. 100. **Smaa Havanna Lilleput** (meget efterspurgt) **2 Kr. 50 Øre pr. 100 Stkr.**

Forlang Fabrikens udførlige Priskurant med Anbefalinger fra Kunder.

Hr. Sognepræst **E. P. Selchau** i Birkerød skriver:

„Fabriken „Danmark"s Volle Knaster 1, og Rook 3, som jeg har købt stadig i Løbet af 12 Aar, er i Forhold til Prisen fortræffelig."

Paa undertegnede Forlag udkommer for 1905:

P. Holt: Lommebog for Landmænd

40. Aargang.

Denne overordentlig udbredte Lommebog indeholder blandt andet følgende **særdeles nyttige,** og for enhver driftig Landmand for en stor Del **uundværlige Meddelelser, Tabeller, Regnskabs- og Noteringsblade.**

Kalender for 1905. Markedsfortegnelse. Det danske Kongehus. Statsraadet. Rigsdagens Medlemmer. Landboforeninger og landøkonomiske Selskaber. Statsdyrskuekommissionen. Statens landøkonomiske Konsulenter. Institutioner og Foreninger m. v. af særlig Interesse for Landmænd. Kandidater, afgaaede fra den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Landbo- og Folkehøjskoler. Om Landøkonomibygningers Opførelse og Indretning. Fodringsmidlernes gennemsnitlige Indhold af fordøjelige Bestanddele. Fodernormer for Husdyrene. Grosserersocietetets Notering for fineste Smør. Dansk Frøkontrols Gennemsnitstal. Græsmarkers Behandling. Frøblandinger m. m. Samling af Midler mod Sygdomme hos Husdyrene. Aldersgrænsen for Pattedyr. Parringsforholdet og Parringsdriftens Varighed. Drægtighedskalender. Fordeling af Danmarks Jordbrug efter Størrelsen af deres Hartkorn. Mængden og Værdien af Danmarks Ind- og Udførsel af Smør og andre Fedevarer, Kreaturer og Kornvarer. Kapitelstaksterne. Vejrforholdene i Danmark. Mønt-, Maal- og Vægtforhold i Ind- og Udland. Omsætning af udenlandske Mønt-, Maal-, Vægt- og Prisforhold til tilsvarende Forhold i Danmark. Forholdet mellem den hollandske og den danske eller engelske Kornvægt. Omsætning af engelske Smørpriser pr. Centweight til danske Priser pr. Pd. Beregning af runde Træers Kubikindhold. Forholdet mellem forskellige faste og flydende Legemers Rumfang og Vægt. Annuitets-, Amortisations- og Rente-Tabeller. Udtog af Jagtlovgivningen. Om Stempellovgivningen. Post- og Telegramtakster. Jernbane-Personstakster

Noteringskalender for 1905. Tabeller til Optegnelser vedkommende Jordbruget og Mejeriet samt en hel Del andre nyttige Regnskabs- og Noterings-Tabeller.

Holts Lommebog for Landmænd 1905

koster indb. i Shirtingsbind 1 Kr. 75 Øre, i Læderbind 2 Kr.

P. Holts Lommebog for Forretningsfolk.

28de Aargang for 1905

udgør en hel lille Statskalender med mangfoldige af enhver Forretningsmand og **Privatmand** ofte savnede Oplysninger.

Pris indb. i Shirtingsbind 1 Kr. 75 Øre, i Læderbind 2 Kr.

Faas gennem alle Landets Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Hver Mands Ret.

Uundværlig Haandbog for den danske Landbostand,
indeholdende
Uddrag af alle de Love, der har særlig Interesse for Landboere.

Der foreligger i vor Litteratur flere Lovsamlinger, men saa vidt vi ved, er ovennævnte Samling den første **der udelukkende er beregnet for Landboerne**, og der er derved givet den mindre Ejendomsbesidder en praktisk Vejleder i Hænde, ved Hjælp af hvilken han i paakommende Tilfælde kan komme til Kundskab om Begrænsningen af sine **Rettigheder** og **Pligter**.

Denne ny, fuldstændig omarbejdede Udgave, indeholder et fyldigt Uddrag af **alle de ny udkomne Love**, der er udkommet i de senere Aar. At Bogen derved er blevet betydeligt større end tidligere vil Køberne næppe fortryde, naar de i denne Samling vil kunne finde **alle de gældende Lovbestemmelser, der har væsentligst Betydning for dem i det daglige Liv.**

Faas i enhver Boglade.

Pris hæftet **3 Kr. 50 Øre**, smukt indbunden **4 Kr. 50 Øre.**

Enhver bør købe Bogen

Hver Mands Brev- og Formularbog.

Denne Bog tør siges at »afhjælpe et længe følt Savn«, idet den fremtræder i en Skikkelse, der gør den ganske anderledes brugbar i **Menigmands Haand** end alle tidligere udkomne Bøger af denne Art, og søger sit væsentlige **Fortrin i en jævn, sund og folkelig Stil.** Bogen, der indledes med nogle almindelige **Regler for Brevskrivning og Tegnsætning** og indeholder en Række **Familiebreve af alle Arter, Kærligheds-breve og Svar, forskellige Henvendelser og Anmodninger, Anbefalinger, Bekendtgørelser og Annoncer i Aviserne, Regninger og Kvitteringer, Klager og andre Skrivelser til Sogneraad, Amtsraad, Præster osv., Vejledning til Affattelsen af de almindeligst forekommende juridiske Dokumenter**, slutter med en **alfabetisk ordnet Fortegnelse over de Titler, som Rangspersoner og højere staaende betitlede Personer kan gøre Krav paa.** For Landbostanden vil Bogen være af **særlig** Betydning ved sit **rige Udvalg af allehaande Skrivelser til kommunale Myndigheder**, angaaende **Skatte-** og **Vejvæsen, Vandløbs-** og **Hegnsspørgsmaal, Tyendesager, Snekastningsarbejde** osv. I denne Retning tør man dristig udtale, at ingen tidligere udkommen Brevbog har afgivet en saa paalidelig og omfattende Vejledning, som den, der findes i nærværende Bog.

Pris indb. 1 Kr. 50 Øre.

Faas i alle Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning.

En af de Opgaver, som i vor Tid overfor Landbruget staar i første Række, er **almindelig** Indføring af en **ordnet Regnskabsføring**, der kan give en paalidelig Oversigt.

Med dette Maal for Øje har Hr. Gaardejer, Amtsraadsmedlem **C. Jacobsen**, og Lærer, Sekretær for Horns Herreds Landboforening **L. P. Andersen** udarbejdet en

Regnskabsbog for mindre Landbrugere.

Man vil ved Gennemsyn af denne finde, at Forfatterne er praktiske og regnskabskyndige Mænd, der her utvivlsomt har løst en samfundsnyttig Opgave, som fortjener at bemærkes og at **udnyttes.** Regnskabsbogen er netop affattet paa en saadan Maade, at enhver Landbruger let vil forstaa at føre samme og **nemt vil kunde overkomme** Arbejdet, der er forbundet dermed. Og han vil snart faa dette Arbejde kært, naar han efter kort Tids Forløb mærker, hvor rigt Udbytte det giver ham.

Fra flere fremragende Landmænd foreligger allerede særdeles rosende Udtalelser om denne Regnskabsbog.

Prisen er meget billig, kun **1 Kr.**

Bogen faas gennem alle Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning.

København B.

Husholdnings-Regnskabsbog

af Birgitte Berg Nielsen.

Husholdnings Regnskab er lige nødvendig for By og Land, og Regnskabsbogen er derfor indrettet saaledes, at den passer saavel for By- som for Landhusholdning og vil desuden kunne benyttes til Undervisning paa Husholdningsskoler og Kursus. Fru Birgitte Berg Nielsen har udfoldet et stort Arbejde ved at indsamle Oplysninger om Dansk Husførelse. Mange Husmødre har sendt hende deres Regnskaber, og det bedste i disse Regnskaber har været Grundlaget i denne Bog.

Det vil derfor falde Husmødrene let at benytte den.

Birgitte Berg Nielsens Husholdnings-Regnskabsbog faas i alle Boglader, og Prisen er kun 1 Kr.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Folkets Kogebog.

Køkkenbog for de tusind smaa Hjem

af

Fru **Camilla Malmstrøm.**

Forfatterinden siger i sit Forord til Bogen:

Jeg har i mange Aar ført en Husholdning, hvor Nødvendigheden bød, at bringe saa meget som muligt ud af forholdsvis smaa Midler. Erfaringen har lært mig meget, og i Aarenes Løb har jeg givet Agt paa mange tilsyneladende smaa Ting. Jeg har til mine gifte Døtre nedskreven en Del saadanne smaa Vink, og de fremkommer nu — efter Tilskyndelse fra flere Sider — for Offentligheden. Min Tanke er muligt at gavne flere, **navnlig de unge Husmødre, der selv maa deltage i Husets Gerning,** at hjælpe dem, naar Sparsommelighedshensyn byder dem at spare, medens de samtidig gerne vil tillave god, velsmagende og nærende Mad, og i andre Retninger efter bedste Evne søge at skabe et **velordnet** Hjem.

Folkets Kogebog er 112 Sider stor og indeholder:

Stege- og Kødretter. Om Pølser og Røgning. Fjerkræ og Vildt. Fiskeretter. Vælling og Grød. Gryn- og Frugtsupper og anden Søbemad. Bagning. Store Kager. Billige Smaakager. Pandekager og Omeletter. Buddinger. Supper. Sovse. Postejer og Salater. Æggeretter. Grøntsager. Kolde Buddinger. Frugtsyltning. Nogle Vink i den daglige Husgerning og Vask.

Folkets Kogebog koster 1 Krone, men **enhver Køber af denne Almanak kan ved at benytte den Kupon, der sidder foran i Almanakken, faa Folkets Kogebog for 60 Øre.**

N. C. Roms Forlagsforretning,
København B.

N. C. Roms Haandgerningsbog.

Tiende Udgave.

Denne nye Udgave er nøjagtig gennemset, saa at Bogen nu vil foreligge i en **særdeles omhyggelig udarbejdet, elegant udstyret Udgave,** forsynet med **over syv Hundrede forklarende** Billeder, indeholdende fuldstændig Vejledning for enhver til Forfærdigelsen af **mange Hundrede** Arbejder til Nytte og Pryd for Hus og Hjem.

„**Haandgerningsbogens**“ Indhold omfatter:

Grovere Træarbejde: Snedkerarbejde. Redskaberne, deres Slibning og Anvendelse. Limning, Lakering og Polering. **Huggehusarbejder. Grenearbejder. Kurvefletning. Drejning.**

Finere Træarbejde: Udskæring i Almuestil. Løvsavsarbejde. Billedskærerarbejde. Norsk Udskæringsstil. Finering og Indlægningsarbejde. Finere Naturarbejde.

Paparbejde. Bogbinding. Gibsstøbning. Metalarbejde: Lodning, Filning, Afslibning, Polering og Ætsning, galvanisk Forkobring, Forsølvning, Fornikling etc. Staaltraadsarbejder osv. **Horn- og Benarbejder. Ravarbejde** og Glasarbejde. **Børstebinding** og Penselbinding. **Maling** med **Olje- og Limfarve** samt **Tapetsering.**

„**Haandgerningsbogen**“ indeholder:

584 Sider med 734 forklarende Tegninger. Pris hæftet 5 Kr., elegant indbunden 6 Kr.

Faas i alle Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning,

Jernbanegade 5. København B.

Festkalender til Folkets Almanak

1905—1925.

Aar	Fastelavn	Paaskedag	Alm. Bededag	Chr. Himmelfartsd.	Pinsedag	I. Søndag i Advent
1905	5 Marts	23 April	19 Maj	1 Juni	11 Juni	3 Decbr.
1906	25 Febr.	15 April	11 Maj	24 Maj	3 Juni	2 Decbr.
1907	10 Febr.	31 Marts	26 April	9 Maj	19 Maj	1 Decbr.
1908	1 Marts	19 April	15 Maj	28 Maj	7 Juni	29 Novbr.
1909	21 Febr.	11 April	7 Maj	20 Maj	30 Maj	28 Novbr.
1910	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1911	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1912	18 Febr.	7 April	3 Maj	16 Maj	26 Maj	1 Decbr.
1913	2 Febr.	23 Marts	18 April	1 Maj	11 Maj	30 Novbr.
1914	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.
1915	14 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1916	5 Marts	23 April	19 Maj	1 Juni	11 Juni	3 Decbr.
1917	18 Febr.	8 April	4 Maj	17 Maj	27 Maj	2 Decbr.
1918	10 Febr.	31 Marts	26 April	9 Maj	19 Maj	1 Decbr.
1919	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1920	15 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1921	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1922	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1923	11 Febr.	1 April	27 April	10 Maj	20 Maj	2 Decbr.
1924	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1925	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.

Folkets Almanak for 1905 indeholder:

Aarets Kalender, med Markedsfortegnelse for hver Maaned.
Fortegnelse over Markederne i de forskellige Landsdele.
Ukrudtets Bekæmpelse. Af *K. Hansen.*
Om Fornyelse af Luften i vore Boliger. Af *P.*
De Nyfødtes Øjenbetændelse. Af *G.*
Ved Aarskiftet. Af *Alex. Svedstrup.*
Den første Hjælp ved Ulykkestilfælde. Ved prakt. Læge *H. J. Tvedegaard*

Jaleaften. Skitse af *Friis Jensen.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Den lille Offerseddel.
Danmark. Digt af *Arnold Sylvester.* Vignet af *Oscar Bojesen.*
Havets Dronning. Indtryk fra Venezia af *Rose Bruhn.* Tegniuger af *Oscar Bojesen.*
Akkorder. Af *Carl E. Simonsen.*
Sørens og Marens Pilegrimsfærd. Skæmtehistorie ved *Sv. J. Hansens* **Sølvbryllup.** Af *Svend Ellekilde.* Med Tegniger af *Forf.*
H. C. Andersen. Af *Josef Møller.* Med to Billeder.
Kristoforus. Et Sagn. Ved *Anders J. Eriksholm.*

Da Roserne blomstrede. Fortælling af *Marie Henckel.* Med Tegninger af *Poul Steffensen.*
En Mulat. Af *Arkelius.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Hvad Baadsmand Mathis mente om Kvindfolk. Fortalt af *Nina Moe.* Tegninger af *Louis Moe.*
Bondefangerne paa Egeby Marked. Fortælling af *Carl E. Simonsen.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Om Maanen. Af *Thorvald Køhl.*

Miss Leslie. Af *Alexander Svedstrup.* Tegninger af *Forfatteren.*
Huset ved Vejen. Billede med Tekst af *J. Johansen.*
Nattergalen. Af *Camilla Eegholm.*
To Humoresker. Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Hvorledes Temme fik Hævn. Af *Palle Juel.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Mis paa Eventyr. Billede med Tekst af *J. Johansen.*
Et Udskud. Skitse af *Axel Thomsen.*
Tankekorn.
Se dig ud. Digt af *Anders J. Eriksholm.* Vignet af *Poul Steffensen.*

Minder. Skitse af *Friis Jensen.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Smaating.
Strandhusefolkene. Fortælling af *Martin Skovbo.*
Smaating.
Jomfru Mette af Hørningsholm. Af *Møller Græsdal.* Tegninger af *K. Hansen Rejstrup.*
Humoreske. Tegning af *Alfred Schmidt.*
Hvorledes Henrik fik afgivet to Stemmer. Vignet af *K. Hansen Rejstrup.*
Humoreske. Tegning af *Alfred Schmidt.*
Mis i Knibe. Billede.

Ugens Nyheder er Danmar[ks] mest læst[e] Ugeblad.

Ugens Nyheder er et opbygg[e]ligt, interessan[t], folkeligt, belærende, tiltalende, praktisk Bla[d]

Enhver Husmoder bør holde

Ugens Nyheder,

derved gavner og glæder hun sig sel[v] sin Mand, sine Børn og Tjenestefolk.

„Ugens Nyheder“ udgaar hver Uge fra Københav[n] i et stort 8-sidigt Format, indeholdende 32 Spalter Læsnin[g]

„Ugens Nyheder“ indeholder Artikler til Fremm[e] af Menneskets aandelige og materielle Velvære, smaa o[g] store Afhandlinger om mangt og meget, som har Interess[e] for ethvert Hjem.

„Ugens Nyheder“ bringer ofte Artikler, indehol[-]dende Raad og Vink til Husmødrene.

„Ugens Nyheder“ har tvende Rubrikker, kalde[t] „Juridisk Raadgiver“ og „Sundhedsraad“. Forespørgsle[r] henhørende derunder, besvares gratis for Abonnentern[e] (disse tvende Afdelinger ledes af en anerkendt dygti[g] Jurist og Læge).

„Ugens Nyheder“ forsikrer sine Abonnenter fo[r] 250 Kroner ved Død, fremkaldt ved Ulykkestilfælde.

„Ugens Nyheder“ udgaar saa tidlig fra København, at det om Lørdagen er omdelt over hele Landet. Bladet bliver saaledes en kærkommen Gæst om Søndagen.

„Ugens Nyheder“ koster kun 1 Kr. Kv.,

Porto iberegnet.

Bestilles hos Posten og i Bogladen.